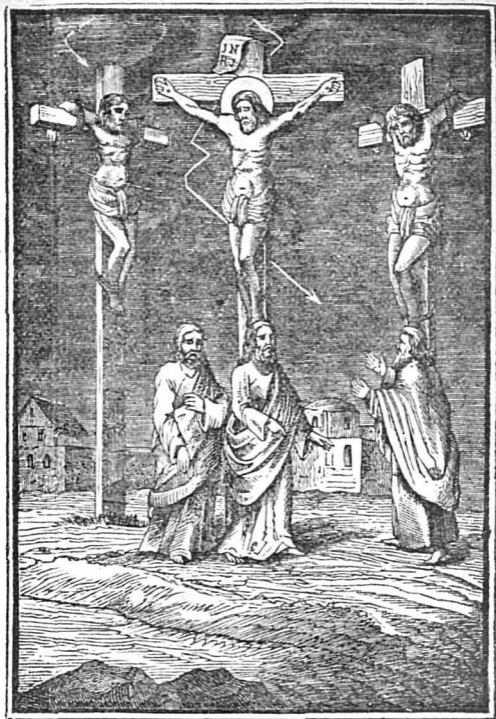

31345, II, B, g 162

O križani Jezus! varuj me grešnika
kazni terdovratnosti levega, in daj mi milost
kesanja in zaupanja desnega razbojnika na
križu.

Duša popolna,

ali

molitve, prigovori in zgledi

za

dušo hrepenečo po popolnosti,

ali

Dušna pomoč za pravične kristjane.

„Dušne Pomoči“

Ceterte bukve.

Na svitlo dal

Janez Zupančič,

župnik.

*Z dovoljenjem visokočastitljivega Ljubljanskega
knezoškofijstva.*

V Ljubljani, 1880.

Založil Janez Zupančič. — Natisnila Klein in Kovač.

Vse k veči časti
Trojno Edinega Boga,
Marije, Pomoči kristjanov,
sv. Jožefa, Jezusovega varha in rednika,
in k zveličanju duš!

Molitev sv. Bernarda k Materi Božji, in
molitev sv. Terezije k sv. Jožefu.

pomni se, o premla Devica
Marija, in predobrotljivi sv.
Jožef, da še nikoli ni bilo
slišati, da bi bil kdo zapušen, ki
je pod Vajno brambo pribežal, v

Vajno pomoč klical, se priporočal
Vajni priprošnji. S takim za-
upanjem navdušen k Vama, o devic
Devici! pritečem, k Vama pridem,
pred Vama zdihujoči grešnik stojim.
O Mati in Varh večne Besede!
nikar ne zaverzita mojih besedí,
temuč milostno me slišita in usli-
šita. Amen.

Predgovor

dragim čitateljem bukvic:
„Duša popolna“.

Ljubljena keršanska duša! vpervič si pri sv. krstu, drugič pri sv. birmi in potem že mnogokrat pri sv. spovedi in pri sv. obhajilu obljubila, da hočeš natanko po Jezusovih naukih in zgledih živeti. Zveličar ti pa zapoveduje, rekoč: „Bodite popolni, kakor je vaš Oče nebeški popolen“. (Mat. 5, 48.) In po sv. aposteljnu Petru ti pravi: „V vsem svojem obnašanji sveti bodite; ker pisano je: „Sveti bodite, kakor sem jez svet.“ (I. Pet. 1, 14. 15.) Se vé da ti ni mogoče, da bi bila tako popolna in sveta, kakor je Bog sam; ali skerbeti vendar moraš, da dosežeš tisto stopinjo popolnosti in svetosti, ktera ti je mogoča.

Ako pa te zapovedi Jezusove ne spo-
nuješ, in si ne prizadevaš za vedno veči po-
polnost, v veliki nevarnosti si, da zabredeš v
velike grehe, da poslednjič zapadeš večnemu
pogubljenju. Če si ne prizadevaš vedno po-
polniši biti, prihajala boš gotovo vedno hu-
dobniši. Na eni in ravno tisti stopinji čed-
nosti dalj časa ostati nikakor ni mogoče. Če
v dobrem ne napreduješ, zaostajaš, ker mnogo
gnad ti Bog zavoljo tvoje mlačnosti odtegne.
Če ne boš popolniši, boš zmiraj slabši; boš
iz malih grehov zabredla v velike, in lahko
da v večno pogubljenje.

Kaj ti je storiti, da boš v popolnosti
napredovala? Sv. Anton pušavnik je skerbno
obiskoval svoje sosede, svete može; in od
enega se je naučil lepo moliti, od družega
Božje reči premišljevati, od tretjega pridno
delati, spet od četrtega voljno terpeti. In
kar je pri družih pobožnega videl, lepo je
posnemal in izrastel je toliko popolni mož,
da so ga cesarji visoko spoštovali, škofje za svet
popraševali, in bil je poseben ljubljenec Božji.

Tudi ti, ljubljena duša! poslušaj rada
lepe nauke duhovnih učencov in svojega

skerbnega spovednika, in živi po njih opominovanji, da boš vedno popolniši. Beri pa tudi bukvice: „Duša popolna,“ iz njih se boš naučila, v čem resnična popolnost obstoji, ktere so njene stopinje, in kako moraš v čednostih, ktere so jedro popolnosti, po lepih naukih in zgledih svetnikov in svetnic Božjih napredovati. Učila se boš iz njih tudi mnogo pripomočkov k popolnosti potrebnih.

Bodi, o keršanska duša! podobna marljivi čebelici. Kakor ona leta od cvetlice do cvetlice, da nabere na njihovem cvetji sladkega medu: tako se sprehajaj tudi ti z branjem teh bukvic od zgloda do zgloda svetnikov, in nauči se od enega te, od družega druge čednosti, da si boš pridobila sčasoma vse od Jezusa posebno priporočene čednosti, in da boš v njih popolnost dosegla. Ker ti je pa dobro znano, da brez obilne pomoči Božje milosti nisi zmožna kaj dobrega misliti, govoriti ali storiti: prosi pogostoma kleče pomoči z nebes, ter reci:

Blagoslovi, o Gospod Bog! na prošnjo Jezusa, Marije in sv. Jožefa te bukvice in mene, ki jih berem, očisti moje omadežano

serce tako, da bo pripravno sprejeti seme Tvoje besede v knjižici čitane, in da obrodi v njem stoterni sad: da ga vnema za popolnost, ga vterjuje v čednostih, povzdigne tukej na zemlji na naj vikši stopinjo popolnosti in svetosti, po smerti pa vživa v nebesih veselje, od kterega pravi sv. Pavel: „Oko ni vidilo, uho ni slišalo, in v serce človekovo ni prišlo, kar je Bog pripravil tem, kteri ga ljubijo.“ I. Kor. 2, 9.

Moli, ljuba duša! pred čitanjem slednjega prigovora naslednjo molitvico k sv. Duhu:

O Bog! ki si serca vernih po razsvetljenji sv. Duha učil; dodeli nam v ravno tem Duhu vselej, kar je prav spoznati in misliti, in se vselej njegove tolažbe veseliti. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Češena si Marija . . .

Čitanje slednjega prigovora skleni z molitvico: Spomni se . . ., katero najdeš na 5. strani teh bukvic; in potem: Češena si Marija . . .

PERVI DEL.

O prežalostni Jezus! daj mi milost vselej
po Tvojem prelepem zgledu na oljski gori
moliti, in zavoľjo svojih grehov žalovati.

Pervi del.

Naj potrebniši molitve v cerkvi.

I. Sveta maša.

Molitev pred sv. mašo.

Sprejmi, o presveta Trojica! to daritev sv. maše v Svojo najvikši čast in hvalo, v spomin in počešenje bridkega terpljenja in grenke smerti Jezusove na sv. križu, v zahvalo za vse meni in vsem ljudem podeljene gnade in dobrote, v zadostenje za vse moje pregrehe, v prošnjo za vse gnade,

ki so k zveličanju moje uboge duše potrebne in koristne, v tolažbo in pomoč vsim živim in mertvim, zlasti pa v podeljenje te ... in te ... gnade. Dodeli mi gnado pri ti sveti daritvi s tako pobožnostjo pričujočemu biti, s kakoršno bi bil pričujoč, ko bi bil na gori Kalvariji takrat, ko je Jezus na sv. križu visel, terpel in umerl.

O preblažena Devica in Mati Božja Marija! ki si pod križem stala, ko je Jezus na njem terpel in umerl: prosi za me Boga, da bom z naj večji pobožnostjo pri tej presveti daritvi, kjer se tvoj Božji Sin vnovič, pa nekervavo svojemu nebeškemu Očetu daruje.

Nasledvajo molitve pri sv. maši, ki nam pred oči stavijo terpljenje in smert Jezusa Kristusa.

Pristop.

Mašnik gre k altarju, Kristus gre z učenci na Oljsko goro. Mašnik moli pred altarjem priklonjen, Kristus moli in kervav pot poti.

Trikrat, o Jezus! si molil na Oljski gori k svojemu nebeškemu Očetu z obrazom do zemlje priklonjen, ter si zavoljo mojih grehov kervav pot potil. Žalostin si bil do smerti iz ljubezni do mene. Oh! naj ne bo tvoj kervav pot, tvoja za me prelita kri nad menoj zgubljena. Odpusti mi vse moje grehe, ki so bili vzrok tvoje žalosti, tvojega kervavega potu, vsega tvojega bridkega terpljenja in tvoje grenke smerti na križu. Iz serca obžalujem in objokujem vse moje grehe, kakor jih sedaj tudi mašnik pred altarjem obžaluje, ker sem ž njimi tebe, naj večji,

vse ljubezni vredno dobroto in lepoto razžalil.

Mašnik poljubi altar, Judež pa Jezusa. Mašnik moli: „Kirije eleison,“ Kristusa duhovni v smert obsodijo, Judje ga zasramujejo, Peter pa zataji.

Iz ljubezni do mene, o Jezus! si se dal s kušljejem izdati, potem vjeti, pred Ana in Kajfeža peljati, od Judov v smert obsoditi, in vso noč od njih neusmiljeno zasramovati, zaničevati in s pestmi biti, od Petra pa trikrat zatajiti: zavaljo vsih tistih bolečin in zasramovanj, ktere si tisto noč za me z naj veči poterpežljivostjo preterpel, in zavaljo tiste žalosti, ktero si občutil, ko te je Peter trikrat, jez pa brez števila velikokrat s svojimi grehi zatajil, te prosim, dodeli mi milostljivo, da sveto vero vselej očitno, brez

strahu spoznam in po nji živim; in varuj me, tebe še kdaj s kakim grehom zatajiti, žaliti, zaničevati in zasramovati.

Mašnik moli „Gloria,“ list in evangelij. — Jezusa peljajo k Pilatu in ga tožijo; Pilat ga pošlje k Herodu, ki ga zasmehuje, in zopet k Pilatu pošlje, kjer ga Judje zopet tožijo in zasramujejo, ter Barabu zadej stavijo.

Usmili se me, pred Pilatom krivo toženi Jezus! in dodeli mi gnado, tako živeti, da bom kdaj v tebi zagledal milega, ne pa ostrega Sodnika, da se pred tvojim sodnjim stolom tožbe hudobnih duhov ne bom bal.

O Jezus! ki si iz ljubezni do mene zaničevanje in zasramovanje hudobnega Heroda, ki te je ko neumneža z belim plajšem ogerniti dal, tiho in voljno prenašal: ne pripusti, da bi te tudi

jez sedaj s svojimi grehi zaničeval in zasramoval, ampak daj mi milost, da te častim s svetim življenjem, sodnji dan pa na tvojo desno stran med tvoje izvoljene postavljen od tebe častitljivo sodbo svojo zaslišim.

O Jezus! zarad poterpežljivosti, s katero si voljno poslušal, kadar so hudobni Judje za Baraba prosili, in tebe pogubili: te prosim, ne pripusti, da bi jez kdaj kakošno stvar bolj ljubil, kakor tebe; zakaj ti edini zaslužiš, od mene ljubljen biti.

Darovanje.

Mašnik odkrije kelih in daruje. Kristus je oblačil oropan, in neusmiljeno bičan. Mašnik kelih pokrije, Kristus s ternjem kronan. Mašnik umiva roke. Pilat je umival si roke. Mašnik se k ljudem oberne. Pilat reče k Judom obernjen: Glej, človek!

O Jezus! zavoljo tistih neštevilnih kapelj tvoje sv. kervi, ki je tekla pri neusmiljenem bičanju tvojega naj svetejšega telesa te prosim, nikar ne dopusti, da bi svoje telo kdaj oskrnil z gerdo nesramno nečistostjo, ki je bila poglavitni vzrok tvojega bičanja. Daj, da raje umerjem, kakor se kdaj s svojimi očmi, s svojim jezikom, s svojimi ušesi, s svojim telesom, ali s svojo dušo zoper angeljsko čednost, sveto čistost pregrešim.

O Jezus! po strašnih bolečinah, ktere si prestal, kader so tvojo sveto glavo s ternjem kronali, te prosim, prebodi moje meso s svojim svetim strahom, in dodeli mi gnado, da sebe vedno zatajujem in da bom tako vreden

spoznan, kdaj v nebesih s krono veličastva od tebe kronan biti.

O Jezus! ti si od Pilata ves nedolžen spoznan; oh! jez pa sem ves kriv. Jez sem grešil. Oh! operi me bolj in bolj mojih grehov. Očisti me vse hudobije, ker vem, da nič nečistega v nebesa ne more.

Nebeški Oče! poglej s ternjem kronano glavo svojega Sina. Glej, njegovo s pljunki omadežano in z udarci razbito obličje! Glej njegovo vse raztepeno, vse ranjeno telo! in bodi mi milostljiv. **O Jezus!** tudi ti, bodi mi milostljiv takrat, kader bom postavljen pred tvoj sodnji stol, in bom odgovor dajal od vsega svojega življenja.

Mašnik moli predglasje — Kristus je k smerti obsojen.

O Jezus! bodi zahvaljen, ker si sodbo toliko zaničljive smerti za me radovoljno slišati hotel, akoravno si bil ves nedolžen! Oh, dodeli mi gnado, da svoje življenje zdaj tako začnem in tudi tako sklenem, da ne bom kdaj slišati mogel sodbe večnega pogubljenja zavoljo svojih grehov. Kader boš prišel sodit, oh nikar me ne za-
verzi! Takrat me prištej tistim, ktere boš z veselimi besedami poklical v večno veselje!

Mašnik tiho moli — Kristus nese tiho težki križ.

Zahvalim te, o Jezus! da si za-me težki križ veselo zadel na svoje kervave rame, in nesel na goro Kalvarijo v neizrečeno velikih bolečinah med zaničevanjem, brez vse pritožbe, in si trikrat

pod njim padel. Povej, ljubi Jezus! zakaj je bil tvoj križ tako močno težek? Vem, zakaj je bil tako težek. Moji grehi so bili, kateri so ti križ tako težek delali. Vsi moji grehi so bili nanj položeni; in ti si hotel ves dolg mojih grehov s svojo smertjo na križu pri svojem nebeškem Očetu poplačati. Neskončna zahvala naj ti bo, o Jezus! za tvojo neskončno milost, da si hotel za moje grehe terpeti in umreti. O terpeči Zveličar! usmili se me, in odpusti mi vse moje grehe; usmili se pa tudi vsih, za ktere sem dolžan moliti, in za ktere sem obljubil moliti.

Mašnik spremeni kruh in vino v Jezusovo telo in Jezusovo kri. Kristusa na križ pribijejo.

O moj Jezus! po neznanih bolečinah, ktere si priterpel, ko

so ti tvoje svete roke in noge pribijali z velikimi žebli na križ, in zavoljo drage takrat prelite kervi, te prosim: odpusti mi vse grehe, ktere sim kdaj storil s svojimi rokami ali s svojimi nogami. In dodeli mi gnado, da zanaprej svoje roke in svoje noge le v tvojo službo obračam.

Povzdigovanje.

Mašnik povzdigne sv. Rešnje Telo. Kristus je na križ povzdignjen.

O Jezus! verujem v te! O Jezus! upam v te! O Jezus! ljubim te čez vse. Ti si tukaj pričujoč, ki si se na križi povzdigniti dal. Molim te, moj Bog in moj Gospod! Bodi milostljiv meni ubozemu grešniku!

Mašnik povzdigne sv. Kri. Kristus toči na križu svojo sv. Kri.

O Jezus! verujem v te! O Jezus! upam v te! O Jezus!

ljubim te čez vse! Tvoja sveta Kri je tukaj, katero si nekdanj na križu prelil. Molim te in te prosim, naj ne teče zastonj za me, moj Bog, in moj Gospod! Bodi milostljiv meni, ubozemu grešniku!

Mašnik moli tiho. Kristus visi in terpi tiho tri ure na križu.

O Jezus! tri ure si visel na križu v neznanih bolečinah. Oh, to so bile strašne ure! Tri ure si bil v smertnih težavah! Oh, usmili se me v vsih mojih težavah, zlasti v mojih smertnih težavah. Ne pušaj v pogubljenje moje duše, za katero si mogel toliko terpeti. Stoj na strani vsim tistim, ki so sedaj v smertnih bridkostih. Usmili se vsih vernih duš v vicah; zlasti pa teh . . . in teh . . . Meni pa daj

gnado, da tako živim, da kdaj srečno umerjem.

Mašnik moli: Oče naš. Kristus govori sedemkrat na križu.

O Jezus! ki si za sovražnike molil, prosi tudi za me nebeškega Očeta. Kakor si skesanemu razbojniku sv. raj obljubil, vzemi tudi mojo dušo v sv. raj. Kakor si sv. Janeza pod križem Mariji izročil, izroči tudi mene v varstvo Marije, moje nebeške Matere. Zavaljo tvojega prebridkega zapušenja na križu, ne zapusti mene sedaj in v moji zadnji uri. Zavaljo tvoje velike žeje, dodeli mi serčno hrepenenje tebe zmeraj bolj ljubiti in ti zvestejši služiti. Kakor si ti dopolnil voljo svojega nebeškega Očeta, daj tudi meni vse spolniti, kar ti, o Jezus!

od mene terjaš. Po tvojem zgledu zdihnem sedaj, in želim zdihniti v zadnji uri: Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo!

Mašnik razdeli sv. Hostijo. Kristus umerje.

O Jezus! iz gole ljubezni do mene umerješ na križu. Prisrčno te zato zahvalim. Pa prosim te, daj mi gnado, da zanaprej le iz ljubezni do tebe živim, terpim in umerjem.

Mašnik se terka na persi, rekoč: Jagnje Božje. Pri Jezusovi smerti se ljudje na persi terkajo in spreobernejo. Kristusovo stran prebodejo.

O Jezus! tudi mene vsega spreoberni. Očisti moje serce vsih mojih grehov, in daj mi čisto, ponižno, skesano, tebi dopadljivo serce! Zato se terkam na svoje poterto serce, in rečem poln ke-

sanja in zaupanja: **Jagnje Božje!**
 ki grehe sveta odjemlješ, usmili
 se me!.... usmili se me!....
 usmili se me!

Obhajilo.

Mašnik se obhaja. Kristus je pokopan.

O moj **Jezus!** iz serca te ljubim, in te želim prejeti. **O** kako bi bil srečen, ko bi te smel z mašnikom vred zavžiti! Pa nisem vreden, da greš pod mojo streho. Vendar pa hrepenim po tebi, o moj **Jezus!** Verujem v tebe, o moj **Jezus!** Upam v tebe, o moj **Jezus!** Iz serca te ljubim, o moj **Jezus!** Prosim te ponižno, očisti moje serce vsega, kar ti ne dopade; zakaj vse to obžalujem iz ljubezni do tebe. Pripravi v mojem sercu sebi spodobno stanovanje! **Dodeli**

mi, da te vselej vredno in z največi pobožnostjo prejmem! Takrat, ko se bom s tega sveta ločil, daj da vredno in pobožno sv. popotnico prejmem.

Mašnik moli zadnje molitve. Kristus ostane še 40 dni na svetu.

O Jezus! še štirideset dni ostaneš pri aposteljnih, jih tolažiš in učiš. Ostani pri meni s svojo gnado, in s svojo tolažbo do konca mojega življenja.

Mašnik blagoslovi ljudi. Jezus blagoslovi aposteljne, gre v nebo in pošlje sv. Duha.

O Jezus! blagoslovi vse moje misli, besede in djanja. Blagoslovi moje življenje in mojo smert! In pošlji mi z nebes sv. Duha, da me krepča v skušnjah, uči in vodi v nevarnostih, vnema k Božji službi in vžge moje serce z ognjem svoje ljubezni, da se danes in

vselej greha varujem, dobro storim, in voljno terpim, ter po smerti v nebesa pridem, kjer te bom ljubil in hvalil vekomaj. Amen.

Po sv. maši.

Oče nebeški! odpusti mi vse, karkoli sem se kdaj pregrešil pri daritvi sv. maše, in dodeli mi vse tiste gnade, ktere obilno deliš njim, ki so pobožno pri daritvi sv. maše. O Jezus! vse, kar bom danes mislil, želel, govoril in storil, terpel in opustil, vse naj bo tebi v čast, vse iz ljubezni do tebe. O Marija! naša ljuba Gospa presvetega Serca, prosi za nas Boga!

II. Sveta pokora.

Molitve pred sv. spovedjo.

O moj usmiljeni Zveličar! kateri si vsaki čas pripravljen grešnike sprejeti, in jim grehe odpustiti, če se skesani k tebi povernejo: poglej tudi mene ubozega grešnika, kateri se z mnogimi nezvestobami in pregrehami obtežan zopet k tebi nazaj povernem, da bi v zakramentu sv. pokore odpušanje zadobil. Napolni me z gnado sv. Duha, da se vsih storjenih grehov spomnim, daj mi tudi gnado, da njih hudobijo in gnjusobo prav spoznam in omehčaj mojo voljo, da jih iz ljubezni do

tebe obžalujem in za vselej zapustim.

Sveta Marija, Mati milosti Božje in pribežališe vsih ubogih grešnikov! ki si toliko ljubeznjiva vsim grešnikom, ki želé resnično obžalovati svoje grehe, stoj mi sedaj na strani s svojo mogočno gnado, da to sveto spoved dobro opravim, v nji odpušanje in gnado resničnega spreobrnjenja zadobim.

(Sedaj izprašaj svojo vest; potem obudi kes in moli tako :)

Sedaj spoznam svoje grehe in njih hudobijo. Kam hočem iti, kakor k tebi, o križani Jezus! Tvoje presvete rane so moje upanje, in tvoje razpete roke moja tolažba. Poln zaupanja klečim pred teboj, ves žalosten terkam na svoje

grešno serce in kličem: **O Gospod,** bodi mi milostljiv ubogemu grešniku! Usmili se svoje revne, uboge stvari, in daj mi pravo priserčno žalost čez vse moje grehe! Daj mojim očem bridke solze, da objokujem svojo nezvestobo. Glej! iz serca mi je žal, da sem zopet razžalil tebe, onečastil tvojo sveto za me prelito rešnjo Kri, svojo dušo omadeževal in svetega Duha izpodil iz svojega serca. Spoznam svoj veliki dolg; pripravljen sem v ponižnosti se obtožiti tvojemu mašniku, pripravljen sem tudi vse storiti, kar tirja tvoja Božja pravica, samo da zadobim zopet ljubezen tvojega presvetega Serca.

O Gospod! ozri se na me, in blagoslovi moj terdni sklep, ki ga

sedaj v tvoji presveti pričujočnosti storim, da nočem nikdar več tvoje Božje ljubezni z nobenim grehom ne razžaliti, temuč sklenem resnično, skerbno se varovati in ogibati vsega, karkoli bi bilo tvojim prečistim očem nedopadljivo. O moj nebeški Oče! nikdar ne dopusti, da bi se kdaj še z grehom ločil od tebe! Raji me tepi, pošlji mi nadloge, ali pa me pokliči iz tega grešnega življenja, ako previdiš v svoji vsegavednosti, da bi imel zopet zapraviti tvojo gnado in prijaznost, in žaliti tebe, svojega Očeta, Stvarnika in svojega Gospoda.

O moj preljubeznjivi Jezus! glej, kakor skesana Magdalena, se veržem k tvojim svetim nogam, z žalostnim srcem jih objamem in poljubim, ter bridko zdihujem:

Usmili se me! Odpusti mi! o
 Gospod, odpusti mi! Oh, da bi
 mogel svoje grehe zbrisati in
 zmiti s solzami, kakor nekdanj Ma-
 gdalena pri tvojih nogah. O Jezus!
 nadomesti moje pomankljive solze
 s svojo presveto kervijo, ki je
 tako obilno tekla za me na lesu
 svetega križa. Tvojih nog se
 oklenem in spustiti jih nočem,
 dokler me ne blagosloviš, dokler
 ne slišim s tvojih ust tolažljivih
 besedi: „Odpušeni so ti tvoji grehi“.
Mat. 9, 2.

*(Če ti je kak pregrešek v navado prišel,
 stori terden sklep, grešne priložnosti se varo-
 vati, in se vsih potrebnih pripomočkov poslu-
 žiti, da se v greh zopet ne poverneš.)*

Molitev po sv. spovedi.

O Gospod! naj ti bo dopad-
 ljiva ta moja spoved. Kar je pa

pomankljivega pri obžalovanji mojih grehov, ali pri spovedi, to, o Gospod! naj nadomesti tvoja dobrota, tvoja milost. In po tvojem usmiljenji naj bodo zbrisani vsi moji grehi tudi v nebesih na prošnje tvoje preblažene, vselej deviške Matere Marije in vsih tvojih svetnikov.

O moj Bog! dolgo, dolgo si na me čakal, ne bom dalje odlašal, vsega se ti darujem. Glej! tukaj sem; sprejmi me v svoje naročje, sedaj se ti dam popolnoma vsega. O nedolžno Jagnje Božje! očisti me bolj in bolj s svojo sveto Kervijo, odpusti mi vse razžaljenja, ki sem ti jih prizadel, in vnemi me potem s svojo sveto ljubeznijo. Ljubim te čez vse, ljubim te iz vsega svojega serca.

Nihče ni vrednejši moje ljubezni
kakor si ti; saj me ni nihče bolj
ljubil na zemlji, kakor ti! Mati
Božja, moja besednica Marija!
prosi za me in stori, da resnično
in za vselej čez vse ljubim svo-
jega Boga.

„Gospod! vžitje Tvojega Telesa mi ne
bodi v sodbo in pogubo, ampak v brambo
in zdravje duše in telesa.“ Cerkvena molitev.

III. Sveto obhajilo.

Molitve pred sv. obhajilom.

Verujem, o moj Jezus! da si v sv. Rešnjem Telesu resnično pričujoč, ravno tisti, ki te je Marija Devica spočela od sv. Duha in v Betlehemu rodila, kateri si na križu za nas terpel in umerl, in sedaj v nebesih sediš na desnici Boga Očeta, v sv. Rešnjem Telesu pa živiš na zemlji med nami. Verujem, da po vrednem sv. obhajilu se s teboj živo sklenem; po nevredno prejetem sv. obhajilu bi te pa v svojem sercu vnovič križal, in si jedel sodbo v večno pogubljenje. Vse to verujem, ker

si ti vse to razodel; pomnoži, o Jezus! v meni sv. vero.

O moj Jezus! terdno upam, da mi to sv. obhajilo po tvoji milosti ne bo v pogubljenje, ampak v večno življenje; da mi boš sedaj odpušanje grehov, po smerti pa večno zveličanje dodelil. Upam, da je v tem zakramentu odpert studenec vsih milost; da bom prejel, o Jezus! tebe, da bom zamogel s tabo sklenjen vse skušnjave hudobnih ljudi, vse zalezovanje peklenškega satana in svoje lastno hudo poželenje vselej srečno premagati, ter si nezvenljivi venec častitljive zmage privojskovati. Vse to upam zato, ker si mi ti obljubil, o Jezus! ki si vsega-mogočen, neskončno dobrotljiv in usmiljen ter zvest v svojih ob-

Ljubah. Poterdi, o Jezus! moje upanje.

Ljubim te, o Jezus! ker si vse ljubezni vreden. Iz gole ljubezni in usmiljenja do nas si terpel in umerl, si ta presveti zakrament postavil in se sedaj z mano revno in nehvaležno stvarjo skleniti hočeš.

O ljubezen, o skrivnost ljubezni! Kaj ti hočem dati, o Jezus! s čem ti tvojo ljubezen poverniti, s katero mene ljubiš? S tem, da se bom prizadeval tebe tako močno ljubiti, kakor je človeku mogoče Boga ljubiti. O Jezus! vnemi z ognjem tvoje velike ljubezni vsaj iskrico prave, goreče ljubezni do tebe takrat, kader te bom prejel. Usliši sedaj mojo ponižno prošnjo, in pomnoži takrat v meni sveto ljubezen do tebe!

Kdo si ti, o Jezus! in kdo sem jez? Ti si naj svetejši Gospod; — jez pa nečisti grešnik! Zato rečem: Milost, o Jezus, milost! da se prederznem tebi se bližati in te celo v svoje revno serce prejeti! Nikdar bi se ne prederznil k tvoji mizi pristopiti, ako bi me ti tako ljubeznjivo ne vabil. Pa ti ne vabiš kar, ampak mi celo ostro zapoveduješ, da naj pridem, in mi žugaš, da ne bom imel deleža pri tebi, če ne pridem. Čutim sicer veliko težo svojih grehov, vso nečistost svojega serca, vso nehvaležnost svojega življenja, vendar na tvoje vabilo in na tvojo zapoved se upiram jez, nevredni grešnik, in pridem. Popred pa še enkrat obžalujem svoje grehe, in rečem z žalostnim

sercem: O da sem zamogel tako hudoben biti, in tebe žaliti! Pa terdno sklenem: raji umreti, ko grešiti.

Sedaj, o duša moja! hiti Jezusu naproti, in terdno zaupaj, da tvoje žalosti ni zaverigel. Ne boj se, danes Jezus še ni tvoj Sodnik, ampak je tvoj usmiljeni Ženin, tvoj Odrešenik. Zatorej z globoko ponižnostjo, gorečo ljubeznijo in priserčnim hrepenenjem se olepšaj, o duša! da Jezusu pripraviš lep tron, na katerem bo kraljeval, in tebi milosti delil. Povabi ga k sebi, rekoč: O Jezus! ne mudi se dalje, — pridi skorej k meni.

O Marija, sv. Jožef, vsi angelji in svetniki Božji! podpirajte mojo pobožnost, peljite me Jezusu

naproti, in v mojem imenu ga molite in hvalite tisti čas, ko ga jez prejemam, da moja pobožnost ne opeša. **O Jezus! o Marija!**

Molitve po sv. obhajilu.

O Jezus! večna hvala ti bodi, da si se ponižal v moje revno serce priti. **O** ko bi se ti zamogel vredno zahvaliti za tvojo neskončno veliko ljubezen do mene nevrednega grešnika! Ker pa jez tega storiti nisem v stanu, torej ponižno prosim: Naj te hvali zato večna ljubezen tvojega Božjega Serca; naj ti zato svoje hvalne pesmi prepevajo vse verste zveličanih duhov; in naj te hvalijo in ljubijo namesto mene zato vse serca izvoljenih v nebesih in vsih pravičnih na zemlji! **Z** njimi ze-

dinjen te hočem tudi jez hvaliti in častiti vse dni svojega življenja, ter vse svoje misli, želje, besede in djanja posvetiti popolnoma v tvojo sveto službo.

Verujem, o Jezus! da si sedaj v mojem sercu resnično in bistveno pričujoč, kakor Bog in človek, z dušo in s telesom. O, da bi te zamogel resnično ljubiti iz vsega serca, iz vse duše, tako, kakor si vreden ljubljen biti! O, da bi te mogel ljubiti s tisto gorečo ljubeznijo, s katero te ljubi Marija, tvoja preblažena Mati, s katero te ljubijo vsi sveti angeli in izvoljeni Božji! Ker pa vem, da te tako ljubiti nikdar zamogel ne bom, te ponižno prosim, o Jezus! vžgi moje serce z ognjem svoje Božje ljubezni, da te bom vsaj

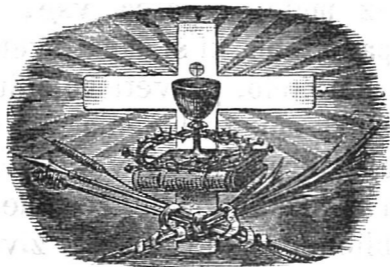
tako močno ljubil, kolikor te ljubiti zamorem; da te ljubim čez vse; da te ljubim le zavoljo tebe samega, in zanaprej nič drugega ne ljubim, kakor le tebe samega. Zato te ponižno prosim, poterdi me s svojo gnado, in ohrani moje serce vedno v svoji sveti ljubezni.

O Jezus! v zakramentu tvoje presvete ljubezni si se meni danes vsega dal; vsega se tudi jez tebi darujem. Stori z menoj karkoli hočeš. Vse moči svojega telesa in svoje duše, svoje serce in svojo voljo, vse ti dam. Naj ti dopade ta moj dar! posveti ga in zedini ga s tistim darom, kterega si ti na križu svojemu nebeškemu Očetu prinesel, da bo popolni dar vreden njegovega Božjega veličastva! Nikar ne pripusti, da še kdaj greh

ali svet gospodari čez me, ker si me nasitil s svojim Mesom in napojil s svojo Kervijo, in si v last vzel moje serce.

O Jezus! ponižno te prosim, odpri svojo roko, in ozalšaj mojo dušo tako, kakor tebi dopade. Izpodi iz mojega serca vse, kar ne dopade tebi, ki si sama svetost. Očisti moje telo, posveti mojo dušo, in vdeleži me zaslužnja tvojega bridkega terpljenja in tvoje grenke smerti na križu. Zedini se z menoj, o ljubljeneč moje duše! živi v meni, da tudi jez v tebi ostanem in tebi samemu živim. Daj meni, pa tudi vsim, za ktere sem dolžan moliti, vse tiste in take gnade, ktere so nam naj bolj potrebne. Brani me, da mi sovražnik nič škodovati ne zamore; pomagaj mi,

da skušnjave, zlasti tiste, ki me naj večkrat nadlegvajo, vselej premagam. Pomagaj mi tudi, da v dobrem ristem in se nikdar ne ločim od tvoje svete ljubezni. Amen.

IV. Sveti Križev pot

zveličanega mašnika

Leonarda Portu - Mavriškega

iz ostrejšega reda sv. Frančiška.

Molitev

pred svetim Križevim potom.

Molimo.

Začni, prosimo, Gospod, s svojim duhom naše djanje, in spremljaj ga s svojo sveto pomočjo, da se vse naše molitve in dela vselej iz Tebe začnó, in iz Tebe začete tudi v Tebi dokončajo. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Darovanje

svetega Križevega pota.

O moj dobrotljivi Jezus! ljubim Te čez vse, ker si večna dobrotā in brezkončna milost. Žal mi je iz celega serca, da sem kdaj Tebe, o nar večī dobrotā! razžalil. Darujem Ti ta sveti Križev pot k Tvoji časti v spomin tistega težavnega pota, po katerem si zavoljo mene ubozega grešnika hodil. Želim vsih odpustkov se vdeležiti, kateri so za sveti Križev pot podeljeni, torej tudi želim, vse takó opraviti, kar in kakor je k zadobljenju odpustkov storiti potreba. Prosim Te, o Jezus! dodeli mi gnado in moč, da s tem svetim Križevim potom v tem življenji tvojo milost, v prihodnjem pa večno veselje zaslužiti zamorem. Amen.

I. Postaja.

Jezus je k smerti obsojen.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Premisli prečudno ponižnost svojega nedolžnega Jezusa, s katero je On krivično sodbo brez vsega zgovarjanja poslušal in sprejel. Tvoji grehi so tiste lažnjive in krivične priče, ktere so sodbo podpisale. Hudoba tvojega jezika, s katero si se večkrat zoper Boga, in svojega bližnjega pregrešil, je sodnika oslepila, de je nedolžnega Jezusa k smerti obsodil. Oberni se tedaj k njemu, jokaj in zdihni bolj s srcem kakor z ustmi:

O moj ljubeznjivi Jezus! kako nezmerna je tvoja ljubezen proti meni ubogemu grešniku! Boš li

tedej za nevredno (hudobno) stvar ječo, štrike, ketne in tepenje terpel in k taki grozovitni smerti obsojen? Oh! to je zadosti, raniti moje serce, in objokovati vse pregrehe, ktere sim s svojim jezikom storil. Obžalujem jih tedaj, in kličem k Tebi: O moj Jezus! usmiljenje, prosim Te, usmiljenje in milost, o Jezus!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

II. Postaja.

Jezus vzame križ na svoje rame.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.
 R. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Premisli, s kakšnim veseljem in radovoljnim sercem dobrotljivi

Jezus sveti križ objame, in kako poterpežljivo tepenje in suvanje malopridnega ljudstva prenaša! Ti pa poln nevolje in nepoterpežljivosti bežiš pred križem, kar je mogoče! Kaj ne veš, da se ne more brez križa nebeško veselje zadobiti? Oh! objokuj svojo slepoto, obrni se k svojemu Gospodu, zdihni in reci k njemu:

Ne Tebi, o Jezus! temuč meni se spodobi križ. O težki križ! kterega so moji grehi Tebi naložili. O ljubeznjivi Jezus! dodeli meni svojo gnado in móč, vse križe objeti, ktere sem s svojimi grehi zaslužil. Stori, da bom svoj križ voljno objel, in se tako od svetá ločil; daj mi tako ljubezen do križa, da bom vselej s tvojo služabnico sv. Terezijo vošil in

želel: *terpeti ali umreti, umreti ali terpeti.*

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

III. Postaja.

Jezus pade prvič pod križem.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

℞. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej in premisli, kako tvoj Jezus, zavoljo tolikanj prelite kervi ves oslabljen, prvič na zemljo pade. Oh! kako je s pestmi bit, z nogami poteptan in suvan! Vendar ni žalovanja ali nevolje iz njegovih ust slišati. Ti pa tarnaš in tožiš, če le majhen križ občutiš, ali zoperno besedo slišiš. Oh!

sovraži svojo nepoterpežljivost, svoj napuh in svojo nečimernost; zdihni k Jezusu:

O ljubeznjivi Jezus! poglej, jez nar bolj zaverženi grešnik klečim pred tvojimi nogami. Oh, kolikrat, in v kako velike grehe sem padel! kolikrat sem se v globočino hudobije pogreznil! **O Jezus,** stegni svoje rame, podaj mi svoje roke! **Pomóč,** o **Jezus!** pomoči per Tebi išem, da ves čas svojega življenja nikdar nikoli v smertni greh ne padem, in da takó v svoji zadnji uri svoje zveličanje upati zamorem.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

IV. Postaja.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

V. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, kako veliko žalost in bolečino je občutilo serce Jezusovo! Oh, s kakšno grenkostjo in žalostjo je bilo napolnjeno Mariino serce, kadar sta se srečala! Poslušaj, o nehvaležna duša! „*Kaj ti je storil moj Sin?*“ kliče k tebi Marija. — „*Kaj hudega ti je storila moja Mati?*“ te vpraša Jezus. Oh! zapusti že enkrat svoje grehe, zavoljo katerih midva tako žalost in martro terpiva. O grešnik! kaj praviš k temu? Reci tedaj, in zdihni s svojim srcem:

O božji Sin Marije! o pre-sveta Mati mojega ljubeznjivega

Jezusa! ves rastert in ponižan
 klečim pri vajnih nogah. Jez sem
 tisti zdajavec, s svojimi grehi sem
 brusil meč, kateri je vajno serce
 ranil. Oh! meni je iz serca žal;
 prosim vaji, odpustita mi. Milost,
 o Jezus! milost, o Marija! Po
 svoji veliki milosti mi dodelita
 gnado, da nikdar več ne bom grešil,
 temuč da bom vajno grenko terp-
 ljenje in žalost noč in dan pre-
 mišljeval in svoj greh objokoval.

Oče naš. Češena si Marija. Čast
 bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili
 se nas!

V. Postaja.

Simon iz Cirenne pomaga Jezusu križ nesti.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

℞. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Spomni se, da si ti tisti Simon, kateri si nečimernosti sveta in sladnostim svojih počutkov ves podveržen, ki svoje križe, ne iz serca, temuč le, ker se jih ubraniti ne moreš, z veliko nevoljo nosiš. Oh! zbudi enkrat svoje serce, in usmili se svojega tako obloženega Zveličarja. Sprejmi radovoljno vse križe in nadloge, ktere ti bo tvoj ljubeznjivi Oče poslal. Terdno skleni, ne samo vse zopernosti s poterpežljivostjo prenašati, temuč tudi svojemu Bogu za-nje hvaležnega se skazovati; prosi ga tako le:

O ljubeznjivi Jezus! zahvalim Te za toliko priložnost, ktere mi daš, da bi za-te terpeti, in za-se kaj zaslužiti mogel. O, moj Bog! daj mi gnado, vse, kar se mi bo

v tem življenji težkega prigodilo, s poterpežljivim srcem prenesti, in s tem večnega veselja se vdeležiti. Stori, o Jezus! da bom tukej s Teboj jokal in terpel, potlej pa s Teboj v nebesih gospodoval.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VI. Postaja.

Veronika podá Jezusu potni pert.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

℞. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Poglej, in premisli v tem pertu sveto obličje svojega Zveličarja! Ljubi Jezusa, in s to ljubeznijo vtisni njegov obraz v svoje serce. O kako srečen boš, ako boš z

Jezusovim obrazom v svojim sercu živel, in z njim v večnost pojdeš! Da tedej to gnado zadobiš, prosi svojega Boga, in reci:

O moj žalostni Jezus! prosim Te, vtisni v moje serce sveti obraz svojega obličja, da bom brez nehanja na Te mislil, noč in dan tvoje grenko terpljenje pred očmi imel, in svoje grehe objokoval. O Jezus! s kruhom tvojega terpljenja hočem svojo dušo nasitovati in moje oči bodo vselej solze točile nad svojimi pregrehami.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VII. Postaja.

Jezus pade drugič pod križem.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

℞. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Premisli, kako Jezus, tvoj Bog in Gospod, zopet na zemlji leži, ves oslabiljen od velike bolečine, zmatran in zaničevan od sovražnikov. Premisli, da tvoja prevzetnost je Jezusa poterla, in ga na zemljo vergla, ter je prenesti ne more. Oh, zapusti svojo ošabnost, ne bodi več tako napuhjen! Spokori se, in skleni ponižnejši biti. Reci s skesanim srcem :

O prečastitljivi Jezus! ako ravno vidim, da na zemlji pod težo križa ležiš; vendar Te molim in častim, kakor svojega mogoč-

nega, večnega Boga. Prosim Te, poteri moj napuh, vzemi iz mojega serca vso ošabnost, da bom svojo nečimernost spoznal, vse zasramovanje s tako Tebi dopadajočo ponižnostjo sprejemal, da bom s tem gnado zadobil, tudi s Teboj v nebeškem kraljestvu povikšan biti.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VIII. Postaja.

Jezus tolaži Jeruzalemske žené.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.
 Ŕ. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Premisli in prevdari v svojem sercu, kako veliko vzroka imaš jokati in žalovati; prvič zavoljo

svojega ljubeznjivega Jezusa, kateri zavoljo tebe toliko terpi; drugič sam nad seboj, ker tako nehvaležen ostaneš, in ne nehaš njega žaliti. Kako moreš v pre-mišljevanji njegove grozovitne martre terdovraten biti? Poglej, kako milostljivega in ljubeznjivega se Jezus proti tem revnim ženam skaže! vzemi k njemu svoje za-upanje, in zdihni s srcem:

O moj ljubeznjivi Jezus! Oh! kako je to, da se moje serce ne raztopí od solz velike žalosti? Solzé, o Jezus! prosim, solzé prave pokore, in serčnega usmi-ljenja mi daj, da z objokanimi očmi in s skesanim srcem tiste gnade deležen postanem, katero si tem revnim ženam skazal. Oh Jezus! ne obrni od mene svojih

milostljivih oči : poglej me ubozega grešnika, da bom tudi jez poln tolažila na zadnjo uro Tebe mogel viditi.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

IX. Postaja.

Jezus pade tretjič pod križem.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

Ř. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Oh, s kako veliko bolečino je Jezus že tretjič pod križem padel! Premisli, kako je Jezus, On krotka in nedolžna ovčica, od judov in ajdov, kakor od steklih volkov tepen, suvan, sem ter tje po terdih kamnih vlačén. O nesrečni greh, ki samega Sinu

Božjega tako grozovitno martraš!
O grešnik, ni morebiti tvoj ves
poterti in zmartrani včlovečeni
Bog vreden tvojih solz? Oh! rêci
tedaj ves objokan:

O vsigamogočni Bog! kateri
 nebo in zemljo z enim perstom
 deržiš, kdo Te je tako neusmi-
 ljeno vergel? Oh! nobeden drug,
 kakor moja pregreha, v katero sem
 tolikrat zopet padel. Moja hudoba
 ni jenjala grehov delati, in zato
 se je množilo tvoje terpljenje.
 Toda poglej, o Jezus! pri tvojih
 nogah zdaj klečim s skesanim
 sercem, in terdno sklenem, svoji
 hudobii konec storiti. **Z** objoka-
 nimi očmi ti tavžent in tavženkrat
 obljubim: nikdar več nočem gre-
 šiti. **O moj Bog!** nikdar več,
 nikdar več ne.

Oče naš. Češena si Marija. Čast
bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili
se nas!

X. Postaja.

Jezusa slečejo in mu žolča piti dajo.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

Ř. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Premisli, o duša! kako je
Jezus, zunej na svojim životu
ves ranjen in stepen, tudi znotraj
z grenkem žolčan martran. Poglej,
kako On tvojo nesramožljivost,
nespodobnost in nečimernost v obla-
čilu s svojo nagostjo plačuje, z
žolčem pa tvojo požrešnost. Ali
moreš svojega Jezusa brez usmi-
ljenja pogledati? Oh! verzi se k
nogom svojega oropanega Jezusa,
in reci k njemu:

O žalostni Jezus! kako velik razločik je med Tabo in mano! Ti si ves ranjen, poln grenkosti, in ves s kervjo oblit; jez pa ves nečimern, poln sladnosti in veselja, ali saj tak želim biti. Oh, jez nisem na pravem potu! O Jezus! pelji me Ti na pravo cesto. Stori, da mi bodo vse sladnosti tega svetá grenke in zoperne, da bom namesto njih želel tvoje terpljenje občutiti, in da tako vreden postanem, s Teboj večno veselje uživati.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XI. Postaja.

Jezus je na križ pribit.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Premisli neizrečeno bolečino, ktero je dobrotljivi Jezus občutil, kader so judje njegovo mesó, kite in žile z žebli prevertali. Oh! kako je to, da se tvoje serce od žalosti ne razpoči, ker vidiš, da tvoji grehi tako neusmiljeno tvojega Zveličarja martrajo? Saj zdaj toči solzé, obžaluj svoje grehe, in rêci:

O dobrotljivi, zavoljo mene križani Jezus! vlij v moje serce strah in ljubezen do Tebe. In ker so moji grehi tisti žebli, kateri so Tebe na križ pribili, stori s svojo gnado, da bodo vse moje

hude želje in občutki na tvoj križ nabiti in tamkaj umorjeni, da bom, v življenji in v smerti s Teboj križan, tudi s Teboj v nebesih večno kraljevati zamogel.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XII. Postaja.

Jezus umerje na križi.

V. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Odpri tukaj svoje oči, in pre-mišljuj svojega z žebli na križ pribitega Jezusa. Poglej vse blede obličje božje. Poslušaj, kako prosi odpušenja tistim, kateri ga križajo, in žalijo. Razbojniku obljubi nebeško kraljestvo, izroči svojo Mater

Janezu, priporoči svojo dušo nebeškemu Očetu, poslednjič tudi umerje z nagnjeno glavo. Tako je tedaj moj Jezus umerl? Rés, umerl je na križi, in zavoľjo mene. O moja duša! kaj boš zdaj počela? Oh! ne hodi preč, kakor le s ponižnim in skesanim sercam. Objemi križ, in zdihni k Jezusu:

O moj ljubeznjivi Zveličar! vem in spoznam, da so moji grehi tisti rabeljni, kateri so Tebe tako neusmiljeno umorili. Nobene gnade nisem vreden, ker sem Tebe križal. Pa kako veliko veselje in upanje občuti moja duša, kader Te slišim tudi za tiste prositi, kateri so Te križali. Kaj hočem tedaj za Te storiti, ker si Ti toliko zame storil? Poglej, o Jezus! jez sem pripravljen in voljan, vsim odpu-

stiti, kateri so me kdaj razžalili. **Rés, moj Bog!** zavoljo tvoje ljubezni odpustim vsim, iz serca jih objamem, in jim želim vse dobrote skazati; in tako tudi upam ob svoji smertni uri tvoje vesele besede zaslišati: „*Še danes boš z menoj v paradizu*“.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIII. Postaja.

Jezus je s križa snet, in Marii v naročje položen.

Ÿ. Molime Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Premisli, kako ojster je bil meč, kateri je serce žalostne Materice prebodel; kader je ona svo-

jega mertvega Sina v svoje naročje vzela. Vidila je njega vsega ranjenega in kervavega. O kakšno žalost in bolečino je ona tistikrat v svojem sercu občutila! Kteri meč pa je bil tako oster, ki je prebodel njeno serce? Oh! greh je bil, kteri je Jezusu življenje vzela, in Marijino serce tako močno ranil. Objokuj tedaj ta grozovitni greh. Skleni svoje solzê s solzami svoje žalostne Matere, in zdihni k nji tako:

O Kraljica vsih marternikov! kdaj bom vreden, da bi prav zapopadel tvojo žalost in martro? Kdaj bom zadobil gnado, tvojo žalost v svojem sercu nositi, in s teboj terpeti? **O vélika Gospa!** sprosi mi to gnado, da noč in dan žalujem nad svojimi grehi, kteri

so tebi tako žalost storili, da bom, ves skesan in spokorjen, v zaupanji in ljubezni za-te umerl, in po smerti s teboj večno živel.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIV. Postaja.

Jezus je v grob položen.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

Ř. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Premisli tukaj žalovanje, zdihovanje, in jokanje Magdalene, Janeza in družih pobožnih duš, kader jim je bil Jezus odvzet, in v grob položen. Zlasti pa si k sercu vzemi težavo in grenko žalost Marije, njegove Matere, kader je bila zgubila iz naročja

svojega ljubeznjivega Sina. V pre-mišljevanji leté njene žalosti in njenega terpljenja se moraš rés sramovati, da si pri obiskovanji tega Križevega pota tako malo usmiljenja občutil. Oh! zbudi svoje serce saj zdaj pri ti zadnji po-staji. Poljubi s častjo kamen sve-tega groba: položi v duhu vanj svoje serce, in reci k svojemu mertvemu Jezusu:

O usmiljeni Jezus! kateri si tako kervavo pot iz ljubezni do mene storil, v tem grobu ležijo-čega Te častim in molim. Oh! želim in vošim Tebe v svojem sercu zapertega imeti, da bi s teboj sklenjen, po tem svetem Kri-ževem potu k novemu življenju vstal, in se v tvoji gnadi iz tega sveta ločiti zamogel. Po zaslu-

ženji tvojega terpljenja, ktere-
ga sem premišljeval, mi dodeli, da bo
na zadnjo uro tvoje sveto Rešnje
Telo moja popotnica; da bojo moje
zadnje besede: *Jezus, Marija, Jo-
žef!* in da svoje zadnje zdiho-
vanje s tistim zdiho-
vanjem sklenem, s kte-
rim si Ti na svetem križi svojo
sveto dušo izdihnil. Daj mi, z
živo vero, s terdnim zaupanjem
in z gorečo ljubeznijo s Teboj in
zavoljo Tebe umreti, in potlej s
Teboj na večne čase živeti. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast
bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili
se nas!

Molitev.

Nebeški Oče, večni Bog! po
tisti ljubezni, s katero si svojega
Sina Jezusa Kristusa zavoljo mene

na svét poslal, in s katero je On po svoji bridki matri in grenki smerti mene odrešil, Ti darujem ta sveti Križev pot, kterege sem s tvojo gnado obiskal. Vzemi to pobožno opravilo k povikšanju svoje časti, v zahvalo za vse meni, in drugim podeljene gnade, za odpušanje grehov celega sveta, za pomoč revnim dušam v vicah, zlasti pa, za ktere sem v začetku prosil. O milostljivi Oče nebeški! poglej na obličje Kristusa svojega Sina, usliši glas njegove svete kervi, in bodi milostljiv meni ubogemu grešniku! Amen.

Hvaljen bodi naš križani Zveličar Jezus Kristus, in njegova žalostna Mati Marija!

Drugi del.

Prigovori o keršanski popolnosti.

Pervi razdelek.

Splošni nauki o keršanski popolnosti.

Pervi prigovor.

Kaj je keršanska popolnost, in kako se doseže.

I. **P**reljuba keršanka duša! prav dobro prémišljuj besede Jezusove, kateri pravi: „Bodite popolni, kakor je vaš Oče nebeški popolen!“ Mat. 5. 48. S temi besedami ti je skerbno in vestno priza-

devanje za keršansko popolnost očitno velevano. Ker je pa Bog neskončno pravičen, ne tirja od tebe veči popolnosti, kakor tisto, katero z Njegovo milostjo doseči zamoreš. Če ti je On pet talentov izročil, hoče, da si ž njimi še drugih pet talentov pridobiš; če ti je pa le en talent izročil, bo popolnoma zadovoljen, če si ž njim le enega pridobiš. Ker želiš, bogoljubna duša! v tem življenji popolnoma in po smerti zveličana biti, ti je treba vedeti: Kaj je keršanska popolnost?

Mnogi in sicer bogoljubni kristjani živijo v zmoti, ker se nadjajo, da so popolni, ko vendar niso. Nekteri se imajo za popolne, ker nekoliko več dobrega storijo, kakor drugi navadni ljudje. Nekteri mislijo, da so že popolni zato, ker obilno molijo; drugi zato, ker se ostro postijo; zopet drugi zato, ker bolj pogostoma svete zakramente prejemajo; še drugi zato, ker včasih dušne sladkosti ali veselje pri molitvi ali pri prejemanju sv. zakramentov občutijo. Ali vsi ti, kteri mislijo, da je v takih rečeh ker-

šanska popolnost, se prav močno motijo. Te reči so prav dobre, za dosego popolnosti zapovedane tistim kristjanom, kateri jih opravljati zamorejo, ali popolnost niso, ampak so le pripomočki za pridobitev popolnosti, ali pa so blagi sad že pridobljene popolnosti.

Vprašaš keršanska duša! V čem pa prav za prav obstoji keršanska popolnost? Ne jez, ampak sv. Frančišek Salezijan tebi na tvoje vprašanje takole odgovarja: „Jez ne vem in ne poznam nobene druge popolnosti, kakor to: Boga ljubiti iz vsega serca in bližnjega, kakor samega sebe; vsaka druga popolnost ni prava“.

III. Ko sedaj veš, ljuba duša! v čem popolnost obstoji, vprašaš dalje: Kako pa zamorem pravo popolnost doseči? Edino pravo popolnost, to je pravo ljubezen do Boga in do bližnjega si bodeš pridobila, ako se boš vadila v naslednjih pobožnih vajah:

1. Vpervič prizadevaj si resno svoje serce vneti za naj večji ljubezen do Boga in za keršansko ljubezen do bližnjega. Prizadevaj si vpervič za ljubezen do Boga.

Iz tega namena premišljuj večkrat prav živo, da nobene stvari na svetu ni, ktera bi bila tvoje ljubezni tako močno vredna, kot Gospod Bog. On te je prvi ljubil. To svojo ljubezen do tebe, in do vsih ljudi je On prav lepo s tem pokazal, ker je hotel za odrešenje ljudi terpeti in umreti. Prav pogostoma in resno premišljuj, da je večni in vsegamogočni Bog iz ljubezni do nas ubogih grešnikov se včlovečil, in v neizrekljivo velikih bolečinah grenke smerti na sv. Križu umerl, zato da nas je večnega pogubljenja odrešil in nam zaperte nebeške vrata zopet odperl. Celó tako močno nas je Bog ljubil, da je nam svoje sveto rešnje Telo v jed in svojo sveto rešnjo Kri v pijačo zapustil. Če je v stari zavezi pobožni kralj David z hvaležnim srcem tako prepeval: Kader neskončno ljubezen svojega dobrotljivega Boga premišlujem, se vname moje serce v ljubezni do Njega: koliko večí dolžnost je za-te, keršanska duša! neskončno ljubezen svojega dobrotljivega Boga in Zveličarja Jezusa Kristusa pre-

mišljevati, in s tem premišljevanjem v svojem sercu gorečo ljubezen proti Njegovi dobroti vedno ohraniti in množiti. Če si pa tako nehvaležna, o duša! da dobrote svojega odrešenja nikdar prav v živo ne premišljuješ, boš vsa merzla v ljubezni do Boga. Premisli, da ravno zato, ker je sv. Alojzi vedno dobrote ljubezni Božje premišljeval, je bilo njegovo serce tako močno goreče v ljubezni do Boga. In ta Seraf v človeškem telesu je rekel, da se ni v stanu povzdigniti keršanska duša do visoke stopinje popolnosti ali ljubezni Božje tako dolgo, dokler ni dosegla popréd visoke stopinje svetega premišljevanja, ali tiste molitve, v kateri večne resnice svete vere prav v živo premišluje. Vdrugič prizadevaj si za keršansko ljubezen do bližnjega. Sv. Alojzi je svojega bližnjega tako močno ljubil, da je iz ljubezni do kažnih bolnikov Bogu svoje življenje daroval. Po njegovem prelepem zgledu bodi tudi ti pripravljena svoje življenje za svoje brate in sestre darovati, če Bog ta dar od tebe tirja.

2. Da boš, keršanska duša! dosegla sveto popolnost, ti je vdrugič neobhodno potrebno, da v svojem sercu gojiš goreče želje po nji, to je, da po keršanski popolnosti hrepeniš. Zakaj če si obupala kdaj popolna biti, si tudi k temu nikdar ne boš resno prizadevala; in ker si ne boš močno prizadevala, tudi v resnici nikdar popolna ne boš. Sv. Avguštin pravi: „Vse življenje pobožnega kristjana naj bo vedno hrepenenje po popolnosti“. Če pa ti, ljuba duša! v svojem sercu ne gojiš vednih želj po popolnosti, imaš le ime kristjansko, v resnici pa nisi pobožna in dobra kristjana. Zatorej te opominjam: Nikdar ne opusti hrepeneti po naj vikši stopinji popolnosti. Sv. Terezija pravi namreč: Bog poplača duši vsako gorečo željo, ki jo ima po popolnosti. Dalje pravi ona: Tvoje želje naj ne bodo v to obernjene kako nizko, ampak prav visoko stopinjo popolnosti doseči. Pri svojih željah po naj vikši stopinji popolnosti pa v svojo lastno moč celo nič ne zaupaj, ampak le v Božjo pomoč

vse svoje zaupanje stavi. Če to storiš, boš z Božjo pomočjo do tiste visoke stopinje popolnosti prišla, ktero so svetniki z Njegovo pomočjo dosegli. Na drugem kraji piše ta svetnica takole: Bog ljubi duše, ki po veliki popolnosti hrepené, če le pri teh željah v svojo lastno moč nobenega zaupanja ne stavijo. Dalje pravi, da satan želi pobožne duše s tem od želja po veliki popolnosti odverniti, ker jim na uho šepeta, da take želje so prevzetne, torej pregrešne. Ali ne verjemi takemu šepetanju peklenške kače. Take želje niso nikakor napuhnjene; ker duša želi svetnike v svetosti nasledovati; saj v svojo lastno moč nobenega, v Božjo pomoč pa vse svoje zaupanje stavi. Dalje pravi ona: Celo take serčne želje so Bogu prav močno dopadljive, če želimo Boga še bolj ljubiti, kakor so ga svetniki ljubili, in iz ljubezni do Njega še več terpeti, kakor so sv. mučeniki preterpeli. Tudi take želje so prav koristne: Vse razžaljenje iz serca odpustiti, vse mogoče dobre dela storiti, in tudi naj veči hudo

voljno preterpeti, zato da bi kako dušo nevarnosti večnega pogubljenja rešili. Take želje so zaradi tega duši koristne, ker ona ž njih pomočjo serčna postane tudi naj težavniši dobre dela storiti; in ker ji Bog take resnične želje po svoji milosti ravno tako plačuje, kakor ko bi jih v djanju spolnila takrat, kader ji ni mogoče jih v djanju izveršiti. Sv. Terezija pravi: O koliko srečniši smo mi, ker skerbimo za nebesa, kakor posvetni ljudje, kateri skerbijo za dobrote tega sveta! Zakaj njim, kateri želijo zadobiti dobrote tega sveta, na primer: bogastvo, posvetno čast in nečimurno veselje, same želje po teh rečeh ne le nič ne koristijo, ampak jih celo mučijo; ker močno želijo zadobiti tiste dobrote, katerih zadobiti ne morejo. Mi nasproti pa pri Bogu Njegovu milost in ljubezen v tistem trenutku dosežemo, v katerem smo je prav resno in priserčno pozeleli.

Tvoje želje po popolnosti, o kersanska duša! morajo pa biti resnične, močne in delavne, ne pa lene. Zakaj

samo golo zdihovanje, s katerim se lene duše vkvarjajo, jih ne vodi k popolnosti, temveč jih na poti k popolnosti ovira in zadržuje. Lena duša želi sicer popolna biti, pa se noče nikdar resno pripomočkov poslužiti, ki bi jo popolno storili. Po eni strani, ko premišlja, kako srečna je popolna duša, želi tudi ona popolna biti; po drugi strani pa, ko vidi, kolike težave in skušnjave premagati, in kolike dobre dela storiti je treba, se precej terpljenja prestraši in obupa. Ona hoče, pa zopet noče; želi popolna biti, pa njene želje niso delavne. Taka lena duša želi sveta biti, pa se želi posvetiti s pripomočki, kateri niso v njeni moči. Ona pravi: O ko bi bila v kaki pušavi, bi vedno molila in se postila! O ko bi bila v samostanu, bi hotla vedno v svoji sobici zaperta biti in noč in dan na Boga misliti! Ko bi bila terdnega zdravja, bi se hotla terdo zatajevati! Lena duša tedaj zmeraj pravi: „Bi hotla, bi hotla!“ pa ne spolnuje nikdar tistih dolžnost, ktere ji njen pričujoči stan naklada. Taka

lena duša ne moli pobožno in goreče, ampak zanikerno, ne pristopa pogostoma, ampak poredkoma k sv. obhajilu; če ji ljudje zopernosti delajo, ali ji Bog kak križ ali kako bolezen pošlje, z nejevoljo terpi; ob kratkem rečem: Ona stori vsak dan kak pregrešek, in se celo nič ne prizadeva se poboljšati. Povej, o duša! Kako korist imaš od tega, da mnogih, pa nemogočih dobrih reči želiš, ko vendar dolžnost svojega stanu ne spolnuješ?

Take nedelavne želje bodo leno dušo toliko gotovši pogubile, kolikor raji se v njih brez vse koristi mudi; zakaj ona bo vedno opušala pripomočkov se posluževati, kateri so za dosego popolnosti njenemu stanu primerni. Sv. Terezija pravi, da satan take lene duše s tem mami, ker jim na uho šepeta, da kako čednost, na primer: poterpežljivost, že imajo, zato ker so sklenile veliko terpeti Bogu k časti. Sleparija takih želja se pa na tem spozna: Taka lena duša se razveseluje z mislijo, da je voljna vsako zopernost iz ljubezni do Boga preterpeti; ali ko le

eno samo razžaljivo ali zoperno besedico sliši, je precej razžaljena, hudo zameri in jezo prideržuje. Da boš resnično popolna, morajo tedaj tvoje želje, ali tvoj sklep, o pobožna duša! delavne in močne biti. Ti moraš vsako jutro skleniti, in ta svoj sklep ves dan ponavljati, na primer, da hočeš, kolikor ti je mogoče, iz ljubezni do Boga delati; iz ljubezni do Njega vse zopernosti in križe voljno prenašati; prav pogostoma nanj misliti; djanja ljubezni Božje in izročnja v njegovo sveto voljo obujevati. Sv. Frančišek Asiški je vsak dan svoj sklep ponavljal: da hoče z Jezusovo pomočjo prav velike reči storiti; pa kar je sklenil, je tudi resnično storil. Tako terdno in resnično voljo popolna biti, je imela tudi neka spokornica Rimska. Ko je svet mašnik ostre pridige v cerkvi imel, je blizu cerkve v samostanu prav posvetna nuna živela, Marija Bonaventura imenovana. Kader je ta grešnica slišala, da bodo v bližnji cerkvi pridige, je precej rekla, da jih ne bo poslušala. Ali njene tovaršice so jo

tako dolgo prosile, dokler ni obljubila jih poslušati. Pa že pri prvi pridigi se je v njenem sercu tak terden sklep obudil, da je precej po končanem govoru mašniku rekla: „Sklenila sem svetnica postati, in to v prav kratkem času“. Te besede je zapisala, in pisanje k nogam podobe križanega Jezusa položila. Od tiste dobe je tako sveto živela, da je enajst mescev pozneje kot svetnica umerla in naj lepši zgled vsem spokornikom zapustila.

3. Draga duša! če si z Božjo pomočjo in lastnim prizadevanjem pot popolnosti nastopila, te priserčno opominjam: Nikar ne počivaj in ne postajaj na tej poti, ampak serčno in stanovitno se povzdiguaj zmeraj na višji stopinjo popolnosti, zakaj sv. Avguštin pravi: Ne bodi zadovoljin sabo, rekoč: zadosti sem popolen; zakaj, če tako govoriš, si pogubljen; kakor hitro namreč nehaš v popolnosti se višej povzdigovati, začenjaš že v globočino lesti, in zgubiš tisto popolnost, katero si bil že dosegel. Sv.

Bernard leno dušo milovaje tako vprašuje : Ljuba duša ! Ali nočeš rasti v popolnosti ? Ali češ raji v dobrem pešati ? Odgovarjaš : Nočem. Kaj tedaj hočeš ? Praviš : Hočem taka ostati, kakoršna sem sedaj ; nočem ne boljši, ne slabši biti. Svetnik ti odgovarja : Torej hočeš tako reč, ki je nemogoča. Zakaj na poti popolnosti na ravno tistem mestu dalj časa ostati ni mogoče ; ampak ti moraš rasti dan za dnevom v čednostih in ljubezni Božji ; ali pa boš precej začela rasti v grehah in hudobijah. Da toraj že pridobljene stopinje popolnosti ne zgrešiš, ter rakove poti ne nastopiš, vzemi si k sercu lep nauk sv. Krizostoma, ki te tako uči : Imej vedno pred očmi čednosti, ktere so ti potrebne, kterih pa še nimaš ; ne misli pa z dopadajenjem na tisto malenkost dobrega, ktero si z Božjo pomočjo že storila ; zakaj taka misel te prevzetno, pa tudi v dobrem leno dela, in v veliko nevarnost spravlja, vse že pridobljeno dobro do čistega zgubiti. Zato te opominja sv. Bernard, rekoč : Stori, kakor

ravnajo popotniki. Oni ne mislijo na to, koliko pota so že storili, ampak mislijo, koliko ga imajo še storiti. Ali pa kakor ravnajo kupci, kateri iščejo posvetnega blaga. Oni ne mislijo pri prizadevanji, svoje premoženje še pomnožiti, na denar, ktereга so si že pridobili, in na težave, ktere so zraven preterpeli; ampak vse svoje misli in skerbi le v to obračajo, kako bi si še kaj več pridobili, in svoje premoženje še bolj pomnožili; ravno tako, kakor da bi vse dosedaj pridobljeno nič vredno ne bilo.

4. Da popolnost dosežeš, oserčuj se pogostoma s tistimi besedami, s kterimi se je oserčeval sv. Bernard. On je vedno na svojem jeziku in v svojem sercu te besede imel: „Bernard! čemu si svet zapustil in menih postal?“ Vprašaj se tudi ti; keršanska duša! kader se ti težavno zdi Božjo voljo spolnovati, rekoč: Ali te je Bog zato vstvaril, da bi svojo, ali ne veliko več zato, da bi Njegovo voljo spolnovala? Če si zaničevana, ali moraš kaj težkega terpeti, in si v ne-

varnosti v poterpežljivosti opešati, vprašaj se tako : Ali ti ni zato Bog tvoje življenje podaljšal, da bi s poterpežljivostjo svoje z grehi zaslužene kazni zbrisovala, in svojemu Zveličarju zmiraj bolj podobna postajala, kateri je zarad tvojih grehov tolikanj bolečin preterpel? Z enakem resnem vprašanjem je Hijacinta Mariskoti iz velike grešnice postala velika svetnica, ker je vseskozi resno premišljevala, kar si ravno kar od sv. Bernarda brala; in si je tudi k sercu vzela tele kratke, pa tehtne milovalne besede spovednikove: Ali ste nuna? O tako pomislite, da nebes Bog ni za ošabne in nečimerne nune vstvaril. Hijacinta vsa prestrašena reče: Ali sem mar zato svet zapustila, da bi se v pekel pogreznila? Spovednik ji odgovarja: Prav tisti strašni kraj je za vas in za vse tiste nune pripravljen, ktere v samostanu živé tako posvetno, kakor posvetnjaki zunaj samostana. Te besede so ji tako močno v serce segle, da je precej začela svoje grehe bridko objokovati, in je dan za dnevom popolniši živela, ter se poslednjič

posvetila. Spomni se tudi ti, ljuba duša! pogostoma dolge večnosti in večnega plačila ali večnega terpljenja, in gotovo boš vse zaderžke svetosti serčno premagala, ter dan za dnevom v popolnosti lepši rastla.

5. Če želiš popolna biti, pa tudi čutiš vsak dan, da ti je na poti popolnosti kaj malega spodletelo, in da si padla; ne bodi zarad tega malega pregreška boječa ali maloserčna. Sv. Bernard pravi: Vedno prizadevanje za čednosti in vedno vojskovanje s sovražniki tiste duše, ktera hoče popolna biti, je že popolnost, in sicer tista, ktero zadobiti je nam v sedanjem življenji mogoče. Mlad menih je tožil svojemu staremu tovarišu, da ne more popolen biti, in ne vé, kaj mu je storiti. Stari menih mladega potolaži z naslednjo povestjo: Oče zapové svojemu sinu njivo s ternjem zarašeno očistiti. Sin zagleda obilno ternja na njivi, obupa in se vleže. Zvečer vpraša oče sina, koliko ternja je na njivi izroval; sin pa reče, da je toliko ternja, da ga ni v stanu izrovati. Oče reče, da bo zado-

voljin ž njim, če vsak dan le toliko prostora na njivi ternja očisti, kolikor bi ga pokrila s svojim telesom, ako se vleže na njivo. Prihodnje dni je sin tako delal in sčasoma vso njivo ternja očistil. Tudi ti, ljuba duša! boš sčasoma popolna, če si le v malih rečeh Bogu zvesta, če svoje vsakdanje molitve pobožno obmoliš, svoje navadne obhajila prav pobožno in vredno prejmeš, kako majhno zopernost ali sitnost svojega bližnjega voljno poterpiš; kako majhno zoperno besedo ali krivico svojemu razžalniku iz serca odpustiš; se nekoliko malega zatajuješ, n. pr.: kake majhne želje kaj govoriti, kaj viditi ali slišati, iz ljubezni do Boga v sebi zatiraš; v pripušenih rečeh bližnjemu rada odjenjaš. Če tako ravnaš, boš sčasoma popolna postala. Tudi kupec redkokrat priložnost ima kar na mah obogateti, po malem si dobiček dela, in tako sčasoma obogati, če prav obrača vsakdanji dobiček ali prihodek. Po zgledu kupca tudi ti, o duša keršanska! vsak dan za večnost lahko kak dobiček storiš. Vsak

dan ti bodi torej ena stopinja, vsaka nedelja pa ena postaja višej na poti do popolnosti.

6. Poslednji močni pripomoček k popolnosti je ta: Glej na svetnike v nebesih, pa tudi na svoje verstnike in verstnice, ki s tabo, pa sveto živé, in skušaj jih nasledovati, ali še celo v čednostih in svetosti prekositi. Ozri se na posvetne ljudi, kako se med sabo skušajo, kdo iz med njih bo veči bogastvo, veči čast in veči veselje dosegel: ravno tako se skušaj tudi ti, pobožna duša! z drugimi pobožnimi dušami in serčno reci: Z Božjo pomočjo hočem bolj ponižna, bolj krotka, bolj poterpežljiva, bolj usmiljena in dobrotljiva biti; hočem bolj ljubiti zaničevanje, revšino, pokoršino in čistost, z malo besedami reci: hočem bolj ljubiti Boga in svojega bližnjega, in dan za dnevom bolj rasti v popolnosti in svetosti.

Drugi prigovor.

Splošni nauki o treh stopinjah keršanske popolnosti.

Blagor ti, keršanska duša! ako si sklenila popolna biti, in če ostaneš serčna in stanovitna do konca svojega življenja; častitljiva krona tebe čaka, katero boš prejela po smerti od pravičnega Sodnika. Ali popolnost, po kateri hrepeniš, nima nobene meje, ampak raste dan na dan, in zmeraj veči in lepše prihaja, kakor ljubezen do Boga, v kateri je ravno popolnost, vedno raste, in zmeraj lepši in veči prihaja. Cerkveni učeniški pravijo, da ima popolnost svoje stopinje, po katerih vedno višej stopa; in razločujejo tri stopinje keršanske popolnosti; ter imenujejo prvo stopinjo očiševanje, drugo stopinjo razsvetljevanje, in tretjo stopinjo zedinjevanje. Če si živela dosedaj v pregrehan, moraš si prizadevati da stopiš naj pred na prvo, in potem še le zamoreš stopiti na drugo, in po-

slednjič na tretjo stopinjo keršanske popolnosti.

I. Kdaj si, ljuba duša! na prvi stopinji, to je na stopinji očiševanja? Takrat si, ko si začela pot popolnosti nastopati, to je, ko si se od greha odvernila in se k Bogu nazaj povernila, ter sklenila popolna biti. To očiševanje greha, katero je vsakemu grešniku neobhodno potrebno, je pa dvojno, in sicer vpervič je očiševanje smertnega greha in tudi prostovoljnega nagnjenja do smertnega greha; in vdrugič je očiševanje malih grehov in prostovoljnega nagnjenja do malih grehov. To dvojno očiševanje zahteva pa veliko časa, da celo vse tvoje življenje zahteva; in ni popred končano, kakor pri tvoji smerti. Prav lepo govori od tega očiševanja sv. Frančišek Salezijan, kateri spokornika tolaži, mu serčnost daja, in ga varuje maloserčnosti ali obupanja; ga pa tudi varuje prevelikega zaupanja ali prederznosti, rekoč: „Duša, ki iz greha k popolnosti vstaja, je podobna jutranji zarji, ktera ne namah, ampak

le polagoma temoto prežene. Zdravniki tudi terdijo, da telesno ozdravljenje, ki se počasi vterjuje, je naj gotovši in naj bolj stanovitno: ravno tako tudi dušne bolezni nanagloma pridejo, ali le počasi in polagoma odhajajo. Serčna moraš toraj biti, o duša keršanska! in pa poterpežljiva v tem svojem početji. O kolikega milovanja so vredne duše, ki se nekoliko časa v pobožnosti vadijo, ko pa zapazijo nad seboj več nepopolnost, precej postanejo maloserčne, omahljive in dvomljive, svoje serce prepustijo skušnjavi, da bi skorej vse skupej popustile in v pregrehe nazaj se vernile. Ali nevarnost tistih duš tudi ni nič manjši, ktere se z nasprotno skušnjavo slepijo, ter menijo, da so koj prvi dan svojega očiševanja se popolnoma očistile vseh pregreh, ter se za popolne imajo, pa še začele niso, in brez perut letati pričnejo. Obdvojni taki kristjani so v veliki nevarnosti, da bi nazaj v greh ne zabredli. Eni, ker se zdravniku prezgodej odtegujejo; drugi, ker zdravnika, kakor nepotrebne za-

veržejo. Očiševanje je le počasno, potrebuje mnogo časa, da celega življenja. Ali vendar zato ne smemo obupati zavoljo svojih pregreškov; zakaj popolnost ni v tem, da bi ne imeli nobenega pregreška nad seboj, ampak v tem, da premagujemo svoje napake; in zmaga naša ni v tem, da bi ne občutili nobenih skušnjav, ampak zmaga je v tem, da ne privolimo vanje. To je najboljši zmanjše, da te skušnjava še ni premagala, ker te še napada in nadlegva, ti jo pa vedno od sebe odganjaš.

III. Če si se, preljuba duša! očistila vsega, kar te je v Božjih očeh nedopadljivo delalo, to je vsega greha in celo vsega prostovoljnega nagnjenja do greha: stopila si z Božjo pomočjo na pot očiševanja, na pot, ki pelje v nebesa, to je na prvo stopinjo popolnosti. Ali na tej stopinji ne smeš ostati, ampak povzdigniti se moraš z Božjo pomočjo tudi na drugo in tretjo stopinjo keršanske popolnosti. Da boš to svojo dolžnost spoznala, premisli naslednjo priliko: Nekdo je nečedno in vse vmazano dete omil, očedil in po-

česal, potem pa tisto čisto golo in nago pustil. Vprašam: Ali tebi tako dete dopada? Odgovarjaš: Če hoče, da mi bo dopadlo, ga mora tudi čedno obleči in ljubeznjivo ozaljšati. Glej, preljuba duša! tako tudi ne zadostuje tvoja lepota za Božje sveto in čisto oko, če si samo očišena vsega madeža greha; ne zadostuje, da si dospela srečno na prvo stopinjo popolnosti, ki se imenuje stopinja očiševanja; temveč ti se moraš serčno povzdigniti tudi na drugo stopinjo keršanske popolnosti, to je, na stopinjo razsvetljevanja. Kdaj si pa na tej stopinji popolnosti? Takrat si, kader se s pomočjo gnade Božje skerbno varuješ vsacega greha, pa tudi vsacega prostovoljnega nagnjenja k grehu; pa po verh tega si tudi z veliko vnemo prizadevaš za vse čednosti, ktere je nam Jezus Kristus priporočal, ter se z veliko vnemo v njih vedno vadiš, in tako vedno močnejši prihajaš. Prigodi se ti sicer včasih na tej stopinji še nesreča, da se malo spodtakneš, kaj malega svojo dušo umažeš; ali precej

zopet vstaneš in svojo dušo očistiš v svetih zakramentih ali sicer z čeznatornim kesanjem; potem pa še skerbneje paziš, do zopet ne padeš.

Vprašaš: Ktere so tiste prelepe čednosti, s katerimi je ozaljšana duša na drugi stopinji popolnosti? Pred vsemi drugimi jo naj bolj zaljšajo tri Božje čednosti, potem tudi vse druge čednosti, ktere je Jezus Kristus posebno močno priporočeval, in svoj blagor tistim dušam izrekel, ktere jih imajo. Tudi jez rečem tebi, o ljuba duša! blagor tebi, če te zaljšajo imenovane čednosti; zakaj srečno si dospela na drugo stopinjo keršanske popolnosti, in čaka te, če zvesta ostaneš, večno plačilo v nebesih. Ker pa keršanska popolnost nikdar ni dognana, in ker moraš hrepeneti po naj vikši stopinji popolnosti, da vsaj srednjo dosežeš: si moraš prizadevati le še višej, le še naprej stopati, da stopiš na tretjo stopinjo popolnosti, to je na stopinjo zedinjevanja. In to zadnjo stopinjo, ker je naj imenit-

nejši, sedaj nekoliko bolj natanko oglej in preišljuj.

III. Kdaj si, keršanska duša! na tretji stopinji popolnosti? Če si z Božjo pomočjo in z lastnim skerbim prizadevanjem vse svoje hudo nagnjenje in poželenje tako popolno zadušila, da te ne zapelje nikdar v smerten greh, pa se tudi vseh prostovoljnih odpustljivih grehov skerbno varuješ; poverh tega so v tvojem sercu vse tri Božje čednosti žive in močne, pa tudi vse od Kristusa zapovedane ali tudi le priporočene dolžnosti z nekako lahkoto in radostjo spolnuješ, takrat stojiš na tretji stopinji popolnosti. Po katerih znamenjih pa zamoreš spoznati, da se znajdeš na tej naj višji stopinji popolnosti? Dvoje znamenj ti kaže, da si na tej presrečni stopinji, in sicer: 1) Popolna ljubezen do Boga, in 2) popolna enakost tvoje volje z Božjo voljo.

1) Pervo veselo znamenje, da si, ljubljena duša! na tretji stopinji popolnosti, je popolna ljubezen do Boga. Kdo ti pa podeli to popolno ljubezen v tvoje

serce? Po besedah Ludovika Granaškega vlije sv. Duh v tvoje serce vperviĉ živo in goreĉe poŹelenje po tej popolni ljubezni; in ravná s tabo kakor vinski kupec, ĉe smem posluŹiti se te primere. Kakor namreĉ kupec, ki svoje Źlahtno vino prodati hoĉe, naj poprej za pokuŹino poŹlje malo posodico svojega vina tistemu, kteremu Źeli speĉati veĉi posodo vina, da bi ga s pokuŹino k sebi privabil, da rad plaĉa postavljeno ceno: enako ravná tudi sv. Duh s kerŹansko duŹo, v katero hoĉe obilnost svoje ljubezni razliti, da bi jo na vikŹi stopinjo kerŹanske popolnosti pripeljal. On ji zastonj, to je, brez njenega zasluŹenja, tako rekoĉ za pokuŹino vlije v serce nekoliko tiste presladke, blagovite nebeŹke ljubezni, katero v obilni meri vŹivajo popolne duŹe. On ji s tem občutiti da, kako Źlahtna, kako lepa in ljubeznjiva da je Njegova ljubezen, zato da jo s tem okusom privabi in vname k goreĉemu poŹelenju in hrepenenju po BoŹji ljubezni, ter jo spodbode, da si prizadeva to popolno ljubezen pridobiti; in jo potem

ne oplašiš noben trud, nobeno zatajevanje; in se še celo temu trudu in prizadevanju z veseljem podverže, ker jo v tem prizadevanju podpira poželenje, kterega je zavoljo okušene sladkosti in zavoljo spoznane lepote vse polno njeno serce.

Posebno sladek sad te ljubezni in naj višji, naj gotovši dokaz njene popolnosti najdeš, o duša! v tem, da je tvoja volja vselej in v vseh veselih in zopernih rečeh z Božjo voljo popolno zedinjena; torej vselej in v vseh rečeh le tisto hočeš, kar Bog hoče, in tudi le zato hočeš, ker Bog hoče. Blagor tebi, o srečna duša! ki imaš vselej enakost svoje volje z Božjo voljo; zakaj ti si z Bogom tako popolno sklenjena in zedinjena, kolikor je le duši mogoče tukej na zemlji z Bogom sklenjeni biti. Ker je zedinjenje naše volje z Božjo voljo naj gotovši znamenje popolne ljubezni ali sploh popolnosti keršanske, zato se tudi tretja stopinja popolnosti imenuje: Stopinja zedinjevanja.

2) Kaj je zedinjevanje duše z Bogom? Sv. Terezija pravi: „Motijo se tisti, kateri

mislijo, da zedinjen z Bogom je le tisti, kateri je vanj ves zamaknjen in ga vživa. Pravo zedinjevanje duše z Bogom obstoji v tem, da podveržemo svojo voljo Božji volji v mislih, v besedah in djanji; in to zedinjevanje je takrat popolno, kader je naša volja tako močno na Božjo voljo navezana, da se ne gane razun po Božji volji. Le to je pravo zedinjevanje z Bogom, kterega doseči jez vedno želim, in za kterega brez prenehanja Boga prosim. In koliko izmed nas se od tega zedinjevanja rado meni; kolikim se dozdeva, kakor da bi hrepeneli po njem. Pa, o mi ubogi reveži! kako malo izmed nas dospe do te redke sreče!“ Zakaj vedi, o duša! da tvoje zedinjevanje z Bogom je za tebe naj večji sreča, naj večji dobrota, ktero na svetu doseči zamoreš. Ravno zavoljo tega pa, ker je zedinjevanje z Bogom naj večji sreča in naj večji dobrota za tebe, in ker tudi Bog neskončne želje ima se s tabo zediniti, zatorej si pa tudi ti na vso moč zanj prizadevaj.

Kolikeri so pa načini zedinjevanja

duše z Bogom? Trojni so: a) Na prvi način se z Bogom zediniš, kader tako popolno podveržeš svojo voljo Božji volji, da z veseljem sprejmeš, kar ti Bog pošlje, naj bo tudi močno težavno in zoperno; da celo nobene zopernosti ne občutiš v spolnovanji Božje volje. Tako zedinjenje z Božjo voljo je vživala sv. Magdalena Paciška, ktera je večkrat zaterjevala, da, ko bi pekel odpert vidila, in vedila, da je Božja volja, naj vekomaj v njemu gorí, bi se ne bala vanj veržena biti, da bi le Božjo voljo dopolnila. b) Na drugi način se z Bogom zediniš, kader tvoji duši kaka reč le zato dopade, ker tudi Bogu dopade, in nobene tudi dobre reči nočeš zoper Božjo voljo. Tako je ravno omenjena svetnica rekla, da celo sv. Duha ne želi prejeti po svoji volji, ampak le po Božji volji. c) Na tretji način se z Bogom zediniš, kader tvoja volja z Božjo popolnoma ena ali edina postane, tako, da je tvoja volja v tvojem sercu mertva, in le Božja volja v njem živi. Blagor tebi, o duša! če po naukih in zgledih

svetnikov v vsih okolišinah svojega življenja, v sreči in nesreči, v veselih in zopernih prigodbah svojo voljo z Božjo voljo vedno sklepaš.

V veselji in sreči se v Božjo voljo vdati ni težavno; ali v zopernosti se popolnoma v Božjo voljo izročiti je težavno; in ravno zavoljo tega tudi naj bolj pokažeš svojo popolno ljubezen do Boga, če se tudi v križih in težavah vedno in stanovitno v Božjo voljo izročuješ. Tako so ravnali svetniki in svetnice Božje, ki so se v zopernostih popolno v Božjo voljo vdali, in s tem izročenjem v Božjo voljo so Bogu svojo naj večji ljubezen razodevali. Premisli sedaj nekatere zglede: Sv. Frančišek Borgija je bil v mladosti oženjen in Bog mu je mnogo otrok dal. Nekega dne žena zboli in bliža se smertna nevarnost za njo. Bog mu milostljivo naznani, da naj izvoli smert ali pa zdravje svoje žene, in kar bo izvolil, to se bo njej zgodilo. Ta milost Božja je serce sv. Frančiška tako presunila, da je ves začuden in goreč ljubezni Božje rekel:

O Gospod! čemu meni prepustiš izvolitev zdravja ali smerti moje žene? Saj ti naj bolj veš, kaj je za me, za ženo in za otroke naj boljši. Le tvoja sv. volja naj se zgodi; v vsih rečeh se želim po tvoji sv. volji ravnati, ker nihče ne more bolj vediti, kaj je naj boljši, kakor ti, o Gospod! Zatorej prosim te, stori z mano, z mojo ženo in z mojimi otroci, kakor je tvoja sveta volja.

Lep zgled, kako se mora duša kristjana popolno v Božjo voljo izročiti, ti da tudi slep mož. Nekega dne je prav goreče in zaupljivo slepec Boga prosil, da bi mu dal viditi. In glej! Bog mu dá spregledati. Ali kmalo ga je začelo skerbeti, da morebiti ni Božja volja in k njegovemu zveličanju da vidi; in zato ravno tako goreče in zaupljivo, kakor je popred za pogled molil, začne sedaj moliti, da bi mu zopet slepoto dal, če bi mu utegnil pogled k pogubljenju, in ne k zveličanju služiti. In kaj se je zgodilo? Zopet je oslepel! ter ves zadovoljen Boga hvalil v prepričanji, da, ker je volja

Božja, da je slep, je njemu gotovo najbolj koristna slepota. Kako lepa sta za te, pobožna duša, ki želiš popolna biti, navedena zgleda! Vdaj se v vsih zopernostih popolno v Božjo voljo, in naj vikši stopinjo popolnosti boš dosegla.

Včasih usmiljeni Bog to popolno zedinjenje duše z Božjo voljo že na tem svetu s podeljenjem obilnih in posebno velikih gnad plačuje; popolno plačilo pa prejme duša še le v večnosti. Včasih dobrotljivi Bog to zedinjenje tudi s časnim blagoslovom plačuje, kar ti naslednji lep zgled kaže: Pobožen kmet je imel zmeraj naj lepši polje. Ko ga njegovi sosedje, ki so slabši polja imeli, po vzroku te čudne prikazni poprašujejo, jim pobožni mož tako-le odgovarja: Mislím, da imam zato prav lepo polje, ker imam zmeraj tako vreme, kakoršno imeti želim; zakaj jez zmeraj takega vremena želim, kakoršnega mi Bog dati hoče; zato vsako vreme mojemu polju naj bolj ugaja. Spoznaj iz tega zgleda, kako veliko plačilo si z zedinjevanjem z Božjo voljo pri Bogu

zaslužiš. Sv. Vincenci pa pravi: Boljši je se enkrat v Božjo voljo vdati v kaki zopernosti, ki jo Bog pošlje, ali ki ti jo hudobni ljudje naklonijo, in jo iz ljubezni do Boga voljno preterpeti, kakor sto tisuč dobrih del po svoji volji in po svojem dopadajenji opravljati.

Se v Božjo voljo popolno izročiti, je tudi najkrajši, naj lažji in tudi naj gotovši pot do popolnosti, in sicer do naj višji stopinje popolnosti. Sv. Frančišek Salezijan to resnico z naslednjimi besedami spričuje: „Če se popolno v Božjo voljo vdaš, boš kmalo po poti popolnosti daleč prišel, tako, da sam ne boš vedil, kako in kdaj si do naj vikši stopinje prišel: godilo se ti bo, kakor ljudem, ki se po morji vozijo, in se popolno tistemu izročijo, ki vožnjo na barki nadzoruje; oni daleč pridejo in sami ne vedó, kdaj in kako da so do tje prišli. Resnico teh besedi ti spričuje naslednji zgled: V samostanu je živel menih, kateri je mnogo čudežev storil, in mnogo bolnikov ozdravil. Njegov sprednik se je temu čudil, zato

ker mu je bilo znano, da nič posebnega in nič družega dobrega ne stori, kakor kar tudi vsi drugi njegovi duhovni tovarši delajo. Nekega dne ga torej vpraša po vzroku njegove čudodelnosti. Ponižni Božji služabnik svojemu vikšemu takole odgovori: Jez sam se neizrečeno čudim milosti Božji, da hoče po meni nevrednem grešniku čudeže delati; zakaj jez nič posebnega dobrega ne storim, se nič hujši ne postim, nisem bolj pokoren, nič več ne delam, in nič več ne molim, kakor moji tovarši. Le za to milost Boga vedno prosim in se tudi sam skerbno prizadevam: Se v vseh rečeh popolno v Božjo voljo vdati. In milostljivi Bog me je uslišal, ter mi moč dodelil, da se v vsih rečeh popolno v njegovo sv. voljo izročim, in iz njegovih očetovskih rok vse s hvaležnostjo sprejemem, kar mi pošlje, veselje ali žalost, srečo ali nesrečo. Ko je vikši te besede slišal, se ni dalje čudil, zakaj mu je Bog moč dodelil čudeže delati, in je spoznal naj krajši in naj gotovši pot k popolnosti ali svetosti. Tudi ti,

keršanska duša! nimaš morebiti priložnosti in zmožnosti posebno imenitne in velike dobre dela delati, s katerimi bi do naj višji stopinje popolnosti priti zamogla; ali ne bodi zaradi tega žalostna, ampak potolažena, ko veš, da naj lažji, naj krajši in naj gotovši pot priti na stopinje naj višji keršanske popolnosti je: Zedinjevati se v vsih rečeh, v vsih zopernostih popolnoma z Božjo voljo.

Ali mnogi kristjani so, kateri se popolne imajo, ko vendar niso popolni, zakaj sv. Frančišek Salezijan pravi: Mnogo jih je, ki govoré, ali mislijo tako-le: O Gospod! vsega brez vsacega prideržka se tebi izročim. Toda prav malo je tistih srečnih, da bi se mu v resnici in djanju popolnoma izročili. Zakaj, kdor je v resnici svojo voljo z Božjo voljo zedinil, sprejme vse enako z veseljem, kar mu Božja roka pošlje, naj mu pošlje terpljenje ali veselje, žalost ali tolažbo, zaničevanje ali čast.

Premisli poslednjič še izreka dveh svetnikov o naj višji stopinji popolnosti:

Sv. Vincenci pravi, da naša lastna volja skazi vse naše dobre opravila in spokorne dela. Zatorej te opominja, o duša! in ti pravi: Nikdar ne stori kakega dobrega dela po svoji volji, po svojem nagnjenji, ali zavoljo časnega dobička, ampak delaj vselej z namenom in željami Božjo voljo dopolniti. Ta je naj boljši in edini pripomoček, s katerim boš gotovo v naj krajšem času do zedinjenja z Bogom prišla. Sv. Janez od Križa pa tako govori: Če želiš z Bogom se zediniti, zatiraj vse svoje počutke, vse svoje nagnjenja in želje. Zatiraj vse svoje počutke Bogu k časti, iz ljubezni do Jezusa, kateri na tem svetu nobenega družega veselja in vžitka ni hotel imeti, kakor voljo svojega nebeškega Očeta dopolnovati, to delo je Jezus svojo jed imenoval. Zatiraj se iz ljubezni do Jezusa tako-le: Ne glej in ne poslušaj kaj tacega, kar ni Bogu k časti, in tebi k popolnosti nič ne služi; če pa moraš viditi ali slišati kaj tacega, naj se to zoper tvojo voljo godi. Izvoli si, če zamoreš vselej naj bolj težavno,

zoperno, revno in slabo reč, ter želi terpeti in zaničevan biti.

Blagor tebi, o duša keršanska! če se po navedenih naukih in zgledih svetnikov zvesto ravnaš: v kratkem času boš do naj višji stopinje popolnosti dospela. Kako močno se boš pa o koncu svojega življenja in potem vso večnost, pa prepozno kesala, če nisi hotla v svojih zdravih dneh poti popolnosti nastopiti, in po njej zmeraj višji stopati do tretje stopinje popolnosti, to je do zedinjevanja.

Drugi razdelek.

Posebni nauki o prvi stopinji keršanske popolnosti.

Pervi prigovor.

O očiševanji smertnega greha in prostovoljnega nagnjenja do smertnega greha.

I. Ljubljena keršanska duša! sklenila si po poti popolnosti hoditi, ker želiš na tem svetu popolnost in po smerti večno zveličanje doseči. Da boš ta svoj namen, in s tem tudi tisti namen dosegla, zaradi kterega te je Bog na svet vstvaril, moraš, če si dosedaj v kakem smertnem grehu živela, pot očiševanja nastopiti, to je, ti se moraš z Božjo gnado očistiti smertnega greha in tudi prostovoljnega nagnjenja do smertnega greha. Kje se pa zamoreš smertnega greha očistiti? V zakramentu sv. pokore. Da

se bo to zgodilo, je pa mnogokrat, če ne ravno potrebno, pa gotovo prav koristno, da opraviš dolgo spoved, da pregledaš in preiščeš vse svoje življenje, kader hočeš nastopiti pot popolnosti, in sicer iz dveh imenitnih vzrokov.

1. Pervič moraš, keršanska duša! zato dolgo spoved opraviti, ker si morebiti dosedaj svoje navadne spovedi, tje v en dan, torej večidel pomanjkljivo, včasih še celo neveljavno vpravljala in sicer zato, ker si se premalo, ali vsaj premalo skerbno k spovedi pripravljala; morebiti nisi včasih dovolj skerbno svoje vesti spraševala; ali nisi svojih grehov z čeznatornim kesanjem obžalovala; morebiti si celo s prikrito voljo k spovedi šla svoj greh po spovedi ponoviti. Tako hudobno voljo si pri spovedi vselej imela, kader nisi prav terdnega sklepa imela priložnosti v greh zapustiti, in se vsih potrebnih pripomočkov pravega resničnega poboljšanja poprijeti. Ako je bila pri tebi le ktera tistih pet k zakramentu sv. pokore potrebnih reči pomankljiva, ti

je dolga spoved potrebna, ako hočeš popolno očistiti svojo omadežano dušo.

2. Vdrugič utegne tebi, ljuba duša! dolga spoved, prav koristna biti, če ravno ti ni k zveličanju neobhodno potrebna. Ona ti namreč pomaga k boljšemu spoznanju same sebe, obudi v tebi nekako zveličansko osramotenje zavoljo pretečenega življenja, te napelje, da močno občuduješ usmiljenje Božje, ki je na tvojo pokoro s toliko poterpežljivostjo čakalo; še bolj umiri tvoje serce, ti podeli veseli dušni mir in pokoj, obudi v tebi močne dobre sklepe; pa tudi pomaga spovedniku, da ti zamore dati bolj tvojemu stanu primerjene potrebne nauke in opominjevanja; in te poslednjič močno oserči, da imaš v prihodnjih spovedih popolno zaupanje do njega. Iz tega lahko sprevidiš, da, ako se hočeš resnično spreobrniti in se vsih smertnih grehov popolno očistiti, ti je dolga spoved, če tudi ne potrebna, pa vsaj močno koristna. Če po svetu svojega spovednika dolgo, ali pa le navadno spoved storiš, to je, se obtožiš le od

časa svoje poslednje spovedi: moraš pri njej vse natanko, priprosto in odkritoserčno razodeti, ter si prizadevati, da enkrat popolno, do čistega umiriš svojo vest, kar bi se pa ne zgodilo, ako bi tudi le kaj malega zakrila ali zamolčala. Potem, ko si svojo spoved po svoji moči dobro opravila, le terdno zaupaj, da te je zavoljo Jezusovega zasluženja usmiljeni Bog takrat tudi v nebesih tvojih grehov odvezal, kader ti je njegov namestnik na zemlji v njegovem imenu sveto odvezo podelil.

III. Za tem pervim in naj potrebnim očiševanjem pride drugo na versto, in to je: očiševanje vsega prostovoljnega nagnjenja k smertnemu grehu. Če si sklenila, o ljubljena duša! popolna biti, moraš se očistiti vsega smertnega greha; pa to še ni dovolj, tvoje serce mora tudi čisto biti vse ljubezni do velicega greha. In to zopet iz dveh vzrokov.

1. Vpervič zato, ker nagnjenje do kakega velicega greha tvoje serce vedno slabi ter ga tako pokvari, da ti potem

ni mogoče, dobre dela urno, vneto in stanovitno opravljati, kar ti je pa potrebno, ki po popolnosti hrepeniš. Sv. Frančišek Salezijan to resnico z naslednjo priliko razjasnuje. On pravi: „Duše, ki so pot greha sicer zapustile, pa so k grehu še nagnjene, so po moji misli podobne bleličnemu ali zlatenčnemu dekletu; tako deklet, če tudi ni posebno hudo bolno, pa vse njeno djanje in nehanje je boleljivo; jé brez slasti, spi brez pokoja, se smeji brez veselja, se bolj vlačí ko hodi. Tako tudi une duše svoje dobre dela opravljajo s tako veliko omahljivostjo, da oropajo vsega kinča svoje že tako majhne in revne dobre dela“.

2. Vdrugič moraš zato, o keršanska duša! svoje serce očistiti vsega prosto-voljnega nagnjenja k smertnemu grehu, ker, ako to očiševanje opustiš, se postaviš v prav veliko nevarnost, nazaj v smerten greh zabresti, in to zaradi naslednjih štirih prav tehtnih vzrokov: Vpervič zaradi posebno slabe lastnosti, katero ima tebi odpušeni smertni greh

za tebe; vdrugič zarad tvoje po smertnem grehu v dobrem oslabiljene dobre volje, nikdar ne grešiti; vtretjič zarad po grehu v tebi pomanjšane gnade Božje; in čertitič zarad večega prizadevanja peklenškega satana po odpušenem grehu te zopet v stari greh zapeljati.

a) Vpervič si v prav veliki nevarnosti nazaj v smerten greh zabresti, ako se ne očišuješ skerbno in stanovitno vsega prostovoljnega nagnjenja k smertnemu grehu zarad slabe lastnosti, katero ima tebi odpušeni smertni greh za tebe. Kak slab nasledek pa zapusti v tebi, o duša! smertni greh? On spridi vse tvoje od natore tebi po Stvarniku podeljene darove, in odverne tvoje natorno nagnjenje od dobrega proč, ter ga k hudemu zaberne. To resnico spričuje sv. Frančišek Salezijan, ker pravi, da marskteri spokorniki so, kateri pri spovedi se sicer očistijo greha, pa ne odložijo nagnjenja do greha, in dasiravno imajo sklep ne več grešiti, so vendar žalostni, ker morajo pregrešnega veselja pogrešati. Sovraštvo,

ki ga imajo do greha, ni tako veliko, da bi sovražili tudi tisto, kar je z grehom v zvezi. Te nagnjenja pa v tebi, o spokorna duša! s prav veliko silo le na to merijo, da bi se zopet tvojega serca polastile, ter ga pokazile: zatorej moraš vedno in skerbno vse nagnjenje k smertnem grehu precej v začetku in potem brez prenehanja v sebi zatirati in pokončavati, če hočeš, da te nikdar ne premaga in v stari greh nazaj ne pripelje. Da se boš o tej resnici prepričala, misli si, o duša! kak germ, kateri, akoravno ga posekaš, vendar iz korenin še zmeraj nove vejice odganja. Misli si psa, ki se stokrat k hiši nazaj poverne, od ktere je bil 99krat pregnan. Misli si velik požar, ki je sicer pogašen, pa se zopet pri naj manjšem vetru lahko v plamenu vname. Misli si gade in kače, ki po zimi terdo zaspijo, pa se spomladi zopet prebudé. Z ozirom na tebi odpušen smerten greh in na tvoje nagnjenje do njega sv. Bernard tako govori: „Verjemite mi, kar je odsekanega, bo zopet pognalo, kar je izgnanega, se

bo zopet povernilo, pogašeno se bo zopet vnelo, in kar je zaspalo se bo zopet prebudilo“. Spoznaj tedaj, o keršanska duša! kako močno je potrebno, da vse nagnjenje do smertnega greha v sebi tako dolgo zatiraš, dokler ga popolno ne zadušiš, če hočeš, da te zopet v stari smerten greh ne zapelje.

Da boš to svojo naj imenitniši in potrebniši dolžnost še bolj spoznala, premisli naslednjo pripovedko: Ležal je gad po zimi zmerznjen v snegu. Pastir, ki ga najde, usmili se ga, ter v nedrijo dene in nese domu. Ko se pa gad ogreje in k moči pride, piči svojega dobrotnika do smerti. Pastir se silno togoti, da je gad tako gerdo nehvaležen. Ali gad mu pravi: To si ti sam zakrivil, ker si me zopet v življenje obudil. Zakaj, ker sem te ranil z žrelom, storil sem le, kar mi je natorno prirojeno, to dobro veš. Prav tej gadovi natori podobna so tvoja huda nagnjenja, bodisi do tega ali unega smertnega greha. Zdi se ti sicer, da si jih zapustila. Ali kakor hitro prijazno ž

njimi se pečaš, in si ne prizadevaš, v enomer jih v sebi zatirati, tako dolgo, dokler jih do čistega ne zatareš, zopet te smertno ranijo. Sv. Antonin pravi: „Meso, ako ž njim nežno ravnaš, razlije iz sebe svoj strup poželjivosti“. Zatorej ti rečem, o spokorna duša! Če si svoje nesramnosti resnično obžalovala, potem pa se zopet jela z zapeljivo osebo pečati, kaj se to pravi družega, kakor gada v nedriji greti? Če si staro sovraštvo do bližnjega odložila, pa se tu in tam zopet bridko pritožuješ, da te je hudo razžalil, kaj se pravi to družega, kakor gada v svojem sercu gojiti? Ti, o kristjan! si storil pri spovedi terdni sklep in obljubo, da boš v prihodnje kletev in priđušanje opustil, ako pa zopet greš med svoje poprejšne tovarše k igri ali pijači, ali ne greješ gada v svojem nedriji? Ne le smertni greh, ampak tudi nagnjenje do njega moraš v sebi premagovati, pred nevarnostjo in priložnostjo greha moraš bežati; z eno besedo, vsega tistega se moraš skerbno ogibati, kar te je dosedaj

zapeljevalo v kletev, ali v kak drugi greh.

b) Vdrugič moraš, spokorna duša! brez odlašanja zapustiti ne le smertni greh, ampak tudi nagnjenje do njega, zato ker ako to storiti odlašáš, si v prav veliki nevarnosti zopet smertno grešiti, in sicer zarad tvoje za dobro oslabiljene volje, zarad zgubljene močnodušnosti, pa vedno veči maloserčnosti, ki se te polastuje. Premišljuj resno kakošna je tvoja volja po storjenem, če tudi tebi že odpušenem smertnem grehu? Ti si brez tiste močnodušnosti, ktera ti je k stanovitosti v dobrem potrebna. Ti postaneš boječa, brez pravega keršanskega zaupanja; posebno v grešni nevarnosti si vsa prestrašena in zmešana. Dobro ti je znano, da v svojem žalostnem in nevarnem stanu posebne Božje pomoči, in Njegovega usmiljenja potrebuješ. Ali če ti vest očita, da ne zatiraš vedno v sebi nagnjenja do smertnega greha, je to za te žalostno znamenje, da te Bog posebno ne ljubi, ker tudi ti Njega po-

sebno ne ljubiš; zatoorej pa tudi nimaš tistega otroškega zaupanja do Boga, ki ga nedolžne duše imajo. Ker nimaš pravega keršanskega zaupanja, zato molitev opuššaš, ali če tudi moliš, ne moliš goreče in zaupljivo. Kjer pa dobra molitev pojemlje, ondi neha tudi Bog svoje gnade deliti. Kjer pa gnade primanjkujejo, tamkej se prav lahko zaide v smerten greh, in iz greha pa v večno pogubljenje. Spoznaj, o keršanska duša! iz tega premišljevanja, v kaki veliki nevarnosti si, zopet smertno grešiti, če se skerbno ne očišuješ vsega nagnjenja do smertnega greha.

c) Nevarnost zopet v smertni greh zabresti, če nagnjenja do njega v sebi z vso skrbnostjo in močjo ne zatiraš, spoznaš tudi lahko, če ostro pravico Božjo premišljuješ. Ker je Bog neskončno pravičen, zato On tudi svoje naj zvestejši služabnike bolj ljubi, kakor manj zveste. Svoje zveste služabnike On varuje s posebnimi gnadami; od njih odvrača zalezavanje in moč peklenškega satana; od-

vrača grešne priložnosti; jih ne prepuša prevelikim skušnjavam, ali pa jim vsaj toliko serčnost daje, da v boji z hudo skušnjava ne opésajajo, temuč častno zmagajo. Tudi jih k vsemu dobremu priganja, in v njem dobrotljivo podpira in uterjuje. Kaj misliš, ti keršanska duša! ki si se sicer očistila vsakega smertnega greha, pa ga iz ljubezni do Boga tako močno ne sovražiš, da bi vse nagnjenje do njega v sebi skerbno zatirala, ali si pač vredna, da bi ti Gospod Bog vse prej naštete milosti podelil? Gotovo teh posebnih milost Božjih nisi vredna. O kako lahko se ti torej prigodi, da zopet v stari greh dovoliš, če nagnjenja do njega v sebi ne zatiraš; zato ker hudo nagnjenje v tebi raste dan za dnevom; tvoja volja nikdar ne grešiti, zmeraj bolj slabi; Božja pomoč odnehuje; in posebno takrat, ko k vsemu temu še priložnost in nevarnost k grehu pritisne!

d) V prav veliki nevarnosti se znajdeš zopet grešiti, če vsega nagnjenja do smertnega greha v sebi ne zatiraš, poslednjič tudi

zarad zalezovanja peklenškega satana, kateri se silno veliko prizadeva tisto dušo zopet v svojo oblast dobiti, katero je že v posestvu imel, pa jo je mogel po dobro opravljeni spovedi iz svoje oblasti izpustiti. Vedi, da satan od tebe, o duša! v začetku kaj prav malega terja, le en las; če mu ga dovoliš, naredi kmalo iz njega verv, s katero te naj pred v navaden smerten greh, in poslednjič v večno pogubljenje potegne. Kaj je majhno nagnjenje do greha družega, kakor tanek las; če nagnjenje do greha dalj časa terpi, postalo je hudo nagnjenje močna verv pregrešne navade.

Potrebno je, da spoznaš, o duša! prekanjenosti in zvijače, s katerimi te satan mami in lovi, dokler te v svojo oblast zopet ne dobi. Na kakošne načine te pa on v greh zapeljuje? Naj pred si prizadeva ti prikriti velikost, ostudnost in hudobijo smertnega greha. Pravi, da ta reč ni tako velik, ni smerten greh. Kakor se ti je satan pred storjenim grehom legal, tako se ti tudi po storje-

nem grehu zopet laže. Pred je rekel, da ta reč ni smerten greh; ko te je zapeljal, pa skuša ti serce podreti, da bi obupala nad milostjo Božjo z drugo lažjo, ko te plaši in pravi, da tvoj greh je tako grozovitno velik, da ti ni več upati, odpušenje pri neskončno svetem Bogu zadobiti. Če hočeš tej dvojni satanovi lažnjivi zvijači srečno oditi, kaj ti je početi? Ne poslušaj skušnjavca pred grehom. Če si bila pa tako nesrečna, da si ga poslušala; ne poslušaj ga po storjenem grehu; ampak na Božjo milost zaupaj, ter brez odlašanja in resnično se spokori.

Na dalje si prizadeva satan s tem hudo poželenje do greha v tvojem sercu zbuditi, da ti stavi pred oči: koliko mesenega veselja, koliko kratkočasa in časnega dobička ti ponuja greh. Ali glej! vse to se le dozdeva mesenemu človeku, v resnici pa je vse gola golufija. Resnica pa je, da je greh kakor kak sladek strup, ki dušo umori, ker ji vzame življenje, to je gnado Božjo; greh je strupeni červ, ki nesrečno dušo vedno pika,

grize, in ji ne da nikdar miru in pokoja že sedaj v življenji; še hujši in vekomaj jo grize po smerti. Dalje ti satan na uho šepeta in pravi: Saj ti ni mogoče se za vselej tega ali unega greha zderžati. Ljuba duša! ne verjemi tej nevarni skušnjavi. S svojo slabo močjo res, da ne zamoreš do konca v dobrem stanovitna ostati; ali s pomočjo gnade Božje ti je pa to mogoče. In za to gnado neprenehoma Boga prosi; pa si jo tudi s tem privabi, da moško zatiraš v sebi vse nagnjenje do smertnega greha.

Le na eno zvijačo satanovo te moram še opozoriti. In ta je, da ti priliznjeno na uho šepeta: E kaj pa je, če storim ta greh, se ga bom pa spovedala, in zopet odpušanje zadobila. Premisli, o duša! kako prederzna si, če to skušnjavo satanovo poslušáš. Če ti ravno zato grešiš, ker je Bog neskončno milostljiv, in te po grehu precej vekomaj ne pogubi, ampak je pripravljen ti zopet odpustiti: Tako vedi, da v Božjo milost grešiš, in storiš greh zoper sv. Duha; ta greh je pa

za tvoje zveličanje silno nevaren, ker utegneš v tem grehu ostati in v njem tudi umreti. Če vse navedene in razložene vzroke dobro premisliš: moraš do dobrega spoznati svojo naj večji nevarnost, zopet v smerten greh zabresti in vekomaj za-veržena biti, če nočeš resno si prizadevati vsacega nagnjenja do smertnega greha v sebi zatirati. Po tem prevdarku, upam, da boš terden sklep storila, v prihodnje ne samo vsacega smertnega greha, ampak tudi vsacega nagnjenja do smertnega greha prav skerbno se varovati.

3) Sedaj pa pride na versto imenitno vprašanje, vpervič kako bi se zamogla očistiti nagnjenja do smertnega greha; in vdrugič, ker ti to v sedanjem življenji popolnoma ni mogoče, kako se mu moraš ustavljati, ali se ž njim vspešno vojskovati, da ga vselej srečno premagaš.

a) Pervo vprašanje je tedaj naslednje: Kako se zamoreš očistiti vsega nagnjenja do smertnega greha? Dva pripomočka sta k temu očiševanju potrebna: Pervi je zakrament sv. pokore; drugi pa čez-

natorno obžalovanje grehov. Naj boljši pripomoček se vsega nagnjenja do smertnega greha očistiti, je vredno in pogostno prejetje zakramenta sv. pokore in sv. rešnjega Telesa. Zakaj, če svojemu spovedniku svoje nagnjenje do smertnega greha, s katerim se moraš zmeraj vojskovati, pogostoma, ponižno in skesano razodeneš, prejmeš razun milosti Božje z sv. odvezo sklenjene, tudi mnogo koristnega in spodbudnega opominjevanja, ter svojemu stanu naj bolj primerjenih naukov, kako se moraš s svojim dušnim sovražnikom vojskovati, da ga boš vselej srečno premagala.

Razun pogostne spovedi je prav dober pripomoček nagnjenje do smertnega greha v sebi zatreti, naslednji: vsak dan, posebno vsak večer čeznatorno žalost zaradi svojega nagnjenja do greha obuditi. Veliko korist čeznatornega kesanja prav lepo pojasnuje sv. Frančišek Salezijan z naslednjimi besedami: „Čeznatorno obžalovanje, če je

tudi majhno, sklenjeno z močjo sv. zakramenta, je zadostno nas greha očistiti; ako je pa serčno in močno, očisti nas tudi vsacega pregrešnjega nagnjenja. Zakaj že nekoliko in majhno sovraštvo stori, da sovražnega človeka neradi vidimo, se ga ogiblujemo; ako je pa sovraštvo veliko in smertno, potem se ne ogiblujemo in ne zaničujemo le sovražnika samega, ampak celo takrat nevoljo in merzenje občutimo, kader le vidimo njegove prijatle, znance, ali njegovo podobo, ali karkoli je njegovega. Ako torej grešnik svoj greh obžaluje z majhnim, vendar resničnim gnjušenjem, sklene sicer ne več grešiti; ako je pa njegovo obžalovanje terdno in čez vse veliko, potem ne zaničuje le greha, ampak tudi vse, kar je pregrešnega, kar v greh napeljuje“. Zato moraš, keršanska duša! ki si pot popolnosti nastopila, vsak dan z molitevjo sklepati tudi serčno žalost nad storjenimi grehi in nad nagnjenjem do greha. In potem se ti bo močno pristudil ob enem greh, in tudi nagnjenje do greha. Tako so

delali sveti spokorniki, ki so pot popolnosti nastopili. Sv. Magdalena, spokornica, ni zapustila le nečistosti, ampak je sovražila tudi nečimurno obleko, dobre jedi in pijače, vse posvetne družine in vse veselje, ki ga je popred v grehu življala; in sicer tako močno je vse te reči sovražila, da ni nikdar več mislila na nje. Posnemaj jo, o duša! v njeni spokornosti, če si jo popred v lakomnosti ali pregrešnem življenju posnemala.

b) Ker pa svojo poželjivost z Božjo pomočjo le krotiti in zatirati zamoreš ves čas svojega življenja, nikdar pa se ne dá popolno zatreti ali zadušiti: zatrej bodi na boj zoper hudo nagnjenje vedno pripravljena, ustavljaš se vselej junaško in previdno, da ga srečno zmagaš. V tem dušnem boji ravnaj se po naslednjih vodilih: Vpervič glej, da svojega naj hujšega sovražnika spoznaš. In kateri je ta sovražnik? Ta je prav tista pregreha, ktere se navadno pri vsaki svoji spovedi moraš ob-

tožiti. Kakor hitro si ga spoznala, o duša! bojuj se z njim takole: Vsako jutro stori terden sklep ves dan nanj paziti, da te pri tisti nevarni priložnosti neprevidoma ne zaleze, ter premaga, pri kateri te je že kdaj popred premagal. Posnemaj pri svoji duhovni vojski obnašanje izurjenega, modrega, svetnega vojskovodja. On, če mu kaže, kar nanagloma napade svojega sovražnika in ga zmaga. Če mu to ni mogoče, pa saj v enomer nadlegva sovražnika; mu toliko časa miru in počitka ne dovoli, dokler ga ne utruji, ob moč pripravi, in potem ložej potolče. Tako ravnaj tudi ti s svojim dušnim sovražnikom, to je, hudim nagnjenjem: z vso serčnostjo ga napadi, da bi ga zmagala. Če ti ne bo obveljalo pri prvem napadu ga popolno zmagati, naj ti ne vpade zato serce tvoje. Stanovitno ga napadaj, ali se mu ustavljaš z gnado Božjo podpirana tako dolgo, dokler ga popolno ne zatraš. Nar bolj gorko pa pritisneš svojega sovražnika, kader se vadiš v čednosti, ki je ravno

nasprotna tvoji grešni navadi. Tega pa nikdar nikoli ne misli, da zadušila si popolno hudo nagnjenje v sebi, ako kdaj miruje in te ne nadlegva skušnjava. Nisi ga zadušila ne, ono le potuhnjeno, začasno spi; pa nenadoma se utegne zbuditi, in te z vso silo napasti; in gorje tebi! ako si odložila duhovno orožje, zmagalo te bo in v stari greh zapeljalo.

Spolnuj, o ljuba duša! Jezusovo zapoved: „Čuj, in moli, da v skušnjava ne prideš“. Če čuješ in moliš, Bog ne bo pripustil skušnjav čez te priti, ktere presegajo tvojo moč. On ti bo tudi pomagal s svojo milostjo, da boš skušnjava premagala, dosegla sedaj popolnost, po smerti pa krono in večno slavo.

Drugi prigovor.

O očiševanji prostovoljnega nagnjenja do malih grehov.

I. Keršanska duša! ktera si sklenila Gospodu Bogu v popolnosti služiti, ne bodi že zadovoljna le s tem, ako si

se smertnega greha in nagnjenja do njega očistila, temveč prizadevaj si tudi, da se očistiš vsega prostovoljnega nagnjenja do malih grehov. Sv. Terezija pravi: Če želiš svojo dušo s čednostmi zaljšati, očisti jo naj pervo vseh grehov. Ali si pa v stanu svojo dušo vseh, tudi malih grehov očistiti? Razloček stori med pregreški, ki jih iz človeške slabosti storiš, in med tistimi, ki jih radovoljno storiš. Pregreškov, ki jih iz slabosti storiš, se nisi v stanu popolnoma iznebiti, dokler na svetu živiš; zakaj sv. pismo govori, da tudi pravični sedemkrat, to je, večkrat pade v male pregreške, pa pravi tudi, da zopet vstane. Mali grehi, ki jih iz človeške slabosti storiš, ti ne škodujejo veliko, nasproti te pa ponižujejo, ker ti pomagajo svojo slabost spoznavati, in se pred Bogom zarad tega globokeje poniževati. Sv. Tomaž, cerkveni učenik, pravi, da Bog pobožni duši take pregreške rad odpusti, če ona obudi na primer: djanje goreče ljubezni do Njega, ali se v kaki zopernosti v Njegovo sv. voljo vda, ali se

Njemu popolnoma daruje; tudi ji odpusti, če kako dobro delo usmiljenja svojemu bližnjemu stori; če očenaš pobožno obmoli, ali čeznatorni kes v svojem sercu obudi; če se s prav žalostnim srcem na svoje persi tolče; se verno z blagoslovljeno vodo pokropi; sv. blagoslov prejme, ali v cerkvi, ali ko gre mašnik z obhajilom k bolniku. Posebno ti bodo, o pobožna duša! tvoji mali grehi pri vrednem sv. obhajilu odpušeni; zakaj sv. Bernardin Sienski pravi: Mogoče je, da je duša pri sv. obhajilu tolike gorečnosti vneta, da je vsih malih grehov očišena. Če se tudi prigodi, da včasih, pa poredkoma radovoljno kak mali greh storiš, obžaluj ga precej s terdnim sklepom, se ga v prihodnje skerbnejši varovati; in kolikorkrat si zopet tako nesrečna, da grešiš, tolikokrat se zopet tako greha očisti; zakaj sv. Filip Neriški pravi, da svetnik ne postane kristjan mahoma, ampak le polagoma in sčasoma. Če le poti popolnosti ne zapustiš, te bo Bog že sčasoma popolno in sveto storil.

III. Kar si dosedaj premišljevala, o duša! velja od tvojih malih grehov, ktere iz človeške slabosti in ne radovoljno storiš, velja pa tudi od tistih tvojih malih grehov, ktere sicer radovoljno, pa vendar poredkoma storiš; ktere pa vselej precej obžaluješ, s terdnim sklepom se jih v prihodnje skerbneje varovati. Taki pregreški ne škodujejo tvoji duši prav veliko in je tudi v nevarnost večnega pogubljenja ne pripeljajo. Če pa ti kak mali greh storiš s polno vednostjo in radovoljno; ti postane celo navaden: je to žalostno znamenje, da si nanj navezana, da ga ne sovražiš, kakor si dolžna ga sovražiti, ker se med pobožne duše šteješ; da torej tudi nimaš resnične volje ga zapustiti. Če si taka, potem je že zaradi malega greha tvoje večno zveličanje v veliki nevarnosti. Ako se ne postaviš krepko na noge, od sebe otresti mali pa navaden greh, odtegnil ti bo Gospod Bog obilnost svoje gnade, in jela boš pešati na poti popolnosti, ter postala boš mlačna v dobrem, zagazila počasi v velike grehe,

iz katerih se boš težko kdaj izkopala, in tako se boš pogubila. Uči se od svetnikov in svetnic, kako se ti je ogibati tacihi malih grehov. Beri pazno življenje svetnikov, in vidila boš, kako so bili oni pripravljani, raji vse muke in tudi smert preterpeti, kakor tak mali greh storiti. Sv. Katarina Genuška je rekla, da mali greh je duši, ki Boga čez vse ljubi, neprijetniši, kakor vse peklenke muke; in sama je terdila, da bi se raji v peklenki ogenj pogreznila, kakor pa z radovoljnim malim grehom Boga žalila. Po vsi pravici so svetniki tako govorili; zakaj od Boga razsvetljeni so spoznali, da večega zla ni na svetu, kakor je greh, če tudi majhen. Nobena stvar Božja, tudi naj vikši angelj, ne zamore za greh, tudi za malega ne, Božji pravici zadostiti. Sv. Anzelm vpraša: Kteri grešnik smé reči, da je njegov greh majhen? Smé se li terditi, da je to kaka majhna reč, majhno zlo, če kdo le v mali reči Boga razžali? Kteri podložnik bi se prederznil pred svojega kralja stopiti, in mu tako reči:

V vsih rečeh ti hočem pokoren biti, samo v tej réči ne, zato, ker ni veliko na tem ležeče, ali sem tebi v tej reči pokoren ali ne? Misliš mar, da bi se kralj ne maševal nad takim prederznežem? Gotovo bi se maševal. Zato pravi sv. Terezija: Bojimo se malega greha bolj, kakor satana; zakaj večí škodo nam en sam mali greh stori, kakor vsi satani peklenški.

Ktero škodo ti mali greh stori, če se ga ne varuješ?

1. Odvzame ti posebno pomoč Božjo. Vedi, o duša! da Gospod Bog svoje zveste služabnike že tukej na zemlji zarad njih zvestobe s tem plačuje, da v njih sercu oživlja luč sv. vere, ktera jih srečno vodi po pravem poti; vterjuje keršansko zaupanje v njegovo vsegamogočno pomoč in v dosego naj večega plačila, namreč večnega zveličanja; vnema ogenj goreče ljubezni do Sebe in do bližnjega; jih močno podpira, da zamorejo vse težave in križe poterpežljivo prenašati, in si s poterpežljivostjo nebesa zaslužiti; stoji jim z močjo na strani v vsih skušnjavah in

nevarnostih. Te in še mnoge druge posebne gnade deli Bog pobožnim dušam, ter jim polajša in posladka ostro in ternevo pot proti nebesam. Vse te posebne milosti pa odtegne Bog mlačni duši, ki s premislikom in iz navade male grehe doprinaša. Zato, če ona tudi moli, sv. obhajilo prejme ali naj svetejši zakrament obiskuje, vendar pri vsih teh svetih vajah ne občuti ne posebne tolažbe v žalosti, pa tudi ne posebne pomoči v kaki potrebi ali skušnjavi. Ker mlačna duša v duhovnih vajah tolažbe in pomoči ne zadobi: zatorej začne v delih za svoje zveličanje potrebnih dan za dnevom bolj mlačna ali celo merzla postajati, ali jih pa popolnoma opuštati. Zategadel je njena vera le slaba, njeno upanje ni terdno in njena ljubezen že umira.

2. Bog tudi svoje zveste služabnike varuje presilnih napadov in skušnjav satanovih; če pa skušnjavcu tudi oblast dá pobožne duše skušati, jih v skušnjavi močno podpira, da jim nič škodovati ne zamore. Ali pa smé mlačna duša, ktera

z grehi če tudi malimi Boga pogostoma žali, tako posebno veliko pomoč od Njega pričakovati? Gotovo ne. In kakor kraljevi ljubljenelec, kateri je svojega gospoda in kralja razžalil, pri njem potem nič več toliko ne velja in od njega nič več tako močno ljubljen ni, kakor je bil popred; razun, če s posebno velikimi znamenji ljubezni in zvestobe svoj madež zbríše: ravno tako tudi Bog tiste duše potem tako močno ne ljubi, ktera ga je že večkrat, če tudi v malih rečeh radovoljno razžalila, in jo tako močno ne varuje satanovih napadov ali skušnjav, kakor sebi vedno zvesto dušo varuje. Kako lahko je tedaj satanu tako od Boga zapušeno dušo v greh, v začetku v majhen potem pa v velik greh zapeljati! Vse to satan dobro vé, zatorej on najpoprej skerbno gleda, ktera je slabji stran take mlačne duše, ali h kateremu grehu je naj bolj nagnjena; in popolnoma zadovoljen je, če mu vrata do serca le nekoliko malega odpre; njegova majhna skerb bo potem, da si s skušnjavami

vrata do njega sam kmalo popolnoma odpre, vanj vleze, in v njem vlada. Zato pravi sv. Jeronim, da satan duše nekoliko pobožne nikdar precej v velike, ampak le v male grehe zapeljuje; če se malih grehov ne bojé, jih potem lahko kmalo tudi v velike zapelja.

3) Ali ne spričuje sedaj razlagane resnice tudi vsakdanja skušnja? Tako na primer: Marskteri otrok sedaj svojim staršem življenje greni in krajša, ker razuzdano živi, in če ga svaré, jih zasramuje, ali pa še celo preklinja. Kako je postal tako velik grešnik? V začetku je začel pogostoma zoper voljo staršev po vasi hoditi, namesto doma pridno delati; dan za dnevom je bil svojim staršem bolj nepokoren; začel je poslednjič se jim ustavljati in se ž njimi prepirati. Zatorej te prosim, keršanski otrok! da nikdar tak velik grešnik ne postaneš, varuj se tudi v malih rečeh biti svojim staršem nepokoren; vselej jih rad ubogaj, spoštuj in ljubi, ter vsakdan nekoliko za nje moli. Ta kristjan

sovraži sedaj tako serdito svojega bližnjega, da ga kar viditi ne more. Kako je zabredel tako globoko? V začetku bil je malo nevoljen, merzelo se mu je na svojega bližnjega. Poslednjič pričinja se ga ogibati; v drugo stran obrača svoje oči, ko ga sreča; ne privošči mu lepe besede; še s starim keršanskim pozdravilom: Hvaljen bodi Jezus Kristus! ga ne pozdravi; in če mu zopernik te lepe besede reče, ne odzdravi ga po stari lepi šegi z besedami: Vekomaj, Amen. Poslednjič začne ga opravljati, obrekovati, in celo zmerjati, ter smertno sovražiti. — Una nesrečna kristjana je svojo kerstno nedolžnost zapravila in v svojih pregrešnih rokah nezakonskega otroka povija. Kako se je to zgodilo? V začetku je le nekoliko nagnjenja do svojega zapeljivca imela, potem je rada poslušala, ko se ji je prilizoval, ter jo hvalil, tudi je rada kak dar od njega v spomin prejela. Nečistih misel in želj ni zatirala, ampak jih radovoljno priderževala. Zaveza med njima je postala dan za dnevom močnejši; in

poslednjič je vso sramožljivost in strah Božji zgubila; in ko se je priložnost k grehu naključila, je tudi v djanju smertno grešila. V mislih in željah je pa že poprej zelo zelo Boga žalila. — Ta mladeneč je sedaj pijanec, zapravljivec, igravec in ponočevalec. Kako je tak velik grešnik postal? Le po malem je začel. Na prvo je začel ponoči iz postelje vstajati, s ponočnjaki prijaznost delati, ž njimi po grešnih potah hoditi, svoj denar zapravljati z igro in pijačo; sčasom je njegova navada dan za dnevom močnejši postajala; in sedaj tiči v železni srajci, ktero bi rad slekel, pa je sleči več ne more. O pobožna keršanska duša! ki si dosedaj lepo živela, in ki želiš v dobrem stanovitna ter še zmiraj popolniši in svetejši biti, lepo te prosim: Varuj se tudi malih radovoljnih grehov, in bodi zvesta Bogu v vsih rečeh, tudi v malih zato, da se Bogu ne zameriš, in da ti On svojih posebnih milost in svojega posebnega varstva ne odtegne, ter satanu ne dovoli, te bolj pogostoma in močnejši skušati in

zapeljevati, vpervič v majhen, poslednjič pa v smerten greh.

To resnico, vterjeno po vsakdanji skušnji nam poterjuje tudi naslednja prigodba: Velik hudodelnik je bil v smert obsojen. Préden ga na moriše peljajo, želi še z mašnikom, z menihom bližnjega samostana govoriti. Ko mašnik pride, začne hudodelnik tako-le govoriti: Častivredni duhovni Oče! v vaši družbi sem živel, in ravno tako obleko nosil, kakoršino vi sedaj imate! svojo samostansko obljubo sem zvesto spolnoval, ter bil mnogo let pobožen menih. Bil sem prav zadovoljen in srečen; tudi naj težavniši dolžnosti sem lahko in z veseljem spolnoval. O kako velika je bila takrat moja sreča! Lahko bi bil v dobrem stanoviten ostal. Ali jez nesrečnež sem začel v malih rečeh nepokoren postajati; za male pregreške se nisem veliko zmenil, dan na dan sem bil bolj mlačen v molitvi in v spolnovanji svojih dolžnost. Kmalo se mi je samostansko življenje pristudilo; prelomil sem storjeno obljubo; vergel meniško

kuto od sebe, ter se pridružil spačenim tovaršem. Oj, kako nesrečen sem postal! Začenjal sem naj ostudniši hudobije brez strahu doprinašati. Kam me je vse to pripeljalo? Saj sami vidite: Na vislice. Da bi moja velika nesreča bila svarilo drugim, želel sem z vami govoriti, preden sklenem svoje hudobno življenje na vislicah. Naznanite to mojim nekdanjim miniškim tovaršem, da bodo zvesto opravljali svoje dolžnosti, in se bali tudi v malih rečeh nezvesti in lahkomišljeni biti, kakor sem bil jez v svojo naj večji nesrečo nezvest in lahkomišljen.

4. Kaj ti je storiti, keršanska duša! da tudi ti v velike pregrehe in po njih v večno pogubljenje ne zaideš? Varuj se malih radovoljnih grehov. Nikdar ne reci: Saj je ta ali una reč le mali greh; čemu bi se tolikanj varovala te ali une male nespodobne besede, male laži, majhne slabe misli ali želje; čemu bi bila tako natanjšna pri molitvi, pri Božji službi v cerkvi, pri postih; čemu bi se tako močno zatajevala pri svojih pogledih, pri po-

slušanji ali pri govorjenji nepotrebnih ali celo nekoliko pregrešnih reči. Premisli, o duša! ki tako govoriš, kako žalostne nasledke imajo take reči. Saj se bojiš tudi malo strupa zavžiti; se bojiš tudi male bolezni, zato ker veš, da je včasih tudi malo strupa dovolj te umoriti, da včasih tudi mala bolezen raste in ti poslednjič življenje končati zamore. Kaj družega je mali greh, kakor malo strupa ali majhna bolezen za dušo! Znano ti je, da več malih potokov stori veliko reko, v kateri se tvoje telo lahko potopi, in več malih grehov stori, da tvoja duša po duhovno umerje. Ali nimaš za enako veliko nesrečo, če te velika skala zmečka, ali pa če vreča polna drobnega peska na te pade, ter te zaduši? Častivredna nuna Ana je zagledala dušo ve-
komaj pogubljeno, ktero je ona in ktero so vse druge nune cenile tako visoko, kakor svetnico. Zagledala je pa na pogubljeni duši mnogo majhnih živalic, in slišala, kako so se med sabo prepirale; vsaka je hotla biti vzrok njenega pogub-

ljenja. Živalice na obrazu so rekly: Z nami se je začelo tvoje pogubljenje; druge živalice na rokah in na telesu so zopet terdile, rekši: Me smo pravi vzrok tvoje večne nesreče. In kaj so bile te male živalice? Bile so mali grehi, ktere je duša s pomočjo svojih telesnih udov delala. Da tudi tebe, o duša! taka večna nesreča ne zadene: varuj se vsih malih radovoljnih grehov.

5. Kako se boš pa malih grehov vselej srečno obvarovala? Da se bo to zgodilo, posluži se naslednjih pripomočkov.

a) V prvič in pred vsim drugim moraš, o keršanska duša! če se te mlačnost že prijemlje, goreče želje imeti, se svoje mlačnosti znebiti, ter vsakega radovoljnega malega greha se v prihodnje varovati. Če takih gorečih želja še nimaš, prosi ponižno, zaupljivo in stanovitno Boga tako dolgo, da ti jih dá. Saj pravi Jezus: „Prosíte in bote prejeli“. Potem si prizadevaj, o duša! da boš spoznala, ktera je tvoja poglavitna slabost. Tako na primer: Če samo sebe visoko

ceniš; če rada slišiš, da te kdo kaj pohvali; če svojim podložnim le z ostro besedo ukazuješ; če se rada hvališ, in nemir ali celo nevoljo občutiš, kader zveš, da je kdo o tebi kaj slabega govoril: če kaj tacega na sebi zapaziš, vedi, da te napuh v svoji oblasti ima. Če ti, o duša! pogostoma z veseljem premišljuješ, kaj dobrega bi jedila; ali se rada pogovarjaš, katero dobro jed si zavžila, tebi ne dopadljive jedi, pa celo okusiti nočeš: če si taka, vedi, da preveč strežeš svojemu telesu, svoji poželjivosti. Če si pa taka, da se pritožiš z ostro besedo zarad naj manjšega zopervanja; si močno nevoljna, če ti kdo v kaki reči nasprotuje: vedi da si jezi vdana. Če pa zarad vsacega majhnega zadržka molitev ali prejemanje sv. zakramentov opušaš: vedi da dušna lenoba sili v tvoje serce vgnjezditi se.

b) Ko si po takem ali enakem premišljevanji svoj navadni pregrešek, ali svojo poglavitno slabo stran spoznala: stori terden sklep, da se hočeš

toliko časa serčno zoper njega vojskovati, dokler ga popolno ne premagaš in svoje slabe strani v ravno nasprotno boljši stran ne spreoberneš. Sv. Terezija pravi: Gospodu Bogu močno dopadejo taki velikoserčni sklepi, in prav rad svojo pomoč podelí, da jih spolni, tistemu kateri jih je storil. Dalje pravi, da se satan tacih močnih sklepov hudo boji, nasproti se pa prav nič ne boji duš, ktere sicer dobre želje imajo, pa jih nikdar v djanji ne spolnijo. Ona pravi: Gospod Bog tistih duš ne zaverže, če so tudi silno globoko zabredle, ktere so resnično in terdno sklenile, se njemu popolnoma darovati. Boljši je kratka pa priserčna molitvica, v kateri duša tak terden sklep stori, Boga nikdar več ne razžaliti, če ga potem ne prelomi; kakor pa tista dolga molitev, pri kateri duša terdnega sklepa resničnega poboljšanja nima.

Premišljuj, pri katerih priložnostih večidel svoj pregrešek ponoviš; in potem se vsih tistih priložnost ogibaj, in zategadel svoj terdni sklep ravno na tiste

priložnosti obračaj. Moli torej, o duša! sleherno jutro tako-le: O moj Bog! iz ljubezni do tebe se hočem s tvojo pomočjo svojega navadnega pregreška skerbno varovati, kterega sem dosedaj večkrat storila v cerkvi, v hiši ali na poti. Varovati se ga hočem takrat, kader bom molila, delala, jedla ali počivala; kader sem sama, ali v družini. Kader se bliža tisti čas, ali kader pridem na tisti kraj, kjer sem grešila, ali kader začnem svoje delo: spominjati se hočem takrat svojega zjutraj storjenega sklepa, in spolniti ga v djanju; pa ga zopet ponoviti za prihodnji čas. Na tak način vedno svoj sklep ponavljaj. Tacega terdnega sklepa se satan močno boji; nasproti se pa posmehuje tvojim obljubam, pri katerih terdnega sklepa ne storiš. Nekdaj so satana vprašali, ktera pridiga mu je naj bolj zoperna, in je odgovoril, da tista, ktera govori, da se je treba grešne priložnosti varovati. Premišljuj tedaj, o duša! ktera priložnost je za te naj bolj nevarna, ali morebiti pogovor s to ali uno osebo, ali

stanovanje v tej ali uni hiši. Sv. Terezija pravi, da tista duša, ktera noče priložnosti k majhnemu grehu zapustiti, bo kmalo v dobrem mlačna postala; tista pa, ki iz ljubezni do Boga vse grešne priložnosti zapusti, bo v kratkem času zopet goreča v ljubezni Božji.

c) Prizadevaj si, ljubljena duša! posebno za tiste čednosti, ktere so tvojemu hudemu nagnjenju naravnost nasprotne. Če si zapazila, da je v tvojem sercu nagnjenje k napuhu, prizadevaj si pred ljudmi se poniževati, ter njih poniževanje ali zaničevanje z voljo prenašaj. Če zapaziš, da veselje do dobre jedi ali pijače v sebi čutiš, prizadevaj si posebno za zmernost, ter odreci si včasih jedila ali pijače, ktere ti naj bolj na misel gredo. Moder učenik Kasijan ti svetuje, da si pri svoji zjutranji molitvi tiste nevarne priložnosti pred oči stavi, v ktere bi utegnila priti čez dan. Tako na primer: Misli, da ti bo tvoj domač človek, sosed ali kateri drugi to ali uno krivico storil, te razžalil. Zato prosi precej zjutraj

Boga pomoči, da bi zamogla mirno serce ohraniti takrat, kader te bo zadela krivica, razžaljenje; ter vse s popolno vdanostjo v Božjo voljo preterpeti. Tako so delali svetniki, kateri so vse zaničevanje, vse razžaljenje in krivice, celo tepenje voljno in veselo preterpeli. Stori tudi ti, o duša! po njih lepih zgledih, in vse križe in težave boš voljno in veselo prenašala.

d) Prav koristno bo tudi za tebe, o keršanska duša! če vsak večer svojo vest sprašaš čez tisti pregrešek, s katerim naj pogostnejši Boga razžališ. Če ti vest ničesar ne očita: priserčno se Bogu zahvaluj za Njegovo varstvo; pa ostani ponižna in pripravi se za prihodnji boj. Če ti pa vest očita, da si kaj malega se spotaknila in v navaden pregrešek zopet zašla: se pred Bogom ponižuj, ter ga zaupljivo odpušenja prosi, s terdnim sklepom, ga nikdar več s tem pregreškom ne razžaliti. Pa ne bodi preveč nepokojna ali obupljiva zarad svojega pregreška. Bog včasih zato dopusti, da nekoliko padeš, da se ponižuješ, bolj čuješ in potem

z obilnišimi dobrimi deli pregrešek zbrisuješ.

Ker ti je dobro znano, o ljubljena duša! da brez Božje pomoči se nobenega greha varovati ne moreš: torej le prosi prav goreče Boga v presvetem imenu Jezusovem, da te varuje vsacega tudi naj manjšega greha. Prosi take milosti Boga med daritevjo sv. maše, pri obiskovanji naj svetejšega zakramenta, posebno pa pri prijemanju sv. obhajila. Nikdar pa ne stori, kakor ravnajo nekatere sicer pobožne duše! One gredo rade pogostoma k sv. obhajilu, pa le zaradi sladkosti, ki jih zraven uživajo. Če ti Bog sladkosti pri sv. obhajilu podeli, zahvali se mu za-nje, ker so dar Božji. Ali samo zaradi tistih sladkosti ne pristopaj pogostoma k sv. obhajilu, ampak le zaradi tega, da bi bila s pomočjo tega sv. zakramenta svojih slabost ozdravljena; in po sklenitvi z Jezusom Ga tudi prav ponižno in zaupljivo prosi, da ti pomaga se tega ali unega pregreška varovati.

Tretji razdelek.

Posebni nauki o drugi in tretji stopinji keršanske popolnosti, ali o čednostih duše popolne.

Pervi odstavek.

O Božjih čednostih.

Pervi prigovor.

O treh Božjih čednostih sploh, in o keršanski katoliški veri posebej.

I. Zakaj se imenujejo čednosti, ktere boš, bogoljubna duša! v tem odstavku premišljevala, Božje čednosti? Zato, ker se z vajo v njih naravnost k Bogu obračaš. Ali je vaja v teh čednostih imenitno delo? Naj imenitniši delo je obujenje treh Božjih čednost. Saj se ne

moreš tukej na zemlji z nobeno rečjo Bogu bolj bližati, in se ž njim tesnejši skleniti, kakor z vajo v teh čednostih. Na zemlji Boga s svojimi telesnimi očmi gledati ne moreš; ali z živo vero Ga gledaš z dušnimi očmi vsaj nekoliko, kakor pravi sv. Pavel, kakor v megli, skozi zerkalo. Z upanjem zbujaš v sebi močno nado, da Ga boš gledala po smerti z obličja v obličje; z ljubeznijo pa se vadiš že sedaj v tistem delu, ktero bo po smerti vekomaj tvoje naj srečniši delo, namreč se z Bogom zedinjevati. Tri Božje čednosti, čigav dar so? Od Boga si jih prejela; zakaj ko bi ti jih ne bil Bog pri sv. kerstu v tvoje serce vlil, bi jih nikdar ne imela. Bog ti jih pa ni le daroval, ampak On jih tudi vedno množi v tvojem sercu, če si vredna, in Ga za nje prosiš. Pa pri pomnoženju treh Božjih čednost, moraš tudi ti, o duša! z Bogom sodelovati; in s tem lastnim sodelovanjem z Bogom, si tudi ti nekoliko zasluženja pridobiš, ktero pa Bogu darovati zamoreš; in neizrečeno veliko plačilo si

pri Njem takrat služiš, kader obujaš tri Božje čednosti v svojem sercu.

Zakaj je vaja duše v treh Božjih čednosti delo največi vrednosti ?

1. Zato, ker ona takrat Bogu daruje vse svoje naj imenitniši, naj boljši dušne zmožnosti z vsimi naj blagejšimi nagnjenji. Kader ti, o duša! obujaš v svojem sercu živo vero, takrat Bogu prineseš daritev s v o j e g a u m a. Z djanjem vere podveržeš v ponižnosti serca svoj um neskončni razumnosti Božji. Ti se ne oziraš na natorne spoznanja in pridobljeno učenost, ti se upiraš zunajnim čutilom in nasprotovanju svojega prirojenega napuha, tudi ne poslušáš in nič ne maraš za zasmehovanje in očitanje novošegnih nevernikov. Ne beliš si glave s tuhtanjem, ampak za golo resnico sprejmeš, karkoli je razodel Bog, ki je neskončna resnica in modrost, dasiravno mnogo resnic naše svete vere ne razumeš. Naša sv. vera zapopade mnogo skrivnostnih resnic, ktere zamore le Bog sam, naj vikši um, popolnoma zapopasti; na štesni

um jih zamore le v ponižnosti verovati, zapopasti jih pa ne more. Ako bi človek zamogel take visoke resnice zapopasti, bi ne bile več skrivnosti. Ako bi bila ktera človeška pamet v stanu take imenitne skrivnosti zapopasti in razložiti, bi vera zgubila svoje zasluženje. To Jezus sam zaterjuje, rekoč: „Zveličani so, ki ne vidijo, in vendar verujejo“. Jan. 20, 19. Če svojo pamet Božji neskončni pameti v vsih tudi naj večih skrivnostih sv. vere popolnoma podveržeš, Bogu prineseš veliko, prav veliko daritev, namreč daritev svojega uma.

Tudi keršansko katoliško upanje je preimenitna daritev, ktero Božji neskončni dobroti daruješ, in sicer daritev svoje volje. Če imaš prav terdno zaupanje na neskončno dobroto in milosti Božjo, takrat te ne plaši, o duša! ne tvoja natorna boječnost, ne tvoja prirojena nestanovitnost; ti ne delaš nobenih pomislikov; ne poslušáš nezmerno boječe vesti svoje; ne porajtaš strašivnega šepetanja peklenškega satana; ne prestraši te pre-

hudo grozovita evangelijska resnica od malega števila izvoljenih; tudi te ne zbega spoznanje svoje velike lastne nezmožnosti; tudi te ne pripravi v obupanje celo spomin na mnoge, velike in malo obžalovane grehe in na obilno število zapravljenih milost Božjih. Akoravno preišlješ velikost in neskončnost obljubljenega plačila, in spoznaš, da ga dosedaj še nič zaslužila nisi: vendar upaš in se zaneseš na neskončno dobroto in milost Božjo, da ti bo po neskončnem zasluženji Svojega edinorojenega Sina Jezusa Kristusa v tem življenji spoznanje, pravo obžalovanje in odpušanje vsih tvojih grehov, po smerti pa večno zveličanje dal, in dodelil, Njega z obličja v obličje gledati, ljubiti in brez konca uživati. Enako upaš tudi od Boga vsih potrebnih pripomočkov vse to doseči. Vse to upaš od Njega, ker je On to obljubil, kateri je vsegamogočen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. Če s prav terdnim keršanskim zaupanjem tako govoriš, ali ni

preimeniten in velik dar tvoje volje, kterega Bogu k časti opraviš?

Kako imeniten in velik dar pa je ljubezen, lahko nekoliko spoznaš iz besedi sv. Pavla, kateri pravi, da je ona zmed vsih treh Božjih čednost naj imenitniši in naj veči. Ali pa ljubezen do Boga ni tudi daritev? Tako velika in imenitna daritev je, da po besedah sv. Pavla tvoja daritev vere in upanja ali tvojega uma in tvoje volje Bogu celo nič ne dopade, in pri Njem nobene vrednosti nima, če Njemu zraven tega daru ne daruješ tudi daru svoje ljubezni, ali svojega serca. Le tvoje serce hoče Bogu posesti, in ti torej vedno tako govori: Moj sin! moja hči! daj mi svoje serce. Če iz ljubezni do Boga odtergaš svoje serce z vsimi njegovimi nagnjenji od vsih vstvarjenih reči, pa ga celega navezuješ na Njega; in torej Njega ljubiš iz vsega svojega serca, iz vse svoje duše, iz vsih svojih moči; in sicer le zato, ker je naj viši, neskončno bitje in vse ljubezni vredna lepota in dobrota; če Njemu tako daruješ

vse moči, nagnjenja in poželenja vse svoje duše in vsega svojega telesa: ali ni tvoja daritev naj popolniji in naj vredniji, katero zamoreš darovati v čast najvišega in neskončnega bitja Božjega? Ker v ljubezni daruješ svoje serce Bogu, zato ga s to daritevjo tudi naj tesnejši na Njega navezuješ; torej je ljubezen tista vez, ktera tvoje serce z Bogom zveže ali zedini. Iz tega premišljevanja lahko spoznaš, kako neizrečeno imenitno delo je obujenje treh Božjih čednost.

2. Pogostna vaja v treh Božjih čednostih je pa tudi delo vredno neskončno velikega zasluženja. Česa si pa zaslužiš, o duša! z pogostno vajo v treh Božjih čednostih? Z vsakim pobožnim obujenjem si zbrišeš nekoliko zaostalih časnih kazni; si pomnožiš dopadajenje Božje in posvečujočo gnado Božjo, ter si prislužiš eno stopinjo višej v nebeškem kraljestvu. Da si vsega tega prislužiti zamoreš, tega se lahko prepričaš iz naslednjega zgleda: Jezus Kristus je sv. Petra poglavarja svoje cerkve postavil. Pa zakaj ga je

postavil? Zavoljo njegove močne vere, in zavoljo njegove ljubezni in ognjene gorečnosti. Sv. Peter je bil prvi med apostelji, ko je bilo treba vero, upanje in ljubezen v Jezusa razodeti. Ko je Jezus aposteljne vprašal: „Ali hočete tudi vi iti?“ se serčni Peter vzdigne in reče: „Gospod, kam hočemo iti? ti imaš besede večnega življenja“. In ko jih je vprašal: „Kaj pa vi pravite od Sinu človekovega, kdo je?“ Berž se vzdigne Peter v svoji goreči ljubezni in živi veri, ter reče: „Ti si Kristus, Sin živega Boga!“ Plačilo za to serčno spričevanje je bil Jezusov odgovor: „Ti si skala, in na to skalo bom zidal svojo cerkev“. Vidiš, kako veliko in naglo je bilo plačilo za živo vero, in gorečo ljubezen!

3. Pa še mnogo družega dobička si pridobiš z obujenjem treh Božjih čednost. Pomoč si pridobiš o času terpljenja in bridkost. Zakaj v vsih nadlogah in težavah te podpira in okrepčava živa vera v Božjo naj boljši in naj modrejši previdnost, ktera z očetovsko skerbjo vedno

čuje nad teboj; podpira in krepča te terdno zaupanje, da po poti križev in težav prideš k sreči, ktere ni vidilo nobeno oko, ne slišalo nobeno uho, in ne občutilo nobeno človeško serce; in goreča ljubezen te pa toliko tolaži, da se veseliš in srečno imenuješ, ker zamoreš po naj svetejši volji Božji kaj terpeti. Dalje si pridobivaš tudi serčnost v skušnjavah in v poslednji uri. Ako te poželjivost mika, ako te svet vabi ali satan zalezuje: ti kaže vera ostrega sodnika, upanje obeta za zvestobo večno plačilo, in ljubezen do Boga te nepremagljivo dela. Tudi zadnjo uro kaj družega te zamore potolažiti, in v dobrem do konca stanovitno obraniti, kakor vera, upanje in ljubezen. Poslednjič še premisli, da si z vsakdanjim obujenjem treh Božjih čednost zadobiti zamoreš vsak dan odpustkov sedem let in sedemkrat štirideset dni, vsak mesec pa po opravljenih navadnih pogojih popolni odpustek. Ravno tako zadobiš popolni odpustek tudi v smertni

uri, če si večkrat v svojem življenji obudila tri Božje čednosti.

III. Premisli, o bogoljubna duša! sedaj še posebej z naj hvaležnišim srcem, kako velik dar Božji si prejela s poklicem k sv. keršanski katoliški veri.

1. Sv. vera se imenuje dar Božji. Po vsi pravici se imenuje vera dar Božji; zakaj čisto nič nisi bila vredna tega daru, iz zgoli usmiljenja te je neskončni Bog k sv. veri poklical. Lahko bi bil On storil, da bi bila rojena v deželi nevernikov na primer od turških staršev, ali v deželi krivovercev in razkolnikov, kjer bi bila v neveri in zmotah izrejena. Dobrotljivi Bog je pa tebi milost dodelil, da si bila rojena v katoliški deželi, od pobožnih katoliških staršev, kateri so skerbili, da si precej po svojem rojstvu zakrament sv. kersta in ž njim dar sv. vere prejela; in potem so te vedno lepo v naukih sv. vere sami podučevali, pa te tudi k obilnešemu podučevanju v cerkev in šolo pošiljali; in te vedno v strahu Božjem izrejevali. Keršanska duša! ali

si že kdaj prav dobro premišljevala, kako velik je dar sv. vere, in si se zanj prav priserčno Bogu zahvalila? Če tega dosedaj še nikdar nisi storila, stori vsaj sedaj; in v prihodnje nikdar te svoje naj imenitniši dolžnosti ne opusti.

2. Da boš bolj po vrednosti zamogla ceniti velikost daru sv. vere, premisli sedaj to resnico, da je sv. vera tudi čeznatorna luč. Kakor potrebuješ luči, če greš v tamen kraj kake reči iskati, ravno tako potrebuješ luči iz nebes, ktera ti razsvetljuje neznano pot proti nebesom; in ta luč so tisti nauki, ktere je Jezus iz nebes doli na zemljo prinesel, ter ljudi učil, in ktere oznanuje dandanes sv. mati katoliška cerkev. Teh naukov bi ne bila ti s svojo pametjo nikdar spoznala, ako bi ti ne bili od Boga razodeti. To resnico spričuje zgodovina vsih časov in vsih ljudstev; zakaj nikdar ni kak človek spoznal Boga in naukov k zveličanju potrebnih brez Božjega razodenja. Zahvaluj se prav priserčno in pogostoma Bogu za ta dar sv.

vere, to je za tisto čeznatorno luč, ki je bila z zakramentom sv. kersta v tvojem sercu prižgana; da sedaj dobro spoznati, verovati in tudi storiti zamoreš vse, kar je k zadobljenju večnega zveličanja potrebno. Zahvaluj se Bogu, da te je milostljivo obvaroval tamote nevere, v kateri jih tiči še neizrečeno veliko ljudi, in te razsvetil s prečudno svetlo lučjo sv. vere; zahvaluj se zlasti s tem, da vse od Njega razodete resnice prav terdno veruješ in po njih svoje življenje obravnaš, pa si tudi vedno prizadevaš in Boga prosiš, da bi ti luč sv. vere tudi v prihodnje nikdar ne vgasnila, ampak vedno svetila, in se prikazala tudi tistim ljudem, ki je sedaj ne gledajo, ampak tiče še v žalostni tami nevere ali krivovere.

3. Premisli, o duša! da je bila s posvečujočo gnado Božjo tudi vera kot čednost pri sv. kerstu od sv. Duha v tvoje serce vlita, da zamoreš sedaj vse za golo resnico imeti, kar je Bog razodel in obljubil, in kar dandanes sveta mati katoliška cerkev verovati ukazuje, in da

si takrat tudi veselje do teh resnic zadobila, da zamoreš po njih živeti, in se s tem večnega življenja vredno storiti. Ko bi ti sv. Duh vere kot čednosti ne bil v serce vlil, bi nikdar ne bila keršansko verovala, ko bi te bil kak drugi učenik tudi naj lepši in temelitejši poučeval in prepričeval o resnicah sv. vere. Zakaj resnic, katerih ne vidiš in s svojo pametjo ne razumeš, bi ne zamogla nikdar tako terdno verovati, kakor ti je k zveličanju potrebno, ako bi gnada sv. Duha pri sv. kerstu prejeta tebe ne bila prepričala in nagnila podvreči svojo pamet vsim resnicam od Boga razodetim. Zatorej te pa opominjam in rečem: Prav pogostoma, in z naj hvaležnim sercem premišljuj svojo veliko srečo, da si bila v katoliški veri rojena in izrejena. Vedno, dokler živiš zahvaluj se Bogu za nebeški dar sv. vere, skerbno ga ohrani, in brez prenehanja prosi, da ga v tebi vedno množi, reci pogostoma s sveti aposteljni: „Gospod! pomnoži nam vero“. Luk. 17, 5. Dobrotljivi Bog bo tvojo ponižno molitev

uslišal, luč sv. vere v tebi vedno bolj razsvetljeval, da boš vse sovražnike in nevarnosti svojega zveličanja spoznala, ter varno, stanovitno in veselo do konca življenja po poti sv. vere proti nebesom hodila.

III. Premišljuj sedaj, o bogoljubna duša! ktere dolžnosti imaš do svoje svete vere.

1. Vpervič moraš s ponižnim srcem verovati vse resnice, ktere ti mati katoliška cerkev verovati zapoveduje. Kako moraš to svojo imenitno dolžnost spolnovati, te prav lepo uči sv. Terezija s svojim prelepim zgledom. Premisli ta prelep zgled in skerbi, da ga zvesto posnemaš. Ta svetnica ni mogla nikoli Boga prehvaliti za dar sv. vere. Pričala je sama od sebe, da je pripravljena rajši tisučkrat umreti, kakor kaj storiti zoper naj manjši cerkveno šego, ali zoper kako resnico sv. vere. Bila je njena vera nepremakljiva, razsvetljena, živa in zlasti ponižna. Ker je imela tako visoko spoznanje, kako imeniten da je

dar sv. vere, torej jo je gnala silna gorečnost za razširjanje sv. vere po vsem svetu. Neprenehoma je molila in klicala k Bogu, da naj bi nesrečnim nevernikom luč sv. katoliške vere prižgal. Blagrovala je misijonarje, ki sveto vero razširjajo. Da bi tudi sama k temu kaj pripomogla, je samostane postavljala, in jih je zavezovala, da morajo neprenehoma moliti, se postiti in ostre pokorila opravljati, sklicati blagoslov in tek Božji nad misijonarje in njih delo. Ta svetnica je s ponižnim srcem terdila vse resnice sv. vere, in posebno tiste skrivnosti, katerih človeška pamet ne razume. Večkrat je rekla: „Ne zavidam tistih, ki so Kristusa v Njegovem življenji na zemlji vidili“; saj vidila Ga je tudi ona z živo vero. Nikoli ni vprašala v verskih rečeh: zakaj tako ali tako? Dosti ji je bilo vedeti: Bog je tako naredil, tako zapovedal, tako verovati veleval. Ali imaš tudi ti, keršanska duša! tako živo in ponižno vero? Varuj se napuha, zakaj vedi, da napuh nikoli nikjer toliko ne

škoduje, kolikor pri sv. veri. Če si prav ponižna, se ne boš v sv. veri nikoli motila; če pa svojo glavo visoko nosiš, se boš kmalo nad kako resnico sv. vere spotaknila zato, ker Bog napuhnjene ljudi sovraži, in le ponižnim deli svojo milost, pravi sv. pismo. Če si prav ponižna, o duša! te bo Bog v resnicah sv. vere tako močno razsvetljeval, da se bodo celo učene glave tvoji modrosti čudile, te blagrovale in Boga hvalile, da se niskim in ponižnim dušam razodeva. Zlasti o skrivnostih sv. vere ne smeš nikdar modrovati, ampak jih moraš prav ponižno verovati, ter svoj um podvreči Božjemu umu, kateri te uči take visoke resnice, ki jih tvoj plitvi um zamore le verovati, ne pa razumeti. Vedi, ako bi ti take visoke resnice zamogla zapopasti, bi ne bile več skrivnosti; in ako bi jih zapopadla in razložila, bi vera zgubila za te vse zasluženje. Zakaj Jezus blagruje in zveličane imenuje le tiste, ki ne vidijo, in vendar verujejo. Jan. 20, 19.

Zoper ponižnost v veri se ljudje

mnogokrat pregrešijo, in satan ima tukaj bogato žetev. Kakor se je Lucifer v svojem napuhu zoper Boga vzdignil, pa v peklenko brezno telebil; tako se tudi prizadeva prevzetne ljudi zapeljevati, da skušajo s svojim plitvim umom visoke resnice sv. vere zapopasti, jih tuhtajo, in ker jih le doseči ne morejo, jih pa čisto zaveržejo; čez Boga se vzdigujejo, kakor se je vzdignil njih zapeljivec, in ko so vero zavergli, ki jih sama zamore zveličati, so v nezmerni temoti sami krivi svojega pogubljenja. Ti pa, pobožna duša! ne poslušaj satana, kateri te moti z napuhnjenimi mislimi, in brezštevilnimi skušnjavami zoper resnice sv. vere. Precej ga odženi proč od sebe, zraven pa prosi Boga daru ponižne in stanovitne vere, zakaj vedi, da brez vere ni mogoče Bogu dopasti, in torej tudi ne se zveličati.

2) Vdrugič moraš vse resnice sv. vere tako terdno, nepremakljivo in stanovitno verovati, da te nobena reč ne bo mogla pripraviti, da bi odstopila od vere, ne obljube, na žuganje, ne zaniče-

vanje, ne uboštvo in tudi smert ne. Da pa tako terdna in nepremakljiva v sv. veri postaneš, premišljuj mnogokrat, zlasti o času skušnjave zoper vero nektere vzroke, zakaj da moraš vse resnice sv. vere tako terdno verovati. Pri skrivnostih sv. vere si misli to: Naj opustim nečimurni trud, da bi jih zapopasti hotla; one presegajo sicer zmožnost mojega tesnega uma, ali moj um mi vendar pravi, da so veličastne, prav visoke in Boga vredne. Bog bi bil prav majhen, in malo čez človeka povikšan, ko bi ga jez s svojo slabo pametjo popolnoma razumeti zamogla. Dalje premišljuj, da vse resnice sv. vere so po svoji notranji vrednosti cenjene naj svetejši, in take, da pripeljejo tistega, ki jih terdno veruje in po njih živi, sedaj v življenji k svetosti, po smerti pa k večnemu zveličanju.

Da boš keršanska duša! nepremakljiva v veri, premišljuj naslednja vprašanja: Kaki so bili prvi oznanovalci sv. evangelija? Kaki so bili njih poslušalci? In kake resnice so jim oznanovali? Pre-

misli na te vprašanja naslednje odgovore: a) Aposteljni, prvi učitelji sv. vere Jezusove, so bili revni, neučeni in celo od ljudi zaničevani Galilejci. b) Njih poslušalci so bili silno sprideni ljudje, kateri so prav hudobno živeli pred svojim spreobrnjenjem k sv. veri Jezusovi. c) In takem mehkužnikom so aposteljni oznanovali nauke silno ostre, namreč zmernost, čistost, ponižnost in mnoge zatajevanja razvajenih počutkov. Ko bi bilo oznanovanje sv. evangelija le človeško delo, kaki bi bil vspeh vsega njihovega truda? Kaj bi rekla ti, o duša? Ali bi ne rekla: Vaš trud, o aposteljni! bo prazen? Sedaj pa premisli, kakšen vspeh so imele njih pridige? Tak, da so jim ljudje skorej po vsem svetu verovali; kateri so potem svoje življenje tako spremenili, da so iz ostudnih grešnikov svetniki postali.

Premišluj, o duša! koliko si je satan prizadeval, da bi bil vse ljudi od sv. vere odvernili. Imel je svoje pomagače povsod in sicer izmed vsih ljudi naj učenejši, in naj mogočnejši. Jude je

s takim velikem sovraštvom do Jezusove vere napolnoval, da so aposteljnomo povsod nasprotovali, kolikor so mogli; modrijane je pa šuntal, da so se z vso svojo učenostjo zoper neučene aposteljne vzdigovali, ter jih zasmehovali in neumneže imenovali. Kako so pa kralji in cesarji vsega sveta perve tri sto leta keršansko katoliško cerkev preganjali? Kristjane so terpinčili, kar so zamogli gerdo in hudo. Nekatere so na kole obešali, potem jih po živinsko pretepavali; druge so s sekirami sekali ali pa žagali; zopet druge so z razbeljenim železom žgali, ali na žerjavci počasi pekli; druge so namazali z gorečimi rečmi in potem zažigali; ali so jih kuhali v vrelem olju; druge so do mertvega pobijali s težkimi kamni ali debelimi kolmi; zopet druge so metali v jed divjim zverinam, roparskim ticam ali ostudnemu merčesu. Ali so se pa kristjani z rabeljskim orodjem dali premagati in od vere odverniti? Nikakor ne. Z veseljem so svoje življenje Bogu darovali, in s svojo prelito kervijo so

poterdili, da je vse gola resnica, kar sv. vera uči.

Premisli poslednjič, da je Bog od začetka svete cerkve do današnjega dne z mnogimi čudeži poterjeval resnico, da je sveta vera Božje delo. Zato je že njen začetnik Jezus Kristus svojim poslušalcem tako-le govoril: Ako meni nočete verjeti, verjemite delom, da spoznate in verujete. Jan 10. 38. Vsakemu človeškemu delu se je dosedaj še vselej prigodilo, da je bilo prej ali slej gotovo pokončano. Ko bi bila Jezusova cerkev človeško, in ne Božje delo: zdavnej bi bila že pokončana od satana in njegovih mogočnih pomagalcev. Ker še sedaj stoji, cvete in raste; spoznaj iz tega, da ona ni človeško, ampak je Božje delo.

Če vse te razloge dobro prevdariš, o bogoljubna duša! se moraš do terdega prepričati, da so vsi nauki, ktere sv. katoliška cerkev uči, gola resnica; in da obljuba Jezusova, kateri je rekel, da bo pri svoji cerkvi ostal do konca sveta, zato da je

peklenške vrata ne bodo zmagale, ni človeška, ampak je resnično Božja obljuba. Bodi toraj, o duša! tako terdna v veri, kakor je bil terden sv. Peter, ali tista skala, na katero je sozidal Jezus svojo cerkev tukaj na zemlji.

3) Vtretjič, da se v veri nikdar ne zmotiš, vselej le tisto verovaj in terdi, kar veruje in terdi sv. rimska katoliška cerkev, to je, tvoja vera naj se vpira vselej na nepremakljivo skalo sv. Petra. Zatorej če slišiš kdaj kakega hudobneža širokoustno govoriti in učiti nauke, kakoršnih sv. cerkev ne uči, ali če slišiš Jezusov čist nauk z ostudnimi vražami kaziti; beži proč od tacega sovražnega človeka, ne poslušaj ga, in ne verjemi mu, da daru sv. vere ne zgubiš, in z lažnjivimi učeniki vred enkrat zaveržena ne boš. Zlasti ti, mlada pobožna duša! ki po naukih sv. vere natanko in zvesto živiš in moraš zaradi tega od hudobnežev mnogo zaničevanja in zasramovanja preterpeti, ne daj se jim v sv. veri zmotiti, da bi ostudno

pregreho le za človeško slabost imela, ter se jim dala v greh zapeljati. Premisli, da le mašniki so od Jezusa tebi za učenike poslani, kateri ti Njegov čisti nauk oznanujejo; zapeljivci so pa od satana k tebi poslani, tebe v veri zmotiti, te v greh zapeljati, ter časno in večno nesrečno storiti. Jezus Kristus te bo enkrat sodil natanko po evangeljskih naukih, ne pa po krivih naukih zapeljivčevih.

Varuj se tudi, pobožna duša! da ne boš kakih podtaknjenih lažnjivih spisov, za Božje razodenje imela, ter jim v svojo časno in večno nesrečo kake skrivne, čudežne moči pripisovala. Taki lažnjivi spisi se nekateri tako-le glasé: Če to, pa tole molitvico obmoliš; če se tako, pa tako postiš; če to reč pri sebi nosiš: ne boš nagle smerti umerl, se ti ne bo nesreča pri hiši prigodila, ne moreš nikoli pogubljen biti, če si tudi naj večí grešnik. Pridjane so besede: To pisanje je poterjeno od papeža (dasiravno ni res); če ga ne razširjaš, se ti bo to in to hudo

zgodilo; če ga pa razžirjaš, boš to in to srečo dosegel. Take in enake zmišljarije so dostikrat celo pobožnim dušam, posebno pa grešnikom silno nevarne, in jih po gladki in lahki poti v pekel pripeljejo, zato ker tiste, ki se na nje zanašajo, od Jezusovega čistega nauka odvrtačujejo, in jih mirnega serca v grehih prideržujejo. Pobožna duša! če kdaj tako pisanje v roke dobiš, pokaži ga svojemu duhovnemu pastirju, ter ga vprašaj, kaj je od njega misliti; nikdar pa ne prikrivaj njemu takih zelo škodljivih in nevarnih spisov; zakaj čem bolj jih skrivaš, tem bolj so nevarni. Pošteni in resnični reči se ni treba nikoli skrivati. Torej, preljuba duša! če slišiš ali bereš nauk, kakoršnega nisi nikdar v cerkvi slišala ali v keršanskem nauku brala, naj se ti dozdeva še tolikanj dober in pobožen, vselej ga svojemu duhovnemu vodniku razodeni, ter njega za svet vprašaj, potem pa njegovi rabsodbi popolnoma zaupaj; in tako ne boš nikdar goljufana ter grešila zoper čist Jezusov nauk, kateri je

ohranjen v sv. materi katoliški cerkvi in se ti vsako nedeljo in praznik razlagat v katoliških cerkvah.

4. Včeterič, tvoja vera v Jezusov nauk bodi prav živa, isto se pravi, bolj verjemi Božji besedi, kakor svojim počutkom, očem, ušesam in rokam. Zakaj tvoji počutki, oči, ušesa in roke te zamorejo goljufati, kar ti skušnjava spride. Čuje, na primer: Če mesec gledaš, se ti zdi veliko večji, kakor zvezde, pa je veliko manjši; torej te tvoje oči goljufajo. Marsikrat si mislila, da si kako reč dobro slišala pa pozneje si se prepričala, da si jo napak zastopila, tako so te goljufale tudi tvoje ušesa. Počutki te zamorejo tedaj goljufati, ali Božja beseda te nikdar goljufati ne zamore: torej bolj živo vervaj Božji besedi, kakor svojim počutkom. Sv. Ludovik, francoski kralj, je tako hudo obolel, da so ga previdili s svetimi zakramenti. Ko mašnik, kteri mu je svete zakramente delil, kralja pred sv. obhajilom vpraša, ali veruje, da je Kristus v svetem zakramentu resnično

pričujoč, reče kralj jasno in določno: Tako živo verujem, kakor bi vidil tukej Jezusa pričujočega takošnjega, kakoršen je šel v nebo. Ako hočeš, preljuba duša! tako živo vero imeti, kakoršno je imel sv. kralj Ljudovik, živi tako pobožno, kakor je on živel. Zakaj sv. Alfonz Ligvorijan pravi: „Vera je sicer podstava ljubezni, ker ljubezen je na vero nastavljena, vendar ljubezen zmeraj veri popolnost daje. Kdor Boga v višji stopinji ljubi, ima tudi višjo stopinjo vere. Kolikor veči je tedaj ljubezen duše do Boga, toliko bolj živa in stanovitna je tudi njena vera. Ko je dobrovoljni desni razbojnik vidil, da je Zveličar na križu visel, ki ni bil nič hudega storil, in da je s toliko poterpežljivostjo vse terpel, ga je jel ljubiti, in ta ljubezen, zedinjena z lučjo gnade Božje, ki mu je njegovo znotranje razsvetljevala, je storila, da je v Jezusa Kristusa kakor pravega Sina Božjega veroval, in je bil s tolikim zupanjem napolnjen, da ga je prosil, naj se ga spomni, ko v svoje kraljestvo pride“.

5. Poslednjič, da bo tebe, o ljuba duša! tvoja vera zveličala, mora biti delavna, to je tvoja vera mora taka biti, da bi vsak iz tvojega življenja lahko spoznal, da si katoliška kristjana, akoravno bi nikomur tega ne povedala. Sv. apostelj Jakob pravi: „Kaj pomaga, bratje! ako kdo reče, da ima vero, del pa nima? Ga bo li vera zamogla zveličati? Kakor je telo brez duše mertvo, tako je tudi vera brez dobrih del mertva“. Jak. 2, 14. Svojo vero moraš zlasti takrat pokazati, kader sila ali skušnjava pride. Če te, naprimer, zapeljivec skuša v greh zapeljati, kakor sta nekdej skušala nesramna sodnika nedolžno Suzano, ali če te skuša kaka zapeljivka, kakor je skušala nedolžnega egiptovskega Jožefa Putifarjeva žena v greh zapeljati, pokaži takrat, da resnično veruješ v Boga vsegapričujočega, in reci, kakor sta rekla una dva k grehu napeljevana: „Kako bi zamogel pred obličjem Božjim grešiti in tako ostudnost storiti!“ Keršanska duša! če svojo vero v delih kažeš, si resnično

redna lepega keršanskega imena; če pa le iz besedo terdiš, da veruješ, kar cerkev učim po njenih naukih pa ne živiš, te tvoja vera ne bo zveličala, ampak pogubila; in veliko strašnejši bo tvoj pekel, kakor v je pekel nevernikov, zato ker oni resni osv. vere niso poznali, ti jih pa dobro spoznaš, pa po njih ne živiš.

-O ljuba duša! da te tvoja sv. vera ne bo pogubila, ampak zveličala: spolnuj vse svoje dolžnosti, ktere do nje imaš. Spominjaj se v skušnjavah obilnega plačila, katero ti je za tvoje življenje po sveti veri Jezusovi po smerti v nebesih pripravljeno; spominjaj se tudi večnega peklenškega terpljenja, v katerem bodo vsi terdovratni grešniki večne kazni terpeli, in kjer je tudi za te pripravljeno večno terpljenje, ako nočeš sedaj po naukih sv. vere živeti. Spominjaj se pa tudi, da bodo skorej pretekli dnevi tvojega zdavja in življenja; ter živi tako zvesto po sv. katoliški veri, da te bo ona po srečni smerti v svete nebesa pripeljala.

Drugi prigovor.

O keršanskem upanju.

Da boš dosegla keršansko popolnost, o ljubljena duša! ti je potrebno, da zaupaš na Boga. Brez zaupanja na Boga ne boš nikdar popolna, da celo svojih grehov se ne moreš brez njega znebiti. Brez pomoči Božje ne zamoreš nič drugega, kakor grešiti; ali z Božjo pomočjo se zamoreš vsih grehov očistiti, in še vedno popolniši prihajati. Zato kliče sv. Avguštín vsem kristjanom, ki hrepenijo po popolnosti naslednje veliko pomenljive besede: „Stavite vse svoje zaupanje v Boga, terdno se deržite tacega zaupanja, vendar ne brez strahu; zakaj kdor le upa, pa se nič ne boji, postane len; kdor se pa le boji, in nič ne upa, je pobit in pade v globočino kot kamen“.

Česa pa moraš upati od Boga? Večno zveličanje in vse pripomočke, ki jih k zveličanju potrebuješ, Vse to moraš pa upati zavoljo zasluženja, terpljenja in smerti Jezusa Kristusa.

Premisli, o duša! da je Jezus Kristus zavoljo tvojega zveličanja nebesa zapustil, se včlovečil, nezmerno veliko težav preterpel, cele tri leta neutrujeno učil, bil preganjan, zaničevan in zasramovan; poslednjič je bil tudi na križ pribit, in na njem neusmiljeno umorjen. Če vse to premišliš, kar je Sin Božji za nas revne grešnike storil in preterpel, da bi nam nebesa zaslužil, ali ne bo tvoje zaupanje na Boga čez vse veliko in popolnoma terdno? Je li mogoče, da bi Jezus Kristus priserčno ne želel te zveličati, ker je iz ljubezni do tebe toliko preterpel, da je celo na zaničljivem križu umreti hotel?

Pa te morebiti plašijo tvoji storjeni grehi, in spodbijajo tvoje zaupanje v Boga? Če je to, prevdari, je li ta strah pravičen, zato ker se še nisi grehu popolnoma odpovedala; ali je pa morda le nevarna zanjka hudičeva, ki spodjeda tvoje zaupanje na Božjo milost, te odverniti od prave pokore? Če ti vest očita, da še kak greh ljubiš, zapusti ga brez odlašanja in očisti se njega v za-

kramentu sv. pokore. Kolikor čistejši bo tvoje serce, toliko priserčniši in terdnejši bo potem tudi tvoje zaupanje na Boga. Zakaj, kakor ne zamore tisti otrok od svojega očeta kaj dobrega pričakovati, kateri ga brez prenehanja s svojo nepokoršino žali: ravno tako ne zamoreš tudi ti, o duša! od Boga večnega zveličanja pričakovati, če ga morebiti vsaki dan z novimi grehi žališ. Ali bi ne bilo tvoje zaupanje na Boga prederzno, ko bi njega vsaki dan žalila, zraven pa vedno odpušanja upala? Vedi, če tako ravnaš, da tvoje pregrehe Bogu tako rekoč roke zavezujejo, da ti ne more ne v življenji svoje milosti, ne po smerti večnega zveličanja podeliti. Upanje grešnikov bo osramoteno, pravi sv. pismo; nasproti pa pravi sv. Janez: „Preljubi! ako nam naše serce ničesar ne očita, imamo zaupanje k Bogu“. 1. Jan. 3, 21.

Pa jez upam da si ti, o keršanska duša! že popolnoma k Bogu se obernila, čeravno tlači tvoje zaupanje: vpervič spomin na stare pa že obžalovane grehe, in

vdругič pogostne skušnjave, ktere te nadlegvajo.

I. Vperviĉ tlaĉijo tvoje zaupanje na Boŝjo milost tvoji storjeni, pa ŝe obŝalovani grehi. Po vsi pravici te storjeni grehi s strahom veĉne smerti navdajajo, ktero si imela ŝ njimi ŝe zasluŝeno. Ali ŝe bolj po pravici se smeŝ in moraŝ z velikim zaupanjem, da boŝ pogubljenja obvarovana, k Jezusu zateĉi, ker si svoje grehe ŝe zapustila in za nje pokoro delaŝ. Zakaj Jezusovo zasluŝenje je brez vsake primere neskonĉno moĉnejŝi te zveličati, kot so tvoji grehi te pogubiti, uĉi sv. Alfonz Ligvorijan. Pridi tedaj, o skesana duŝa ! in premiŝluj Jezusa na kriŝu z razpetimi rokami, ki vse greŝnike, in torej tudi tebe k sebi vabi in objeti ŝeli, rekoĉ: „Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteŝeni, in jez vas bom poŝivel“. V zaupanji na te besede pridi torej k Jezusu, in ko bi imela ti zedinjene na svoji vesti grehe vsih ljudi celega sveta in bi jih bila sama storila: bodi vendar terdno prepriĉana,

da te od sebe pahnil in zaverigel ne bo, saj je On tvoj Odrešenik. Ko sta se po grehu naših prvih staršev v nebesih Božja pravičnost in Božje usmiljenje vojskovala, je usmiljenje zmagalo, ker Bog ni grešnika po zasluženji zaverigel, ampak „tako je svet ljubil, da je svojega edिनorojenega Sina dal, da kdorkoli v Njega veruje, se ne pogubi, ampak ima večno življenje“. Jan. 3, 16. In sam Sin Božji ti tako govori: „Pridi k meni, ki si utrujen in obtežen, in jez te bom poživel“. Pridi torej, o spokorna duša! k Jezusu, in ozri se polna zaupanja k Njemu. Če te hudo pečejo rane tvoje duše, če te je močno strah zavoljo tvojih grehov, če te mučijo obupljive misli, če se nezmerno bojiš večne smerti: pribeži polna zaupanja k Jezusu, in kliči k Njemu za odpušenje, in On te gotovo ne bo zaverigel, saj pravi sv. apostelj Peter: „Vsak, kterikoli bo klical v Ime Gospodovo, bo otet“. Dj. ap. 2, 21.

1. Pridi, o spokorna duša! k Jezusu, ki ti pravi: „Jez sem dobri pastir,

ki pustim devet in devedeset ovac v pušavi in hodim tako dolgo za zgubljeno ovco, dokler je ne najdem. Jan. 11. Luk. 15. O nezmerno usmiljenje Jezusovo, ki še tebe grešnika Bog išče! Da se boš prepričala od te resnice, le premisli Jezusovo usmiljeno ravnanje z grešniki, premisli le nektere zglede: Grešnici Magdalen si je dal noge umivati, in do solz jo je ganila ta ljubezen. Z grešno Samarijanko se je v prijazen pogovor podal, in jo je pripeljal naj poprej k zaupanju do Sebe, od todi k veri, potem k spoznanju in obžalovanju grehov, poslednjič pa k poboljšanju in k ljubezni; in jo je polagoma vsih grehov očistil. Sv. Petra je milo pogledal, in s pogledom v njegovem sercu žalost obudil; sv. Pavla je glasno z nebes zaklical, in pri tej priči svojega naj hujšega preganjalca v naj večega aposteljna spreobernal. Premisli, o spokorna duša! sedaj svoje lastno življenje. Ali ni tudi s tabo Jezus že večkrat, kakor dobri pastir s svojo zgubljeno ovco ravnal? Pomisli, ali si ti Njega začela

iskati; ali je pa On tebe prvi iskati začel? O, ti nisi prva Jezusa ljubila in iskala, ampak Jezus je tebe ljubil že takrat, ko si Njega še sovražila, in On te je iskal že takrat, ko si še pred Njim bežala. In le premisli, po kolikih potih te je že iskal! Sedaj te je k sebi vabil in klical po tvoji vesti, po kakem pridigarju, spovedniku, ali po kaki dobri knjigi, ki si jo pobožno čitala. Drugikrat te je ljubeznjivo pričakoval, ali ti celo nasproti prišel s kako dobroto, s katero je tvoje terdo serce omečil; zopet drugikrat te je skušal za se pridobiti s šibo, s katero te je tepel zaradi tvojih pregreh. Premisli še, po katerih posebnih potih je On za tabo hodil in tebe iskal tako dolgo, dokler te ni najdel. In potem, ko si se k Njemu spreobrnila, ko te je našel, te je zadel ves vesel na svoje rame, ter te je nesel k svoji zvesti čedi nazaj, poklical je svoje prijatle in sosede, to je, vse angele in svetnike, in jim je rekel: Veselite se z menoj, ker sem našel svojo zgubljeno ovco. Luk. 15, 4—7.

V celem sv. pismu ne najdeš nobenega zgleada, da bi bil kateri grešnik k Jezusu prišel, pa bi ne bil sprejet, tudi ne najdeš nobenega grešnika, kteremu bi, zato prošeni, odpustil ne bil. Vsaki, kteri je zaupljivo in s skesanim srcem k Njemu prišel, je bil ljubeznjivo sprejet, in je zaslišal tolažljive besede: Zaupaj sin, zaupaj hči! tvoji grehi so ti odpušeni. Pridi torej tudi ti, o spokorna duša! polna zaupanja k Jezusu; in če je ležala na tvoji vesti poprej še taka težka butara grehov: ne boj se; Jezus ti je zavoljo tvoje velike priserčne žalosti in zavoljo terdnega sklepa resničnega poboljšanja pri spovedi vse tvoje grehe odpustil. In ako so bili tvoji grehi rudeči, kakor škerlat, so sedaj beli, kakor sneg; in ako so bili černi, kakor saje, so sedaj osnaženi, kakor vovna: ne boj se; Jezus ti je vse odpustil. In ako so bile tvoje dušne rane še tako dolgo časa zastarane, in zaraščene: ne boj se; Jezus ti je vse odpustil. In ako bi bil ti edini storil in imel na svoji vesti grehe vsih ljudi,

kolikor jih je na svetu živelo od Adama sem do sedanje ure: ne boj se; Jezus ti je vse odpustil; zakaj „pri Gospodu je usmiljenje, in pri Njem je obilno odrešenje“. Ps. 129. Sv. Janez Krizostom pravi: „Če je kdo še toliko in še tako hudobno grešil, ne sme nikdar obupati nad svojim zveličanjem in ne sme zaupanja v Boga zgubiti; zakaj Božja milost je neskončno večji, kakor vsa človeška hudobija“.

V svetem pismu se bere, da je Jezus po svojem vstajenji od smerti še zmeraj svojih pet kervavih ran, ki jih je na križu prejel, na svojem telesu ohranil, ter jih je tudi v nebesa sabo vzel: zato da jih zmeraj svojemu nebeškemu Očetu kaže, in s tem Njegovo pravično jezo zoper nas grešnike tolaži. Kakor pravi sv. pismo, da je kri nedolžnega Abeljna zoper svojega brata in ubijavca Kajna z zemlje v nebesa za maševanje vpila, rekoč: maševanje! maševanje nad ubijavca: tako vpije kri nedolžnega Jagnjeta Jezusa sedaj in bo vedno vpila še moč-

nejši, kakor Abeljnova kri: usmiljenje, usmiljenje! grešnikom, mojim križavcem; Oče! odpusti jim, sej ne vedó, kaj delajo. To resnico poterdi naslednja prikazen: Kristus je v prikazni sv. Jederti naslednje besede govoril: Vedno sem pred svojim Očetom v nebesih, in ga prosim za zveličanje ljudi; in kader ljudje počloveški slabosti omadežujejo svoje serca z grešnimi mislimi, mu darujem svoje prečisto serce v odpušanje njih hudobnih misel; in kader v djanju greše, mu darujem svoje prebodene roke v odpušanje njih pregreh. In tako v vsih rečeh, kader ljudje grešé, govorim za nje svojemu Očetu, da bi jim vpervič gnado resničnega spreobrnjenja in potem tudi odpušenje grehov dodelil.

Po vsi pravici te plaši in skerbi sodba Božja, o spokorna duša! pa ta skerb naj te le priganja s pokoro in z dobrimi deli vedno bolj zadostovati za svoje stare že odpušene grehe, nikdar te pa ne sme zavirati na poti spokornosti in otroškega zaupanja. Veliko več, ko

si od svoje strani vse storila, kar je za odpušenje grehov zapovedanega, kliči iz dna svojega serca polna zaupanja na Božjo milost takole: Moj Sodnik bo Jezus Kristus, kateri se je ravno zato dal k smerti obsoditi, da bi Mu ne bilo treba mene obsoditi k večni smerti, in s tem še ne zadovoljen, je neprenehoma v nebesih moj Srednik pri Očetu. (Lig.) Česa se tedaj bojiš, o moja duša! ako svoje grehe resnično sovražiš, te vpraša sv. Tomaž Vilanovljan. Kako bi te zamogel zavreči, ako se skesana k Njemu verneš, On, ki je z nebes prišel, tebe iskat, ko si pred Njim bežala?

2. Pa tebe, o spokorna duša! morda skerbi, ker si mnogo časa v grehih preživela, in si se mnogokrat po zadobljenem odpušanju grehov v svoje stare grehe povračevala. Zato preplašena vprašuješ tako: Ali smem po toliki nehvaležnosti vendar še odpušanje grehov in večno zveličanje upati? Če si vse storila, kar cerkev k zadobljenju odpušanja grehov storiti ukazuje, ne le smeš, ampak

celo moraš odpušanje upati; in z obupanjem bi sedaj Boga bolj žalila, kakor si Ga popred žalila s vsimi svojimi grehi. Sv. apostelj Peter je Kristusa vprašal: „Gospod, kolikokrat naj svojemu bratu odpustim, ako zoper mene greši? Ali sedemkrat?“ In Jezus je odgovoril: Jez ti rečem: ne sedemkrat, ampak sedemdesetkrat sedemkrat (to je vselej). Reci tedaj polna zaupanja: O sladkost Božje milosti! sedaj lahko vem, da je Jezus pripravljen meni sedemkrat na dan, to je vselej odpustiti.

Njegova modrost je iznašla tudi prav lahek in tvojim potrebam celo primerjen pripomoček k zadobljenju odpušanja grehov, namreč zakrament sv. pokore, sv. spoved. V priliki od usmiljenega Samarijana je Jezus mašnikom zapovedal, da morajo grešnike celo iskati, v spovednici jih čakati, ž njimi ljubeznjivo ravnati, njih ran se rahlo dotikati, in verh tega, od vsega, kar na spovedi izvedo, molčati na večne čase. In zakaj morajo molčati? Zato, ker hoče tudi

Jezus na večne čase molčati in pozabiti vse grehe, ktere ti je kdaj odpustil. Nikdar in nikoli ti jih ne bo v misel jemal, ne smertno uro, ne sodnji dan. Če vse te resnice dobro premišljuješ, o spokorna duša! ali se boš še dalje in vedno bala sodbe Božje, ko veš, da je Jezus, tvoj Sodnik, tebi tako čisto vse tvoje grehe odpustil, da se jih nikdar spominjal ne bo?

Bodi potolažena, o spokorna duša! zarad svojih spovedanih grehov; zakaj Jezus Kristus ti ni le vse grehe zavoljo tvoje žalosti in spovedi odpustil, on ti jih je celo z veseljem odpustil. Da bi razumela, s kolikim veseljem usmiljeni Jezus skesanim grešnikom grehe odpuša, ti je naznanil priliko o zgubljenem sinu. V tej priliki se vedno ozira žalostni oče, ali bo še kdaj, in od kod se bo morebiti povernil zgubljeni sin. In ko ga od daleč zagleda, mu hiti naproti, in akoravno je sin ves raztergan in umazan, ga vendar ljubeznjivo objame in poljubi, ga radostno pelje na dom,

povabi prijatle in napravi veliko gostijo, rekoč: „Gostiti se in veseliti se spodobi, ker je ta sin bil mertev, in je oživel; je bil zgubljen, in je najden“. Luk. 15. Enako dela Jezus. Komaj zagleda v grešnikovem sercu naj manjši željo, se poboljšati, mu že priteče s svojo gnado naproti, ga v žalosti tolaži, mu vliva sladko upanje v serce, in mu že pred spovedjo Božji mir okusiti dá, ki mu ga po spovedi stalno dati obljubi. In z Jezusom vred se veselijo vsi angeli v nebesih, kakor sam pravi: „Povem vam, da bo v nebesih veči veselje nad enim grešnikom, kateri se spokori, kakor nad devet in devetdeseterimi pravičnimi, kateri pokore ne potrebujejo“. Luk. 15. O sladka tolažba! sedaj vem, da kaderkoli se dobro izpovem, nezumno veselje napravljam Jezusu in angeljem Božjim.

Če tudi ti po dobro storjeni spovedi vselej tacega sladkega priserčnega veselja ne okušaš; ali si morebiti še celo žalostna, nemirna, in dvomiš, ali si imela pravo žalost pri spovedi, in si li vse

storila, kar je bilo potrebno za zadob-
ljenje svete odveze: utegne vse to priti
morebiti zarad tvoje telesne betežnosti,
ali morebiti ti je v pokoro od Boga po-
slano, ali je pa morebiti le šepetanje
peklenskega satana, kateri je tebi tvoje
velike sreče nevošljiv. Da boš to satonovo
skušnjava srečno premagala, ne verjemi
njegovemu šepetanju, ampak popolnoma
se zanesi na razsodbo in besede svojega
spovednika. Če je pa Božja kazen, jo v
duhu pokore tako dolgo prenašaj, dokler
ti ni milostljivo odvzeta, in zanesi se,
da Bog, ki pozna tvoje moči, bo tebi
pomagal težko pokoro voljno preterpeti,
in se ž njo dušnih madežev še bolj očistiti.
Kar pa tiče telesno betežnost, ti morebiti
zamore razumen zdravnik pomagati.

Da se boš še močnejši umirila, o
spokorna, pa preboječa duša! premisli
poslednjič to resnico, da te usmiljeni
Jezus po spreobrnjenji še pri-
serčniši ljubi, kakor popre. Ta
resnica je prav naravna. Kakor hitro si
se bila v Jezusovi kervi oprala, Bog ni

gledal več tvojih grehov, ampak le kri svojega Sina; in več grehov ko ti je bilo odpušenih, bolj sijajno se je pokazala moč in vrednost rešnje kervi Jezusove, ki jih je omila; in ravno ta zmaga kervi Jezusove je storila, da je Bog Oče s toliko ljubeznijo na te, spokorno dušo, gledal, ker je vidil, da si s kervijo Jezusovo vsa omita, vsa očišena in ozaljšana, ter za novo sveto življenje sposobna. Da je spokorna, pa močno goreča duša Bogu dopadljivši, kakor vedno nedolžna, pa v dobrem manj goreča: ti spričujejo mnogi zgledi sv. pisma in spisi življenja svetnikov Božjih. Kdo je bil naj veči prerok stare zaveze? Ali ne spokorni David? Kdo je prejel ključ nebeškega kraljestva? Ali ne spokorni Peter? Kteri apostelj je prejel milost, naj več delati in terpeti za Jezusa? Ali ne spokorni Pavel? Komu so se prvemu odperle vrata nebeške? Ali ne spokornemu razbojniku na križu zraven Jezusa umerlemu? Premisli še zgled poznejših časov, kteri ti jasno spričuje, kako močno ljub je Kristusu pravi

spokornik. Bil je levit, to je, mož duhovskega stanu v egiptovski deželi, kateri je po satanovi skušnjavi v velik, smerten greh zabredel. Ali berž, kakor hitro mu je vest greh očitala, je šel v samostan in se je z naj večji žalostjo vsih svojih grehov obtožil. Njegova žalost, in njegove želje poboljšati se, so bile tako velike, da je v samostanu v prav samotni stanici ostal, kjer je vedno od vsih ljudi odločen noter do smerti svojo pregreho obžaloval in zanjo pokoro delal. Primerilo se je, da tisti čas polje v Egiptovski deželi zavoljo velike suše ni nič sadu obrodilo, in da so bili vsi sadeži zarad hude solnčne vročine skoraj posmojeni in posušeni. Ni bilo ne jutranje rose, ne kake kaplje dežja, in tudi reka Nil ni po svoji stari navadi čez bregove stopila, da bi bila suho zemljo napojila in pognojila. Vsled te nezgode vstane po vsi deželi lakota, in dan za dnevom bolj raste in stiska prebivalce. Ljudje se v samostane zatekajo in menihe prosijo, naj oni molijo, ter Boga za odvernjenje te šibe prosijo. Me-

nihi molijo noč in dan, se obilno postijo ter Boga za odvernjenje šibe prosijo. Ali videti je bilo, kakor da bi bile vse molitve in vsi posti brez sadu. Poslednjič je bilo razodeto služabniku Božjemu, da nebo ne bo dalo toliko časa dežja, dokler uni v stanici zaperti spokorni levit Boga odvernjenja šibe ne prosi. Kakor hitro pa začne spokornik za ljudstvo moliti, začne v čudenje vsih voda reke Nila čez bregove stopati; ter suho zemljo po stari navadi namoči, napoji, rodovitno stori, in nakloni zopet bogato žetev. Ker iz navedenih zgledov razvidiš, kako močno prijeten je Bogu resničen spokornik: torej moli in hvali, o spokorna duša! neskončno usmiljenje Božje zlasti s tem, da prav terdno vanj zaupaš, in se umiriš in potolažiš zarad svojih nekdam storjenih velikih grehov.

III. Vdrugič tebi, o spokorna duša! tvoje zaupanje na Božjo milost podirajo pogostne skušnjave, ktere te nadlegvajo. Po pravici te skušnjave s strahom napolnujejo; zakaj v

veliki nevarnosti se takrat tvoja duša znajde. Ali vedi, da Bog iz zgol svetih namenov pripuša, da si skušana. Saj so bili še naj svetejši ljudje skušani; celo sv. apostelj Pavel v tretje nebesa zamaknjen je bil hudo in dolgo časa z ostudnimi skušnjavami nadlegvan. Če so se mogle celo naj svetejši duše s hudimi in pogostnimi skušnjavami vojskovati, zatorej se tudi ti ne pritožuj zaradi svojih pogostnih in hudih skušnjav. Le to skerbi, da ti bodo skušnjave k zveličanju služile, ne pa k pogubljenju; da se ž njimi svojih dušnih madežev očišuješ, in si zasluzenje za nebesa nabiraš, ne pa v novič grešiš. Kako se pa moraš v skušnjavah obnašati, da ti bodo k zveličanju služile? Naj poprej te opominjam; Varuj se kolikor zamoreš vsih skušnjav, kakor te Jezus opominja, rekoč: „Čujte in molite, da v skušnjava ne pridete“. Čuj nad vsimi svojimi zunanji počutki, posebno nad svojimi očmi in ušesmi. Človeku je že nekako prirojeno, da to, kar vidi ali sliši, tudi poželi, tega pa, kar ne vidi

in ne sliši, tudi ne poželi. Če pa tudi vedno čuješ, vendar boš skušana, o duša! Kako se moraš pa proti skušnjavi obnašati?

1) Tako-le: Vpervič ne zaupaj celo nič v svojo moč, v svojo stanovitnost. Če dobro premišliš, kako pogostoma ti spodleti, kako hitro svoje naj boljši sklepe prelomiš, in hudo storiš, katero bi bila lahko opustila, dobro pa opustiš, katero bi bila lahko storila: moraš svojo naj večji slabost prav dobro in prav živo vedno pred svojimi očmi imeti, in s strahom in trepetom za svoje zveličanje delati. Moli pred skušnjava, da te Bog skušnjave obvaruje; moli zlast prav goreče, prav zaupljivo, ko se ti skušnjava že bliža, da te Bog nje reši, če je Njegova sveta volja. Posebno pri sv. maši, ko po spremljenji podob mašnik živega Jezusa povzdigne, se skesano na persi terkaj in Ga moli, ter zaupajoča na neskončno ceno Jezusove rešnje Kervi prosi nebeskega Očeta, da te obvaruje vsih, zlasti tistih skušnjav, v katerih si naj večkrat in naj globokejši padla. Le prosi takrat

z naj večem zaupanjem; zakaj ni take velike reči, ktera bi Jezusovo zasluženje preseгла; in takrat prosi tudi sam Jezus za te; in po velikosti tvojega zaupanja se bo merila tudi velikost tiste milosti, ktera ima tebi podeljena biti.

2) Vdruzič: Potem, ko si se svoje velike slabosti prav dobro zavedila, in si Boga rešenja bližajoče se skušnjave prosila, pa nje nisi bila rešena, se prav urno in priserčno k Bogu zateci, ter Ga zaupljivo pomoči prosi, kakor te opominja sv. apostelj Pavel, rekoč: „Tecimo na boj, ki nam je odločen in ozrimo se v začetnika in dokončevavca naše vere, Jezusa, kateri je križ izvolil, ki bi bil zamogel veselje imeti“. Hebr. 12, 1. 2. Boj se skušnjavca, ne mudi se, ne postajaj, ne meni se ž njim, kakor Eva s kačo, ne odpiraj mu serca, da bi vanj zlezel: ampak urno popadi duhovno orožje, in serčno, zaupajoča v pomoč od zgorej se mu zoperstavi. Teci na boj, in v teku na ta boj se ne oziraj na svojo moč, ktere celo nič nimaš, ampak oziraj se

na pomočnika Jezusa, kateri je začetnik naše vere, in prosi Ga, da bi o času naj hujši skušnjave zaupanja v Njegovo pomoč nikdar ne zgubila. Sv. Alfons Ligvorijan pravi: „Ako smo poprej marskterikrat padli, smo zato padli, ker smo opustili, da nismo Zveličarjevih ran in Njegovega zaničevanja premišljevali, in Ga nismo v pomoč klicali. Ako pa naslednjič pomislimo, kako obilno je iz ljubezni do nas terpel, in kako močno nam želi pomagati, če le k Njemu pribežimo, potem nas gotovo naši sovražniki ne bodo nikdar več premagali. Sv. Terezija tudi pravi: „Ne vem, kako li bi se človek hudobnega duha tolikanj bal; saj ni družega treba, kakor sveto ime Jezusovo poklicati, ga v trepet pripraviti“. Zraven je pa tudi opomnila, da nam vsi naši trudi ne bodo nič pomagali, ako ne bomo vsega zaupanja v svojo moč opustili, in le v samega Boga vse svoje zaupanje stavili. Zatorej, o ljubljena duša! če te skušnjava nadlegva, in si v strahu grešiti in Boga razžaliti: „stopi“, po opominovanji sv. Pavla, „z

zaupnostjo pred sedež milosti, da usmiljenje dosežeš in milost najdeš, ko ti je pomoči treba“. Hebr. 4, 16. Sv. Alfonz pa pravi, da sedež milosti je križ, na katerem se Jezus kakor na prestolu znajde, da bi slehernemu, ki k Njemu pribeži, svoje gnade in usmiljenje delil. Stopi tedaj urno in zaupljivo v skušnjavi pred ta sedež milosti, da te skušnjavec ne zaleze in ne premaga. Kakor pribeži piše h koklji pred jastrobom, kakor priteče ovca k pastirju pred volkom, kakor skoči otrok v materno naročje pred sovražnim preganjalcem: ravno tako urno in zaupljivo pribeži ti, bogoljubna duša! k svojemu Jezusu, kader te skušnjava napade. Če te tudi prav naglo in neprevidoma sovražnik napade; vendar precej, ko ga zapažiš, z velikim zaupanjem pribeži k Jezusu, in reci: Prisežem ti, o Jezus! da hočem tebi zvesta biti, in nikdar v skušnjava ne privoliti. Pomagaj mi, da ne bom osramotena, ki v te zaupam, o Gospod!

Sv. Alfonz in sv. Bonaventura pra-

vita tudi, da naj močnejši stebra našega zaupanja sta: bridko terpljenje Jezusovo in visoki zakrament sv. Rešnjega Telesa. Tako vprašata: Kaj, vsigamogočni Bog se hoče včlovečiti, vso svojo kri preliti, in naj bridkejši smerti na sramotnem lesu umreti? In čemu? Naše grehe zatreti ter nas odrešiti, ki smo vendar červi zemlje in puntarji zoper Njegovo Božje veličastvo! Vendar vse to Njemu še ni zadosti! On hoče ravno tisto telo, ki ga je za nas na križu daroval, nam v živež dati, ter se popolnoma z nami skleniti. Veliki Bog! ta dvojna skrivnost bi mogla serca vsih ljudi z naj večji ljubeznijo in z naj večim zaupanjem napolniti. Zakaj, kako bi zamogel nam potrebne milosti odreči, On, ki je za naše zveličanje toliko storil in terpel? Zatorej rečem: Imej, o spokorna duša! naj večji zaupanje v Jezusovo pomoč o času skušnjave, in kliči Ga prav priserčno in zaupljivo na pomoč; in ko bi bil tudi čudeš za tvoje rešenje potreben, ga bo raji storil, kakor tebe o času skušnjave zapustil. In ko

te bo On varoval, da o času skušnjave v greh padla ne boš, o kako močno bo tvoje zaupanje v Njegovo pomoč rastlo, koliko ložej in še z živejšim zaupanjem Ga boš v prihodnjih bojih pomoči prosila; pa kako močno se bo vnemala tudi ljubezen v tvojem sercu do tako dobrotljivega Pomočnika!

3. Vtretjič, kaj ti je storiti po minuli skušnjavi? Če si skušnjavo srečno premagala, vso zmago le Bogu samemu pripisuj, ne pa svoji lastni moči; zatorej se naj poprej Bogu prav ponižno zahvali za Njegovo pomoč, potem Ga pa prosi varstva tudi v prihodnjih vojskah; obetaj Mu zvestobo, pa bodi vedno v strahu in trepetu za svoje zveličanje. Če ti pa vest očita, da si bila Bogu nezvesta: priserčno obžaluj svoj padec, obljubi Mu poboljšanje in zvestobo v prihodnje čase, pa ostani vedno mirna in pokojna. Zakaj, če si po storjenem grehu nemirna in nepokojna, je znamenje, da nisi dovolj ponižna, ampak da imaš toliko več notranjega napuha, kolikor nemirniši in ne-

pokojniji si. Ne čudi se, da si v skušnjavi padla, čuditi bi se mogla le takrat, ko bi ne padla; zakaj tako velika je tvoja lastna slabost, da sama nič drugega ne zamoreš, kakor grešiti. Ta znotranji mir, ki pride iz vere, zaupanja in ljubezni do Boga, je prav za prav že sladek sad keršanske popolnosti; pa tudi ti, čeravno si še le novinka v popolnosti, si moraš z vso močjo zanj prizadevati, drugači na poti popolnosti ne boš nikdar ne ene stopinje naprej storila, da, gotovo boš le vedno slaběji postajala. Zakaj nepokoj, ako se ga ne varuješ, ti vzame vso keršansko serčnost; ti podere veselje do dobrega; ti primerzi molitev in druge pobožne vaje; in te celo zapelje, da zane-marjaš dolžnosti svojega stanu, in se v obupljivosti pregrehi vdaš. Tak nemir in taka žalost po storjenem grehu Bogu ne dopade, ti k zveličanju nič ne pomaga, te celo od zveličanja odvrta, in ti po besedah sv. Pavla prinese smert. II. Kor. 7, 10.

Naj ložej boš vse svoje skušnjave